A TRIENNIAL CATALOGUE OF MANUSCRIPTS.

1922-23 TO 1924-1925

VOLUME V.

PART I—SANSKRIT—B

R No 4301.

Paper 10¾ × 9¾ inches Foll 124 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry Nārāyana Nambūdirippād, Puvalli-mana, Chalasseri post, Malabar district

Fol 124b is left blank.

ऋक्प्रातिशाख्यव्याख्या—वाक्यप्रदीपिका.

RKPRĀTIŚĀKHYAVYĀKHYĀ VĀKYAPRADĪPIKĀ.

A commentary on the Rkprātiśākhya, which work has been described under No 879 of the D C S MSS, Vol II By Pārṣada

Complete in 18 Patalas

Beginning:

परापरे ब्रह्मणि यं सदाहुः वेदात्मान वेदनिधिं मुनीन्द्राः ।

त पद्मगर्भ परम त्वादिदेव प्रणम्यर्चां लक्षणमाह शौनक ॥

पर च अपर च परापर परं ब्रह्म अपर ब्रह्म च परापरे ब्रह्मणि पर ब्रह्म मनसा ध्यानगम्य सदात्मकम् । अपर ब्रह्म तु शब्दात्मक जपादिषु कर्मसु यत् प्रयोज्यं तत् शब्दाख्यानम्—अग्निमीळे इत्यादि । तदुक्तम्—द्वे ब्रह्मणी वेदितव्ये ।

* * * *

इदानीं सहितापदक्रमस्वरूपमाह—

एव ते विदित्वा त वदन्ति नितुजशब्दौ क्षारौच्चारणव्यतृण्णमुभयान्तरादुभयव्याप्तिमाहुस्तुतो अक्रमाकोमयाख्या ।

* * * *

Colophon:

इति प्रातिशाख्यव्याख्यायां वाक्यप्रदीपिकायां प्रथम. पटलः ॥

End:

इत्याह भगवान् शौनकः । अपीत श्लोका । गायत्र्यादीनि छन्दांसि ।

तानि सर्वमिदं कृत्स्नं त्रैलोक्य सचराचरम् ।
धन्य यशस्यमायुष्य पुण्यं पुष्टिकरं शुभम् ॥
आत्यन्तिकं चापवर्ग्यं छन्दसां ज्ञानमुत्तमम् ।
छन्दोज्ञानात्परं ज्ञानं नान्यदस्तीति मे मतिः ॥
आहुर्यस्माद्द्विजश्रेष्ठ तस्मात्तत्र प्रयत्नत. ।
नमोऽस्तु निखिलेशाय शङ्खचक्राब्जधारिणे ।
क्षीराब्धितनयेशाय राजीवाक्षाय विष्णवे ॥

Colophon:

इति प्रातिशाख्यव्याख्यायां पार्षदकृतायां वाक्यप्रदीपिकायामष्टादश. पटलः ॥

समाप्तश्चायं ग्रन्थ ॥

R No 4302.

Paper 10¾ × 9¾ inches Foll 128 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS. of M R Ry Nīlakantha Nambūdiri, Karanjattu-mana, Oorakam post, Cochin State

नीतितत्त्वाविर्भावव्याख्या

NĪTITATTVĀVIRBHĀVAVYĀKHYĀ

Foll 127 and 128 are left blank

A commentary on Cidānandapandita's Nītitattvāvirbhāva, which work has been described under R No 3300 ante by Paramēsvara, son of Gōpālikā and Rsi who was the son of Paramēsvara, the commentator of Nyāyakanikā and a disciple of Bhavadāsa, the paternal uncle of the commentator It is stated that the commentator has also written a commentary called Gōpālikā on Sphōtasiddhi and had another paternal uncle called Vāsudēva

Incomplete

Beginning:

. . . . ग्रन्थे तत्त्वाविर्भावसञ्ज्ञके ।
चिदानन्दकृतौ नत्वा गुरूनपि यथामति ॥

प्रकरणमारिप्सुरभिमता देवतां नमस्यति—वन्दे इति । अहमिन्दुचूडमुकुन्दयोरेकमङ्ग वन्दे । महादेवपुरुषोत्तमयोरसाधारण विग्रह कायवाङ्मनःप्रह्वतालक्षणया प्रणत्या पूजयामि । इन्दुचूडमुकुन्दौ विशिनष्टि— कल्याणयोरिति । देवतात्वादेव कल्याणत्वस्य प्राप्तत्वात् कल्याणयोरिति पुनर्वचनमतिशयद्योतनाय ।

* * * *

नीतितत्त्वानामाविर्भावायेति । अर्थाविर्भावाय हि तानि निबन्धनानि । इद तु युक्तिमात्राविर्भावाय प्रकरणमिति । ननु प्रकरणान्यपि तत्र मण्डनमिश्रादिकृतानि सन्त्येव किं तवानेन प्रकरणेनात उक्तमाचार्यकृतिप्रकृतेरिति ।

* * * *

Colophon

इति गोपालिकासूनु ऋषेः पितुरनुग्रहात् ।
अन्तेवासी पितृव्यस्य भवदासस्य धीमतः ॥
चिदानन्दकृतावादा व्याचष्ट परमेश्वर ।
व्याख्यातुं कार्यवादं च समीहा तस्य सम्प्रति ॥
इति व्याख्यापयामास कार्यवादमिम सुधी ।
सुब्रह्मण्यो यथार्थाख्यो भ्रातुरेव च सूनुना ॥
वेदारण्यनिवासिन्या हैमवत्या प्रसादत ।
. . . . व्याख्यान कर्तुमेषोऽध्यवस्यति ॥

* * * *

एव स्वत प्रमावाद व्याख्यद्गोपालिकासुनः ।
वासुदेवपितृव्योक्तरीत्या केवलयैव तु ॥

* * * *

मनोवैभववादोऽय व्याख्यातस्साम्प्रत पुन ।
मरुद्विहाय प्रत्यक्षवादो व्याख्यायते स्फुटम् ॥
यो न्यायकणिकाव्याख्यां चकार परमेश्वरः ।
तस्य पौत्रेण तत्सूनोरेवान्तेवसता स्वयम् ॥

End

विशेषाभाववादेऽस्मिन् प्रपञ्चो वार्त्तिकादिषु ।
द्रष्टव्य इति कृत्वेह सङ्क्षेपोक्तिरियं कृता ॥
प्रणिपत्य गणाधीशं व्याख्येय क्रियते मया ।
समवायनिरासस्य क्षन्तुमर्हन्ति साधवः ॥

तार्किकैरेकदेशिभिस्समवायोऽङ्गीकृतः । तेनोभयान् प्रत्याह—एव समवायाऽपि न सेद्धुमर्हतीति ।

* * * *

व्यापकनिवृत्त्या च नास्य प्रत्यक्षमित्याह—कश्च समवाय.

R No 4303.

Paper 11 × 9⅞ inches Foll 24 Lines, 20 in a page Devanāgarī. Good

Transcribed in 1923–24 from a MS belonging to the Sanskrit College Library, Tiruppanattura, Cochin State

Foll 23*b* and 24 are left blank

सुभद्राहरणम्.
SUBHADRĀHARANAM

Same text as that described under R No. 2720 ante, wherein see for the beginning By Nārāyana, son of Brahmadatta

Contains the Sargas 17—20 complete

End

वीतव्यथस्य युधि मन्युमतः पुरोधा-
स्तस्याभिमन्युरिति नाम चकार काले ।
मीलद्द्युतिस्स ववृधे विधिभिस्तदीयै
पक्षे वलक्ष इव बालविधु· करेण ॥

अवरजै. प्रतिविन्ध्यपुरस्सरैर्द्रुपदजातनयैस्स सहैधत ।
पितृसमै पितृतुल्यपराक्रमो हरिकिशोरकयूथपलीलया ॥
विश्वामित्रस्य गोत्रे द्विजमणिरभवद्ब्रह्मदत्ताभिधानः
श्राद्धस्वाध्यायपूतस्सकलगुणनिधिश्शास्त्रवित्काव्यशौण्ड· ।
अन्तेवासी विपश्चिद्द्विपहरिणभृतो जातवेदोऽष्टमूर्त्यो
तत्सूनु काव्यमेतद्व्यधित बुधमुदे ख्यातनारायणाख्यः ॥

Colophon:

इति ब्रह्मदत्ततनयविरचिते सुभद्राहरणे विंशति(तम)ः सर्गः ॥

समाप्त चेद महाकाव्यम् ॥

R No 4304

Paper 10⅘ × 9⅞ inches Foll 160 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS belonging to the Sanskrit College Library, Tiruppanattura, Cochin State.

Fol 160*b* is left blank

प्रक्रियामञ्जरी.

PRAKRIYĀMAÑJARĪ

A short commentary on Pāṇini's Aṣṭādhyāyīsūtras in the original order by Vidyāsāgaramunīndra

Contains from the fourth Pāda (wants the beginning) of the VI Adhyāya to the end of the VIII Adhyāya

Beginning.

शाधीत्येत[सि]त्सति शिष्टेन प्रत्ययस्वरेणान्तोदात्त स्यात् । आद्युदात्त-मपि छन्दसि दृश्यते । तच्च हेः पित्त्वे सति धातुस्वरेणोपपद्यते नान्यथा तस्मादवश्यं छन्दसि हेः पित्त्व विकल्पेन विधेयम् । यमिरमीति । यम उपरमे, रमु क्रीडायां, णम प्रह्वत्वे, गमॢ सृपॢ गतौ, हन हिंसागत्योः, मन ज्ञाने । वनतिरिति वन षण सम्भक्तौ । तितुत्रेत्यादिनेट्प्रतिषेध' ।

* * * *

Colophon

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीविद्यासागरमुनीन्द्रविरचितायां प्रक्रि-यामञ्जर्यां षष्ठस्याध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥

अध्यायश्च समाप्त ॥

End

यद्गुणसंवृत उच्चारितस्तद्गुण एव षोढा भिन्नस्यापि मात्रिकस्यापि विवृत-स्यापि स्यात् तत्राह—सवृतेन त्विति । सर्वगुण इति । षोढा भिन्नो विवृत । षोढाभिन्नस्सवृतो भवतीत्यर्थः ॥

विद्यासागरसम्भूतवाक्यरत्नप्रभावलिः ।
विराजते पाणिनीयसूत्रसन्दोहगुम्फिता ॥
श्रीकामदेवे जगतीं प्रशासति श्रीशैलकन्यापतिभक्तिधारिणि ।
विद्योदधेरुत्थितमेतदादरात् टीकामृतं भूसुरहर्षवर्धनम् ॥

Colophon

इति विद्यासागरमुनीन्द्रविरचितायां प्रक्रियामञ्जर्यामष्टमस्याध्यायस्य चतुर्थः पादस्समाप्तः ॥

समाप्तोऽष्टमाध्यायश्शास्त्रं च ॥

R. No. **4305**

Paper 10¾ × 9⅞ inches Foll. 110 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M.R.Ry Bhavadāsa Nambūdiri, Mandanattu-mana, Othapalam post, Malabar district

Fol 110*a* gives the name of the owner of the original MS Fol 110*b* is left blank

पञ्चपादिकाविवरणव्याख्या—भावद्योतनिका.
PAÑCAPĀDIKĀVIVARAṆAVYĀKHYĀ BHĀVADYŌTANIKĀ.

A commentary on Prakāśātman's Pañcapādikāvivaraṇa, which itself is a commentary on Padmapādācārya's Pañcapādikā, which happens to be a commentary on Śaṅkarācārya's Brahmasūtrabhāṣya by Citsukhamuni, disciple of Jñānōttamapūjyapāda

This commentary is also called Tātparyadīpikā

Complete

Beginning.

समाननखनिर्भिण्णमहामोहामरारये ।
नमोऽस्तु नरसिंहाय सच्चिदानन्दरूपिणे ॥
प्रणम्य नखा(पा)रीन्द्रं चित्सुखाख्येन योगिना ।
विरच्यते विवरणे सैषा तात्पर्यदीपिका ॥

चिकीर्षितस्य ग्रन्थस्याविघ्नपरिसमाप्तये प्रचयगमनाय च विशिष्टेष्टदेवतानमस्कारमङ्गलाचरणं विशिष्टाचारपरिप्रापितं सम्पादयति—पालन

इत्यादिना प्रथमश्लोके न । जगतः पालने प्रयोजनत्वेन विषयभूतये(ते) । विमलसत्त्ववृत्तये विमलच तत्सत्त्वं चेति विमलसत्त्व रजस्तमोभ्यामस्पृष्टमिति यावत् । तस्मिन् वृत्तिर्वर्तन तदुपाधिकतयावस्थान यस्य स तथोक्तस्तस्मै ।

* * * *

निष्प्रपञ्चमिति किं न स्यादित्यत आह--विशुद्धीति । वक्ष्यमाणद्वितीयसूत्रे इति शेष ॥

Colophon :

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यज्ञानोत्तमपूज्यपादशिष्यश्रीचित्सुखमुनिविरचितायां विवरणतात्पर्यदीपिकायां प्रथमसूत्रं समाप्तम् ॥

End :

ननु शास्त्रादेव बन्धनिवृत्तिरस्तु किमन्वयव्यतिरेकाभ्यामित्यत आह—फलवचनाना चेति । आत्मनिश्चयादिति भाग व्याचष्टे—निरतिशयेति ।

Colophon .

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यज्ञानोत्तमपूज्यपादशिष्यश्रीचित्सुखमुनिविरचितायां विवरणभावद्योतनिकायां समन्वयसूत्रं समाप्तम् ॥

ग्रन्थग्रन्थितमिस्र भिन्दाना तत्त्वबोधविधिचतुरा ।
मुनिना चित्सुखनाम्ना विवरणतात्पर्यदीपिका रचिता ॥

The scribe adds—

विवरणस्य या व्याख्या चित्सुखाचार्यनिर्मिता ।
पुरुषोत्तमविद्याब्धिर्लिलिख सा सुशोभना ॥

R No 4306.

Paper 11 × 10 inches *Foll* 36 *Lines*, 20 in a page *Dēvanāgarī* Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Karunākara Menon Avargal, B A , B L , High Court Vakil, Ampalakat, Chalapuram, Calicut

जयमङ्गलापाठान्तराणि.

JAYAMANGALĀPĀTHĀNTARĀNI

This MS gives the different readings of the Jayamangalā, which is a commentary on Vātsyāyana's Kāmasūtra, described under No 3909 of the D C S MSS, Vol VIII

Apparently complete.

Beginning :

पुटम्	पङ्क्ति	मुद्रितपुस्तके		तालपुस्तके
१	४	भिक्षुरिति	...	भिक्षुश्चेति.
,,	६	तमुपायमा		तदुपाय प्र.
,,	८	वोपादेयौ		वोपायौ.
,,	,,	शास्त्र		स्वशास्त्र.
,,	९	परिज्ञानम्	.	विज्ञानम्
,,	,,	वक्ष्यति च	.	वक्ष्यन्ति च.
,,	१०	योगपरा		योग परा०.
,,	१३	ततच्छा	..	यच्छा.
२	१	तथाचेदं	.	तेषां वा यत्.

End

३०९	६–८	अकृच्छ्रेति + ददाति.		अकृच्छ्राधिगतवित्तः येन क्लेशं विनान्वयपुत्रिगतनिधिलाभाद्वा राजप्रसादाद्वा धनमवाप्त सोऽकृच्छ्रेण धन ददाति । सङ्घर्षितः स्पर्धमानोऽन्येन गम्येन बहु पृच्छति.
.	९	सुभगमानीति	...	सुखेन दाता सुभगमानी.
,,	१०	दुर्भग + प्रकटयितु श्लाघनिक.		स तथाविधमात्मानं प्रकटयितुम्.

R No 4307.

Paper 11 × 10 inches. Foll 76 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī. Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry. Rāmanātha Śāstrigal, Rameswaram

Foll 75b—76b are left blank

श्रुतिसूक्तिमाला, विकासिनीव्याख्यासहिता.

ŚRUTISŪKTIMĀLĀ WITH THE COMMENTARY VIKĀSINĪ

Slightly different from the work described under R No. 2200 ante, wherein see for the beginning By Īśvarabhaṭṭōpādhyāya, son of Bhērunda-Nṛsiṃhayajvan

The text is also called Caturvēdatātparyasangraha

Contains the stanzas 65—150 complete

End

स्वेनोक्तश्लोकन्यूनातिरेकपरिहारार्थं श्लोकसङ्ख्या वदन् स्तोत्रफलमाह—पञ्चाशदिति ।

पञ्चाशदुत्तरशता श्रुतिसूक्तिमाला भोगावली भुजगराजमनोहरा ते ।
वेदेषु सक्तिमपरागमवैदिकेषु तन्त्रेषु भक्तिमतुला त्वयि च प्रसूते ॥

पञ्चाशच्छ्लोकाधिकशतश्लोकात्मिका भुजगराजमनोहरा भूषणभूतशेषवन्मानोहरा भोगावली ते श्रुतिसूक्तिमाला श्रुतयो वेदा एव कल्पद्रुमास्तेषा सूक्तय एव सुमनस तैर्निर्मिता माला श्रुतिसूक्तिमाला वेदेषु सक्तिमादरमवैदिकेषु तन्त्रेषु अपरागमनादर अतुलामसदृशीं तुल्यरूपा भक्तिं च प्रसूते उत्पादयति ।

मिथ्याकल्पितभोगमोक्ष . . . . . त्थापन-
व्यग्राणामचिरप्रभावविबुधप्रेम्णा शरीरत्विषाम् ।
मूर्धिष्वे(र्घस्से)व दुरात्मनां विरचिता निर्घातपाता. परे
विद्वद्भि. परमेश्वरश्रुतिकथातात्पर्यसङ्ग्राहकैः ॥

Colophon:

इति श्रीकविवादिभेरुण्डनृसिंहयज्वतनूजेश्वरभट्टोपाध्यायविरचिता श्रुतिसूक्तिमालाविकासिनी समाप्ता ॥

The scribe adds—

कल्यादौ (च) चतुस्सहस्रवर्षे चाब्दैकविंशोन्नते
पुण्ये मासि विलम्बिनाम्नि खमगादष्ट . . . . . . वै मौद्गलः ।
. . . कवेरजायास्तटे
कसग्रामनिवासकस्सुदर्शनरसार्थं विमानोज्ज्वलः ॥

R No 4308.

Paper 11 × 10 inches Foll 160 Lines, 20 in a *page* Grantha. Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry Vidvān Vānamāmalai Ayyangār Avargal, Nanguneri, Tinnevelly district

श्रुतप्रकाशिकाव्याख्या.

ŚRUTAPRAKĀŚIKĀVYĀKHYĀ

A commentary on Sudarśanācārya's Śrutaprakāśikā which itself is a commentary on the Śrī-Bhāṣya of Rāmānujācārya

Contains the Jijñāsādhikaraṇa complete

Beginning:

जयति कमलकन्याकान्तविक्रान्तिभूमा
जगति विधिशिवादित्राणजोत्कर्षसीमा ।
अघटितघटनानामद्भुतानां विधाता
सघटितघनसम्पन्मङ्गलानां विधाता ॥

कल्याणमावहतु कल्पसहस्रकोटी श्रीकेशवस्य महिषी यतिराजवल्ली ।
उद्भूतभूतपुरपुण्यकृतावतारा माद्दग्जनप्रवणमान्यकटाक्षधारा ॥

* * * *

शठारातिमुखास्सर्वे हठादस्मद्गुरूत्तमा ।
अनुग्रहाय कल्पन्तां निरवग्रहसम्पदे ॥
पाराशर्यपदाम्भोजे प्रणमामि प्रदक्षिणम् ।
ययोः स्मरणमात्रेण जायन्ते ब्रह्मवित्तमाः ॥

* * * *

व्यासाचार्यो विपश्चिज्जयति विमलवाग्वृत्तिविस्फारितानि(ति)-
च्छिन्नप्रच्छन्नबौद्धप्रभृतिकुमतिधीवद्धराद्धान्तचूडः ।
श्रीमद्रामानुजार्यस्फुरदुरुफणितिस्फारकल्याणदेव
स्तोदन्तोद्दामदन्तिप्रकटकटतटोद्घट्टिताशान्तशीलः ॥
नाथार्ययामुनयतीन्द्रसुदर्शनार्यवेदान्तदेशिकमहार्यमुखा महान्त ।
सग्ग्रग्जयन्तु शरदामयुत सहस्रं स्तोदन्तधावितकुदृष्टिजनप्रलापाः ॥

श्रीमद्वरप्रदगुरुं श्रितपारिजातं तद्वद्धवारिधिसुधांशुरमानिवासम् ।
तच्चन्द्रकल्पतरुलक्ष्मणदेशिकं च संचिन्तयामि सततं सकलार्थसिद्ध्यै ॥

जयति यतिराजवाणी जनिभयनिर्भेदनिर्भरकृपाणी ।
जीवति यत्र पुराणी जितदोषा वाग्वधूस्फुरद्वेणी ॥

क्वाहं मितपचमतिः क्व च लक्ष्मणार्य-
वाग्जृम्भणं क्व च सुदर्शनसूरिसूक्तिः ।
चित्रं तथापि च तयोर्विवृतौ नियुङ्क्ते
श्रीमद्वरप्रदगुरोः करुणा प्रगल्भा ॥

* * * *

व्यासार्यसूक्तिमिह वीतसमस्तदोषां व्याकुर्वता मतिमतामभिनन्दनार्थम् ।
दास्यं कृतं किमपि चम्पकनायकेनेत्यङ्गीकुरुध्वममुमार्यजनाः प्रबन्धम् ॥

* * * *

अत्र तावत् श्रीरङ्गराजदिव्याज्ञानुग्रहनिबन्धनव्यासाचार्यापरनामा निरतिशयमहिमा सुदर्शनभट्टार्यो भवभयाभितप्तजनभागधेयवैभवभावितावतरणभगवद्रामानुजमुनिभणितशारीरकभाष्यमखिलजगदुज्जिजीवयिषया व्याचिख्यासुः शिष्टाचाराद्यवधृताभीष्टसाधनताकमिष्टदेवतानमस्काररूपं मङ्गलं सच्छास्त्रपरित्राणाय वाचनिकमाचरति—वरदमित्यादिना । श्रीरङ्गनाथस्य स्वकुलाधिदैवतस्य संनिहितत्वेऽपि इष्टानिष्टप्रापणनिवारणप्रख्यापकसमाख्यतया, स्वस्य भाष्यार्थप्रदापयितृतया, स्वाचार्यवरदार्यसमीहितदैवततया भाष्यकारमुखेन सिद्धान्तस्थापकतया, यामुनार्यप्रार्थनासमर्थनेन सिद्धान्तविजृम्भणहेतुतया च प्रथमं करिगिरिपतिरेव प्रस्तूयते ।

End

वस्तुतस्तु सामर्थ्यैरूपलिङ्गस्य प्रकरणात् प्राबल्यप्रतिपादनात् अस्थूलत्वादिविशेषितानन्तत्वादीनामिव ध्रुवानुस्मृतीत्यादीनामपि सर्वत्रोपसंहारमित्याशयेनाह—वस्तुसामर्थ्यस्येत्यादि । अपरोक्षरूपत्वं वै विशेषं दृशिव्यवहारप्रयोजकं इति भावः । वासना बहुतरानुवृत्तिः पश्यामीत्यादिशब्दैनैकान्तहृदया.

R No 4309.

Paper 10⅝ × 9⅝ inches Foll 18 Lines 20 in a page Grantha Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry Mānavikrama Anujan Raja, Second Prince, Calicut.

Fol 18 is left blank

भगवन्नामचिन्तामणि .

BHAGAVANNĀMACINTĀMANIH

Similar to the work described under R No 1748 ante By Ven katakrsnasūri, son of Appādīksita

Contains the first Prakarana complete and the second incomplete

Beginning:

पुष्कर:—

कीर्तयन् श्रद्धया युक्तो हरेर्नाम सदा नर ।
स पूतो जायते नित्य स्वर्णस्तेयादिपातकान् ॥

ब्रह्मरहस्ये श्रीभगवान्—

नियतं ब्रह्मनामानि जले वा कीर्तयेद्यदि ।
महतोऽप्येनसो युक्तमुद्धरामि न संशय. ॥

वायुपुराणे—

शृण्वन् गायन् स्मरन्नित्यं हरिनामानि मानव ।
पापैर्न सज्जते घोरै पद्मपत्रमिवाम्भसा ॥

* * * *

Colophon:

इति श्रीसर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्याप्पादीक्षितस्य पुत्रेण वेङ्कटकृष्णसूरिणा विरचिते भगवन्नामचिन्तामणौ प्रमाणसङ्ग्रहाख्यं प्रथम प्रकरणं समाप्तम् ॥

End:

न तथा विविधैर्यज्ञैरग्निष्टोमादिभिर्विभु ।
आराध्यते यथा भक्त्या विष्णु(.)संकीर्तनादिभि. ॥

इत्यादिवचनस्य नामकीर्तनादिसहितभक्तियोगविषयत्वात् ।

न दानैर्न तपोभिर्वा न पुष्पैर्नानुलेपनै ।
तोषमेति महाबुद्धे यथा कीर्त्या जगत्पति ॥

इत्यादिवचनस्य भक्त्यङ्गेषु मध्ये नामकीर्तनमभ्य[व](र्हि)तमित्येवंपरत्वात.

R No 4310.

Paper 10¾ × 9⅝ inches Foll 16 Lines, 20 in a page Grantha Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M.R.Ry Āttān Varadācāriyar, Kiḻatturumāḷigai, Alwartirunagari, Tinnevelly district

Fol 16 is left blank

भद्राद्रिरामायणम्.

BHADRĀDRIRĀMĀYAṆAM

A treatise narrating the story of the Rāmāyaṇa The stanzas herein are addressed to god Rāma worshipped at Bhadrācala, in the Godavari district

Contains the Bālakāṇḍa complete and breaks off in the Ayōdhyākāṇḍa

Beginning:

श्रीमाधवप्रणयभूमाभिवृद्धतमधीमाननीयशठजित्-
प्रेमात्तजन्मयुतसामान्यबुद्धिजितकामादिदोषविततिः ।
भूमानवोच्चरितभीमाघहारिनिजनामातिवेलमहिमा
रामानुजो वचनसीमातिवर्तिघनधामा विभुर्विजयते ॥

अर्वाननानियतिरुर्वादरा स्फुरति शर्वादिदेवविन(नु)ता
प्रह्वा यदीयशुभजिह्वाग्रगा निखिलवह्वाविलान्यमद(त)भित् ।
श्रीमान्यमुख्यतमशोभावहस्वकृतिराभातु चेतसि सदा
वाता(दा)हवेष्वधिकमोदावहस्त्र मम वेदावतंसगुरुराट् ॥

श्रीकेसराङ्कमुनिवाकेष्वतिप्रणयलोकेशरङ्गपतये
व्याख्याप्रदस्तदितभूख्यातपद्य इति योऽख्यापि देशिकवरैः ।
शेषाकृतिर्विविधदोषापह प्रबलतोषावहस्स मनता
दद्योघ(नम्योऽन)वद्यपदगम्यो गिरा जयति रम्योपयन्तृमुनिराट् ॥

नारार्थवेदिगुरुपा(दा)र्चितं वरदनारायण गुरुवरं
श्रीमावनार्यमपि भाविनूपुरचचामापि वेङ्कटविभुम् ।
हे मानस त्वमुरुभूमान्वित प्रणम रामानुजाह्वयगुरु
श्रीवेङ्कटार्यमपि भावे विधेह्यखिलमावेदयन्तमिह न(मनिशम्) ॥

* * * *

वामाङ्कभागकृतरामान्वयं समभिरामाङ्कं स्वरिदर
चापं शरं दधतमापन्नरक्षणकलापण्डितानयनम् ।
सञ्चाश्रितावरजमव्याजबन्धुमतिभव्यानिलात्मजनुष
भद्राचलेशमजरुद्रादिवन्द्यमयि भद्राय भावय मन ॥

* * * *

श्रीवत्सवंशजनुरावर्तितार्यपदसेवर्द्धिराघवगुरु
श्राव्यं सुधीभिरनुभाव्यं करोति रघुकाव्यं स्वलङ्कृतियुतम् ।
सन्तरसमाकलितवन्त( ) प्रबन्धमिम(म)न्तर्वहिस्फुटरस
स्वादाभिवृद्धघनमोदा दया कुरुत पादाश्रिते कृतिकृति ॥
देवर्षिणा विधिभुवावर्णित रघुप भावत्कमङ्गलगुण
श्रुत्वा मुनिर्मनसि धृत्वा मुद तदनु गत्वा ददर्श तमसाम् ।
बाणाहतं रुधिरशोणाकृति नयनकोणादवेक्ष्य विहग
श्लोक जगामु(वु)दितशोकं सुधीसुकृतपाक धराश्रवणम् ॥
तन्मानिषादपदवन्मान्यपादयुतमुन्मादन स्वमनसं (सुमनसां)
पद्य समस्तजनहृद्य विमृश्य मुनिमुद्यन्महाद्भुतरसम् ।
श्लोकोऽयमस्त्वनृतवाको न तेऽत्र कुरु लोकोत्तरोन्नति(त)मुने
रामायणं सकलकामावहं त्वमिति रामात्मभूस्त निरगात् ॥

* * * *

भद्राद्रिनाथ तव मुद्रायुते जयतु मुद्राशिते तनुभृता
रामायणे सकलकामावहे विततभूमास्पदेऽतिललिते ।
श्रीविद्यभावगुरुसेवीड्यसूक्तिशुभधीवीरराघवकृते
श्रीबालकाण्डमिदमाबालवृद्धमखिला(बाध)बोधजनकम् ॥

Colophon:

बालकाण्डं समाप्तम् ॥

End:

श्रुत्वा तदुक्तिमथ धृत्वा शुच तव तु कृत्वा पदाम्बुजनतिं
पादावनी निखिलखेदापहा स परमादाय मूर्ध्नि भरतम् ।

गङ्गा चलल्लहरितुङ्गा प्रपद्य स पतङ्गाशुरोधिविपिनां
दाशेन कीर्तिविहिताशेन नौषु विनिवेशेन तारितबलम् ॥

ग्राम स नन्दिमुखमामन्द्रगभीर . ग्रामं समेत्य भरत
छत्रं द्ग्रत्पिहितमित्र सुधाशुकरमित्र च चामरयुगम् ।
त्वत्पाद्य(दु)का च सकृदुत्पादितप्रणतितत्पारिताखिलजनो
यावत् त्वदागमनमावर्जितप्रकृतिभावस्थितो . . . ॥

R No 4311.

Paper 10¾ × 9¾ inches Foll. 91 Lines, 20 in a page Grantha Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry Vanamamalai Ayyangar, Nanguneri, Tinnevelly district

Fol 91 is left blank

भेदधिक्कारन्यक्कार .

BHEDADHIKKARANYAKKARAH

An adverse criticism of Nrsimhasrama's Bhedadhikkara, which work has been described under No 1965 of the D C S MSS, Vol IX by Nrsimhadeva of Srivatsagotra, sister's son of Vedantacarya of Kausikagotra

Contains the Paricchedas one and two only

Beginning:

शुक्लाम्बरधर (. .) शान्तये ॥
यस्य द्विरदवक्त्राद्या (. .) तमाश्रये ॥

श्रेय पद दिशति यस्य कटाक्षलेशो
भास्वानिव प्रकटयत्यपि तत्त्वजातम् ।
त कौशिकान्वयपयोनिधि(पूर्णचन्द्र-
माम्नायमालिगुरु)मन्त्रहमाश्रयाम' ॥

विलसतु हृदये मे विश्वनिर्माणदक्षो
विविधशुभगुणाढ्यो विश्वरक्षैकहेतु' ।
. . णीयास्यचन्द्रो
वरुणनिलयकन्यावल्लभो वाजिवक्त्र· ॥

रामानुजार्यनिगमान्तगुरू वि · ता
· · · · · · · · · · · · · · णौ ।
मानैः प्रसिद्धविभवैः परजीवभेदः
प्रत्यर्थिभङ्गकरणाय महागुरून् · ॥

इह · · · · · (भवाभिसन्त)प्तजीवलोकभागधेयकृपावन्तं वदन्त- · · · · तदुज्जीवनाय वेदान् प्रवर्त्य तत्र पूर्वभागे नाराय(ण) · · · · · · त्तरभागेन च ज्ञानयोगं तत एव पृथगात्मानमित्यादिना भेदोपासनं चाशेषशेषभावरू · · · · · देवश्च(शु)कशौनकपराशरपाराशर्याश्च विस्तारयामासुः ।

* * * *

न चेश्वरस्यातीन्द्रियतया न तद्भेदस्य प्रत्यक्षयोग्यता ऐन्द्रियिकप्रतियोगिकस्यैव भेदस्य प्रत्यक्षयोग्यत्वादिति वाच्यम्; ऐन्द्रियिकप्रतियोगिकत्वं न योग्यता मनसि घटत्वाभावस्य प्रत्यक्षत्वप्रसङ्गात् घटो(टे मा)नसत्वाभावस्याप्रत्यक्षत्वप्रसङ्गाच्च ।

* * * *

नाहमीश्वरो नाहं देवदत्त इत्यादिभेदप्रत्ययस्य बाधकाभावे प्रामाण्याच्च जीवभेदः प्रामाणिक इति ।

Colophon :

इति श्रीवत्सकुलजलधिसुधानिधिना[निखिलता ?] कुशिककुलशिरोमणिवेदान्ताचार्यभागिनेयेन श्रीनृसिंहदेवेन विरचिते भेदधिक्कारन्यक्कारे प्रमाणनिरूपणम् ॥

End :

तस्मात्तत्त्वमसीत्याद्युपसंहारोऽप्ययुक्तः ।

तस्मात्तत्त्वमसीत्यादेस्सत्यज्ञानसुखात्मकम् ।
जीवा(द्) ब्रह्म पृथग्भूतं द्वैतज्योतिरतोऽस्तु ते ॥

तस्माज्जीवेशभेदा(दस्य) ना(ह)मीश्वर इत्यादिप्रमाणसिद्धत्वात् भगवतःशेष(षि)त्व सिद्धमिति सर्वं समञ्जसम् ॥

Colophon:

इति श्रीवत्स(कुशिक)कुलजलधिगिशिरकरनिगमशिखरवेद्यविद्याकुमुद्विनीविकासकरस्य वेदान्ताचार्यस्य भागिनेयेन वत्सकुलतिलकेन महा(श्री नृसिंह)देवेन विरचिते भेदधिकारव्याख्याने द्वितीय परिच्छेद ॥

R No 4312.

Paper $10\frac{3}{8} \times 9\frac{5}{8}$ inches Foll 110 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good.

Transcribed in 1923-24 from a MS. of M R Ry K C. Valiya Rāja of Kottakkal, Malabar district

पद्यवृत्तिः.

PADYAVRTTIH.

Same work as that described under R. No 4181 ante, wherein see for the beginning

Contains from the middle portion of the third Pada of the fourth Adhyāya to the beginning of the second Pada of the sixth Adhyāya

End.

समासेषु नानास्वरत्य(त्व) पदाना विहन्तु विधान समासस्वरस्य ॥

Colophon:

इति पद्यवृत्तौ षष्ठस्याध्यायस्य प्रथम पाद. ॥

बहुव्रीहौ प्रकृत्या पूर्वपदम्—

उक्त. पूर्वपदेनेह स्वरः पूर्वपदे स्थित ।

सप्रकृत्या बहुव्रीहौ उदात्त च(स्व)रितश्च स ॥

* * * *

प्रसव प्रलपित्रोऽयमूर्ध्वशुष्कोऽथ गोवृष ।

सूपमानात् क्त —

उदात्तोऽन्तोऽस्य सोऽक्तान्तमुपमानाच्च यत्परम् ।

शशप्लुत सुभुक्त च त्रय गत्यादि वर्तते ॥

R No 4313.

Paper $10\frac{7}{8} \times 9\frac{5}{8}$ inches Foll 8 Lines, 20 in a page Grantha Good

Transcribed in 1923-24 from a MS belonging to Dēśamangalam Manakkal, Shornur, Malabar district

जागदीशव्यधिकरणविवेचनम्.

JĀGADĪŚAVYADHIKARAṆAVIVĒCANAM

Foll 1a—5a Fol 5b is left blank

Similar to the work described under R. No 2797 ante

Incomplete

Beginning:

वाच्यं ज्ञेयत्वादित्यादौ उक्ताव्याप्ति वारयितुमव्यभिचरितत्वस्य पारिभाषिकत्वमभ्युपेत्य परिभाषया तेन बोध्यस्य यत्समानाधिकरणसाध्यतावच्छेदकावच्छिन्नव्यापकतावच्छेदकयावदभावे स्वविशिष्टहेत्वधिकरणावच्छेदेन प्रतियोगिसामानाधिकरण्यरूपस्य व्याप्तिलक्षणस्य तत्र सङ्गमनं करोति—अथेत्यादिना । समवायितया वाच्यत्वाभावस्य हेतुसामानाधिकरण्यं प्रतिपादयति ।

End

तथापि विशेषरूपेण संसर्गतां वृत्त्यनियामकसम्बन्धेन प्रतियोगितां चाभ्युपगन्तृमते निरुक्तदोषाभावात्तन्मतमनुसृत्य स्थलान्तरधावनमिति ध्येयम्.

Foll 6a—7a contain a portion of Sādhyōpādhisāmānyavyāptibhanga. Foll 7b—8b are left blank

---

R No 4314.

Paper 11 × 10 inches Foll 124 Lines, 20 in a page Grantha. Good.

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Nārāyana Nambūdirippād, Kutalur-mana, Tritala, Malabar district

Foll 123b—124b are left blank

शाब्दिकाभरणम्.

ŚĀBDIKĀBHARAṆAM

A treatise on Sanskrit grammar dealing specially with the conjugation of verbs by Hariyōgin alias Prōlanācārya

Complete

Beginning.

विद्यानिधिं नमस्कृत्य सर्वदेवमयं हरिम् ।
शाब्दिकानामलङ्कारः क्रियते हरियोगिना ॥

अथ शब्दानुशासनम्—केषां शब्दानां? लौकिकानां वैदिकाना च । अथ किमात्मक शब्दमभ्युपगम्येदं शब्दानुशासनमारभ्यते—ताव- द्वर्णात्मकमिति ब्रूमः । वर्णाः पुनरनित्या नित्या वा—तावन्नित्या इति वदामः । कुत एषां नित्यतावगतिः? प्रत्यभिज्ञानात् । तथा हि—यमहमश्रौषं गकार तमेतर्हि शृणोमीति प्रतिसन्धानमुत्पाद्यमानं दृष्टम् ।

* * * *

तस्मादसन्देहार्थमध्येय व्याकरणम् ।

दीपज्वालाचलैर्वर्णैरभिव्यञ्जितमञ्जसा ।
स्फोटान्वयमह वन्दे रूप विष्णोर्गुहाशयम् ॥
बालेषु पाणिनीयाब्धिप्रवेशभृशभीरुषु ।
मयैतदन्तर्विष्टेन क्षिप्यन्ते शब्दजन्तव ॥
स्वं रूपमर्थं धातूना व्यवस्थामपि तिङ्विधः ।
वक्तु वैकरण भेदमयमस्मत्समुद्यमः ॥

तत्र तावद्धात्वर्थविशेषद्वारेण लकारोत्पत्तिं प्रति निमित्तभूतः काल इव दिश्यते । स च नित्यत्वाद्व्यापित्वाच्चाकाशकल्प एकोऽपि यद्यपि काल, तथापि वर्तमानो भूतो भविष्यन्निति ये व्यपदेशभेदास्ते तस्य क्रियाद्वारका । स च कालो मूर्तिमद्भिस्तत्वैरेव संयुक्त. ।

* * * *

Colophon

इति हरियोगिनः प्रोलनाचार्य(स्य)कृतौ धातुप्रत्ययपञ्जिकायां शब्विकरणा भूवादयो धातवस्समाप्ता. ॥

* * * *

Colophon

इति हरियोगिन. प्रोलनाचार्यस्य कृतौ शाब्दिकाभरणे श्लु(वि)करणा जुहोत्यादयः समाप्ता. ॥

End

परिस्कभ्नाति, विष्टभ्नोति, स्कुनाति, स्कुनोति इत्याद्यूह्यम् ॥

Colophon

इति हरियोगिन प्रोलनाचार्यस्य कृतौ शाब्दिकाभरणे धातुप्रत्यय- पञ्जिकाया सौत्रा धातवस्समाप्ता. ॥

वाच्य ऊर्णोर्णुवद्भावो यङ्प्रसिद्धिः प्रयोजनम् ।
आमश्च प्रतिषेधार्थमेकाचश्चेड्डुपग्रहात् ॥

अस्यायमर्थः—ऊर्णुञ् (आ)च्छादने इत्यस्य णु स्तवन इत्यनेन तुल्यत्वं वाच्यमित्यर्थः । किं प्रयोजनम्? यङ्प्रसिद्धिः प्रयोजनम् ।

* * * *

श्युकः कितीत्यनेनैकाच इत्यधिकारादुगन्तस्यैकाचः कित्सु इट्प्रतिषेधः क्रियते । स तु नौतेर्यथा भवति नुतवानिति, ऊर्णुतवानित्यत्रापि यथा स्यादित्येवमपि नुवद्भावो वाच्य इत्यर्थः ॥

Colophon:

इति हरियोगिना विरचितं शाब्दिकाभरणं सम्पूर्णम् ॥
शब्लुकौ श्लुश्यनौ श्नुश्नमुश्ना स्वार्थणिचस्तथा ।
इति वैकरणा भेदा दश तिङ्प्र(त्य)यान्वयात् ॥

The scribe adds—

रविदासेन रामेण लिखितमिदं पुस्तकं नान्येन न सन्देहः ॥

R No **4315.**

Paper 11 × 10 inches Foll. 294. Lines, 20 in a page Grantha Good.

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Śankara Nambūdirippād, Avanapparampu-mana, Vadakancheri, Cochin State

Fol 294 is left blank

मोक्षधर्म, दीपिकाव्याख्यासहित.

MŌKSADHARMAH WITH THE COMMENTARY DĪPIKĀ

A commentary in Mōksadharma which forms a part of the Śāntiparvan of the Mahābhārata by Nandanācārya

Breaks off in the 63rd Adhyaya

Beginning

ऐश्वर्यमद्भुतं यस्य धर्मस्थित्यर्थमेधते ।
अजन्मने नमस्तस्मै वसुदेवात्मजन्मने ॥

वेदान्तसांख्ययोगाख्या सङ्गीता यत्र सङ्गता ।
मोक्षधर्मो(र्मा)दधेस्तस्य व्याख्यानं नावमारभे ॥

श्रीमता भगवता वेदव्यासेन महाभारतमष्टादशपर्वात्मकं प्रणयता द्वादशक शान्तिपर्व श्लोकाना चतुर्दशभिस्सहस्रैः पञ्चभिश्च शतै पञ्चविंशत्या च प्रणीतम् । तत्र पूर्वभागे भगवतस्सहस्रांशोरुदगावृत्ति प्रतिपाल्य शरमये शयने शयानेन शान्तनवेन स्वधर्म पृच्छते युधिष्ठिराय राजधर्मा. प्रथममभिहिता. । राजधर्मश्रवणानन्तर राजा विदुरपञ्चमैर्भ्रातृभिस्सह पुरुषार्थे मोक्ष एव श्रेष्ठ इति निर्णीय स्वनिर्णयेन भीष्ममत सङ्गच्छते न वेति ज्ञातुमिच्छन् प्रवक्तु प्रतिवचनप्रोत्साहनार्थं पृष्ट' प्रत्युक्तान् धर्माननुभाषमाणो युधिष्ठिर उवाच—

धर्मा. पितामहेनोक्ता राजधर्माश्रिताश्शुभा ।
धर्ममाश्रमिणा श्रेष्ठ वक्तुमर्हसि भारत ॥

पितामहेनेति ।

प्रत्यक्षस्य सतः परोक्षवन्निर्देशः पूजार्थ. ।

* * * *

Colophon .

इति श्रीनन्द(नाचार्य)विरचिताया मोक्षधर्मदीपिकाया प्रथमोऽध्यायः॥

End :

धर्मं करोमीति करोत्यधर्ममधर्मकामश्च करोति धर्मम् ।
उभे बालः कर्मणी न प्रजानन् सञ्जायते म्रियते वापि देही ॥

धर्म करोतीत्यधर्मं ब्राह्मण(ण्य)हेतुभूतसत्यवचनादिक यः करोति । धर्ममग्नीषोमीयहिंसादिकमधर्मकामा हिंसाबुद्ध्या बुद्ध्या तत्र' श्रद्धारहितश्च यथा करोति । उभे कर्मणी धर्माधर्मौ न प्रजानन् अजानन् स बालो देही देहात्(न्) पुन पुन' परिगृह्णन् जायते म्रियते च । तस्माद् ज्ञानवता भवितव्यमित्यभिप्रायः ॥

Colophon :

इति श्रीनन्दनाचार्यविरचितायां मोक्षधर्मदीपिकायां शुकानुप्रश्ने ज्ञान कर्मसमुच्चयोपदेशो नाम द्विषष्टितमोऽध्याय. ॥

एव गृहस्थेन मुमुक्षुणा फलमनभिसन्धाय विहित कर्म कर्तव्यमित्युक्तम् । इदानीं तस्य साङ्ख्ययोगावुपदेक्ष्यन् तच्छ्रद्धायुक्तस्य फल गावदाह—

अथ चेद्रोचयेदेतद्गुह्यते मनसा तथा ।
उन्मज्जश्च निमज्जंश्च ज्ञानवान् प्लववान् भवेत् ॥
ज्ञानप्लववान् भूत्वा मुक्तो भवेदित्यर्थः ।

* * * *

हीनदोषो मुनिर्योगान् युक्तो युञ्जीत द्वादश ।
दशकर्मसुखानर्थानुपायापायनिष्क्रिय ॥
हीनदोष, हीनयोगदोष, योगदोषाश्च कामक्रोधादयः । तथा च वक्ष्यति—
योगदोषान् समुच्छिन्द्यात् पञ्चयान् कवयो विदुः ।
काम क्रोधं च लोभ च भयं स्वप्नं च पञ्चमम् ॥ इति ।
मुनि मननशील युक्त अवहित द्वादश योगान् युञ्जीत शरीरस्य नवद्वारेषु.

Contains the Adhyāyas 54—58 complete and 59th incomplete, but wants the beginning of the 54th Adhyāya

Beginning:

मृष्टानां घृतानां नामावयवभूतैः स्वांशलक्षणैस्तस्माद्वयमपि श्रेयोऽर्थमग्निमाराधयाम । सप्तस्वसृ सप्तजिह्वाश्चलाख्या. कालीकरालीत्येवमाद्याः स्वसृर्भगिनीभूता. तदग्नेर्जातत्वात्स्य सारिणी वा अरुषीरारोचना वावशानो वावश्यमान' अत्यर्थं शब्द्यमान श्रोतृभिर्हूयमान इत्यर्थं । विद्वान् सर्वजेताग्निर्मध्वो मधुस्वादस्य मृष्टस्य हविषः । पूर्णा इति शेष. । उज्जभारोर्ध्वं हरति दृशे दर्शनाय ।

* * * *

Colophon

इति वनवासिविनिर्गताचार्यस्य उद्गीथस्य कृतौ ऋग्वेदभाष्ये चतुष्पञ्चाशोऽध्यायः समाप्त. ॥

End:

हवनादिका क्रियां विमिमिते निर्मिमीते निवर्तयति । उतोशब्द एवार्थे । एक एव विदितवेदार्थोऽध्वर्यु । एवमत्र ज्ञात्वा कर्तव्यमिति श्रूयते ॥

Colophon:

इति श्रीवनवासिविनिर्गताचार्यस्य उद्गीथाचार्यस्य कृतौ ऋग्वेदभाष्ये अष्टपञ्चाशोऽध्याय समाप्त ॥

उत्तर सूक्तं देवानां नु वयमिति नवर्चं देवदेवत्य दाक्षायणी अदितिर्वा बृहस्पतिर्ददर्श ।

देवानां नूपयाजानां प्रवोचाम विपत्य(न्य)या ।
उक्थेषु शस्यमानेषु य पश्यादुत्तरे युगे ॥

देवाना सम्बन्धीनि जानानि जन्मानि प्रादुर्भावानि क्षिप्र प्रवोचाम वय प्रब्रुवाम ।

* * * *

आ इहि—आगच्छाथ वा त्व मम तनू । स्वशरीरमिति योज्यम। तद्वाण्यापत्तेरयं ते अस्म्युपमेह्यर्वाङित्यादि । अयमह ते तव.

R. No 4318.

Paper 11 × 9⅝ inches Foll 64 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M.R.Ry. Pandit Sadāśiva Vaidyabhūsana, Berhampore, Ganjam district

रसायनतरङ्गिणी.

RASĀYANATARANGINĪ

Similar to the work described under R No 3776 ante.

Deals with the following subjects :—

१. वज्रादिरत्नमारणम्.
२. रसोत्पत्त्यादिकम्.
३. रसशोधनमारणम्.
४. स्वर्णादिधातुमारणम्.
५. अभ्रकादिरसशोधनमारणम्.
६. गन्धकाद्युपरसशोधनम्.
७. साधारणरसशोधनम्.
८. विषोत्पत्तिशोधनभक्षणे.
९. रसायनयोगः.
१०. रसायनाधिकारीयरसतरङ्गः.
११. घृततैलतरङ्ग.
१२. वाजीकरणाधिकारीयचूर्णतरङ्ग.
१३. पाकविशेषकथनम्.
१७ वाजीकरणीयतैलतरङ्गः.
१८. वाजीकरणीयलेपतरङ्गः.
१९ वीर्यस्तम्भनाधिकारः.

Contains the Tarangas 1—13 and 17—19 complete

Beginning

नत्वा गोविन्दचरणं शरण सर्वदेहिनाम् ।
क्रियते लोकरक्षायै रसायनतरङ्गिणी ॥
रसायनतरङ्गिण्या तरङ्गाश्चोनविंशतिः ।
सन्ति तेषु प्रथमतो रत्नशोधनमुच्यते ॥
द्वितीये पारदोत्पत्तिस्तृतीये रसमारणम् ।
यथाक्रम चतुर्थेऽपि धातूना मारणं ततः ॥
अत परं पञ्चमेऽपि रसानां शोधनादिकम् ।
षष्ठे चोपरसाना तु शोधनादिकमेव च ॥
साधारणरसाना तु शोधनं सप्तमे तथा ।
अष्टमे च विषोत्पत्तिर्नवमे च तथा पुन. ॥
रसायनाधिकारे च योगा रसायनस्य च ।
अत परं च दशमे रससङ्घस्य निर्णय ॥

स्नेहमेकादशे केचित् क्रमाज्ज्ञेय नरोत्तमैः ।
अथ चूर्ण्याधिकार च द्वादशे चूर्णमुच्यते ॥
तयोदशे मोदकस्तु नव पञ्च रसायनम् ।
रसा पञ्चदशे चैव षोडशे च घृत पुन ॥
तैलं सप्तदशे चैव लेपश्चाष्टादशे ततः ।
वीर्यस्तम्भादिक सर्वमूनविंशे क्रमादिति ॥

* * * *

Colophon

इति रसायनतरङ्गिण्यां वज्रादिरत्नमारणो नाम प्रथमस्तरङ्ग. ॥

End :

पिष्ट्वा मर्दनविधिना पीन स्तन कठिनं कुरुते ।
अलम्बुषा(सा)बलाकल्कैस्सिद्ध तैल करोति वनिता या ॥
पिचुधरणनस्यदानात्कुचद्वय श्रीफलाकारम् ।
श्रीपर्णीरसकल्काभ्या युत तैलं विपाचयेत् ॥
तत्तैल चुलकेनैव स्तनस्योपरि धारयेत् ।
पतितावुत्थितौ स्त्रीणा भवेयाता पयोधरौ ॥

Colophon :

इति रसायनतरङ्गिण्यां वीर्यस्तम्भनाधिकार ऊनविंशस्तरङ्गः ॥

R No 4319.

Paper 10¾ × 9⅝ inches Foll 36 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M.R.Ry Mugalil Kutti Anujan Tamburān, Chalapuram, Calicut

लक्ष्मीमानवेदम् .

LAKSMĪMĀNAVĒDAM

A drama narrating the story of the marriage of Rājalakṣmī with Mānavēdarāja of Trivandrum by Divākara, son of Udbāhusundara

Breaks off in the course of the fifth Act

Beginning :

यद्दोरन्तरसीम्नि मङ्गलमय तत्सान्निधत्ते महो
यन्नाभीकुहरोदरेण विपुलो विश्वद्रुमोऽङ्कुरवान् ।

यन्नेत्रद्वितयप्रथैव तनुते नक्तन्दिवप्रक्रियां
निद्राणा वितनोतु शर्म भवतां सा जागरूका दया ॥

अपि च—

क्वचित्पदनमन्महि क्वचन मन्दपादक्रम
क्वचित्स्फुटजटाभ्रमि क्वचन कम्पमानालकम् ।
क्वचित्सफणिफूत्कृति क्वचन कङ्कणक्वाणवत्
करोतु शिवयोश्शुभ नटनकर्म तत्तादृशम् ॥

नान्द्यन्ते (सूत्रधार) सू—रङ्गपूजां तावत्साधयामि । परिक्रम्य.

जय जय जगद्विमोहिनि जय जय भरतकुल भागधेयनिधे ।
जय जय रङ्गनिवासिनि जय जय रसभावपरिणते देवि ॥

* * * *

सू—आर्ये ! सम्प्रत्यादिष्टोऽस्मि सकलराजन्यमकुटतटघटितमाणिक्यमयूखमञ्जरीनीराजितचरणयुगलस्य

* * * *

शैलार्णवचक्रवर्तिनश्शरणागतक्रोडपुरीपुरन्द(र)स्य मानविक्रमस्यानुजन्मनो नीलापगापुरीमहाराजस्य मानवेदस्य चरणोपजीविना मन्त्रिमण्डलेन ।

* * * *

भयावनतसमस्तपरिपन्थिसामन्तमण्डलस्यास्मत्स्वामिनो राजाधिराजपरमेश्वरस्य मानवेदस्य चरितानुबन्धि किमपि रूपकमनेनैव सविशेषया भक्त्या

* * * *

अभिनवशृङ्गारभङ्गितरङ्गितमभिनेतव्य भवतेति । अस्ति चैषा सचेतसामनर्गल देवस्य मानवेदस्य चरितदर्शने कौतूहलम् ।

* * * *

ब्राह्मणानामतिशयेन प्रशंसनीयोद्दामसुन्दरस्यामुष्यायणः विश्वविख्यातकीर्तिर्महाव्रतमखविभावितसकलसमनस्तोम' नुगृहीतनामा विजयते कविर्दिवाकरो नाम । तेन च धीरोदात्तस्य मानवेदस्य महीपतेश्चरितमुपादाय

R No 4320.

Paper. 11 × 10 inches Foll. 14 Lines, 20 in a page Dēvanāgari. Good.

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry. Sankara Nambūdirippād, Kovvumadam-mana Andattoda post, Malabar district.

स्तोत्ररत्नोदरम्.

STŌTRARATNASŌDARAM

A collection of eulogies addressed to Rāma Gaṇapati, Mahākāla, etc., by Kṛṣṇalīlāśuka.

Foll.		Foll.	
1	रामचन्द्राष्टकम्.	7a— 8a	कार्कोटकेश्वरस्तोत्रम्.
1b—2a	हनुमदष्टकम्.	8a— 9a	श्रीकृष्णवरदाष्टकम्.
2a—5b	गणपतिस्तोत्रम्.	9a—13a	वृन्दावनस्तोत्रम्.
5b—7a	महाकालाष्टकम्.		

Foll. 13b—14b are left blank.

Complete: but wants the beginning of रामचन्द्राष्टक.

Beginning:

येन नान्दीमुखं नीतान्यागामिन्या रमाश्रियः ॥
जानकीस्तनकुम्भाभ्यां लक्षितं लक्ष्मणेन च ।
जागरूकं जगत्त्राणे महत्त्वमयि जायताम् ।
वन्दामहे च(व)पं वीर्यं राघवंडेपिनः प्रभो ॥

* * * *

कृष्णलीलाशुकमतिकन्दलि पुनगकी(ती) भुवनमाकिमूनिषु ।
कृष्णजां रघुकुलेन्दुसौरिभे पुष्णती हृदयमेक श्रुतेः ॥

Colophon:

इति श्रीकृष्णलीलाशुकमुनिविरचितं स्तोत्ररत्नोदरं श्रीरामचन्द्राष्टकं समाप्तम् ॥

End:

वृन्दावनव्यसनिनस्तव देव कृष्ण-
लीलाशुकेन रचितं निचितं स्तोत्रं ।
सत्यक्षरं परिहरन् मधु कर्णयोस्ते
स्तोत्रं तदेतदनिशं विलिहन्तु धन्याः ॥

Colophon:

इति श्रीकृष्णलीलाशुकमहाकविमुनिविरचित षष्टिसङ्ख्य स्तोत्ररत्नसोदर नाम वृन्दावनस्तोत्र समाप्तम् ॥

R No 4321.

Pape 11 × 10 inches Foll 64 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry Ittiri Vāriyar, Karakkattu desam, Kavalapara post, Malabar district

Foll 63b—64b are left blank.

शौरिचरितम्, सव्याख्यानम्.

ŚAURICARITAM WITH COMMENTARY

A poem in Prākrta language describing the story of Lord Krṣna · by Śrīkantha

The work is followed by a commentary in Sanskrit

Breaks off in the fourth Āśvasa

Beginning·

गुरु गणपतिं वाणीं ब्रह्माणं विष्णुमीश्वरम् ।
नमस्करोमि लक्ष्मीं च पार्वतीं च मुहुर्मुहुः ॥
श्रीकण्ठचरितं काव्यं तच्छौरिचरिताह्वयम् ।
व्याख्यास्ये(ऽहं) सम्यक् प्रौढप्राकृतभाषया ॥

मू—

णमह गआणणपाअं जत्तो विमुहा जणा गया ण ण पाअम् ।
जणइरत्ता लेहा सळाहणिज्जाअ जत्थ रत्ता लेहा ॥

छा—

नमत गजाननपादं यस्माद्विमुखा जना गता न न पातम् ।
यन्नातिरक्ता लेखा श्लाघनीयाश्च यत्रास्मिन् रक्ता लेखा ॥

गजाननपादं नमत । यस्मात् पादात् विमुखा जनाः पातं विनिपातं न न गता गता एव, व्यतिरेकोक्त्यान्वयदार्ढ्यमुक्तम् । श्रेयःप्राप्त्यै अहमेक एव न तत्प्रणामरागीत्याह—यन्नत्यनुरक्ता आस्तिका लेखा देवाः किं पुनरन्य इति भावः ।

* * * *

सुणह महाणदमयं सोरिचरित्तं खु वरमहाणं दमअम् ।
(कि)विसमं(सामं)तंष्ट सुइरो वि अविस समं सामन्तम् ॥

सोरिचरित्त शौरेश्चरित्रं सुणह शृणु तत्प्रतिपादकत्वेन शौरिचरित-संज्ञं काव्यमिति च विवक्षितमेव शेषमुभयत्र योज्यम् ।

* * * *

Colophon:

इ अ सोरि चरिए(प)डडमो आसासोरु (इति शौरिचरित्रे) (प्रथम आश्वास) ॥

End:

नगराण्यचरम् । अनेन प्रवर्षणाख्यपर्वतगमनमपि रिपुजनजय इति भावः ॥

Colophon:

इअ सोरिसरित्ते तृतीय आसासो ॥
इति शौरिचरित्रे तृतीय आश्वासः ॥

अह अ विवाहो विहिओ रुप्पिणीविवाहो विहिओ ।
हरिणा परिणअवसणं ददु(म)घोअसुअस्स आसि परिणअवसणम् ॥

अथ च विवाघ अविहितस्तवाथ रुप्पिरुआ रुक्मिणो रुजा वेदना रुप्पिणीविवाहो रुक्मिणीविवाह । द्विरुक्तवकार । विहिओ विहित । हरिणा व(प)रिणअवसण परिणये यत् वसण तत्परिणअवसणं परिणतं व्यसन दमघोषसुतस्य आसि आसीत् ।

* * * *

पत्थसूओ रहे अत्थसंदा(भा)रअं दा(भा)रअं संवहार गओ तारिसम् ।
भारअ जत्थ सूराणहि साहसं भारअ हारिशो आसि धत्ती विसम् ॥

पत्थसूओ पार्थसूत रहे रथे अत्थसंभारअं अस्त्रसम्भारग संवहारं सम्प्रहार गओ गतः । तारिसं तादृशं भारअं भारतं भरतसम्बन्धिन जत्थ यत्र सु(सू)राण शूराणा हिं विण(ष)ये साहसं साहसकर्म भारअं भासितं शोभावहमित्यर्थ । हारिरो हारयिता आसि आसीत् । धत्तीविसं धात्र्या भूम्या विष विषवद्दुस्सहमित्यर्थः ।

भारअ दुट्टं भारम्,

R. No 4322.

Paper 11 × 10 inches Foll 88 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry. Vāsudēva-Sōmayājin, Vilayūr, Malabar district

(a) कर्मान्तसूत्रम्.

KARMĀNTASŪTRAM

Foll 1a—32a

Same work as that described under R. No 3229 ante, wherein see for the beginning

Contains the second and third Praśnas complete

End:

अथ दर्शपूर्णमासेषु निसृष्टायामवान्तरदीक्षाया पिण्डपितृयज्ञ दद्यात् । तदिद प्रोक्तं यदु क्षुप्त सूत्रत सोमैक त्वेव क्रतुयोग यज्ञे यज्ञमुपलक्षयेतेति बौधायन· ॥

Colophon

इति कर्मान्ततृतीयः प्रश्नस्समाप्त ॥

(b) द्वैधसूत्रम्.

DVAIDHASŪTRAM

Foll 32a—88b

Deals with the directions for the performances of various kinds of Vedic rites, and is attributed to Bōdhāyana

Contains the Praśnas 1—4 complete

Beginning

उपवसथ इति कथमु खलु उपवसथ जानीयात् सन्ध्य(ा)सिदेवोपपाद्योऽथो पूरणादशिति सा वु खलु सन्ध्यस्साधुसन्धेरुपपादनं न तु खलु सन्ध्य(ा)सूपपादय इव सर्वेषा चैव सन्ध्यस्स(न्ध्यास्सा)इ स्माह बोधायनो यत्रैतदुपसदोऽस्तमित आदित्ये पुरस्ताच्चन्द्रमा लोहितीभवन्निवोदियात् । तमप्युपवसथ जानीयादित्यत्राह स्माह शालीकि ।

* * * *

धेनुं वानड्वाह वा दद्यादिति बोधायनोऽन्यद्वै कथनमिति शालीकिरन्यद्ध कथनमिति शालीकि ॥

दशम ॥

Colophon:

प्रथमदशिका समाप्ता ॥

End:

सोमचमसं ददाति हिरण्मयं चमसं ददाति राशीकृतं धान्यं ददाति मरायकृतं धान्यं ददाति—इत्येतानि च नित्यानि च दद्यादिति बोधायनः । एता[म]न्य(न्ये)वेति शालीकिरेतान्येवेति शालीकिः ॥

इति दशमः ॥

Colophon:

इति चतुर्थदशिका समाप्ता ॥

नित्यानि च ॥

द्वैधं समाप्तम् ॥

इति कल्पा(र्मा?)न्तसूत्रं समाप्तम् ॥

R No **4323.**

Paper 11 × 10 inches Foll. 212 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī. Good.

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Sundaram Nambūdirippād, Kalalai-mana, Kottapadi post, Malabar district

सुभद्राहरणम्, सविवरणम्.

SUBHADRĀHARANAM WITH COMMENTARY.

Foll 211—212*b* are left blank

Same work as that described under R No 2720 ante By Nārāyana, son of Brahmadatta of Kūtalur-mana It is stated that the author Nārāyana had two paternal uncles called Rama and Udaya, by whom he was educated

Contains the Sargas 1—5 and 9—16 complete

The MS. described under R No 2720 and the MS described in this number make one complete copy of this work

Beginning:

प्रारिप्सितस्य काव्यस्याविघ्नपरिसमाप्तये प्रथनाय च गणपतिमभिवन्दते—

मधुव्रताकारमुनीन्द्रवृन्दमपीनदानागरितप्रवाहम् ।
अनन्तमध्यादिपदं महस्तद्गजास्यरूपं शरणं प्रपद्ये ॥

परम्—उत्कृष्टमादित्यादीनामपि भासक महः तेजः ब्रह्म शरणं प्रपद्ये रक्षितृत्वेनाश्रये ।

* * * *

एवमिष्टदेवता नमस्कृत्य कविवर्णनं च कृत्वा क्रियमाण व(स्तु) निर्दिशति—

सुदुस्तर व्याकरणाम्बुराशिं मनस्तरित्रेण विगाह्य लब्धैः ।
सुशब्दरत्नै रचयामि हार काव्यं सुभद्राहरणाभिधानम् ॥

सुशब्दरत्नै साधुशब्दै रत्नैरिव सुभद्राहरणा[भिधाना]ख्य हारमिव हारं मनोहर रचयामि । कीदृशैः(शा) सुदुस्तरमत्यन्तदुस्तरम्, स्वती पूजायामिति समास ।

* * * *

क पुनरसौ कवि ? य इद काव्य करोतीत्यत्राह—

नीलोपकण्ठाभरणाद्विनीताद्यो ब्रह्मदत्तादजनि द्विजेन्द्रात् ।
रामोदयाचार्यपितृव्यचुञ्चुर्नारायणोऽसौ कविरस्य कर्ता ॥

नीला नाम दक्षिणापथभूषणा महानदी तस्यो(स्या उ)पकण्ठस्य समीपस्य कण्ठसमीपस्येवाभरणभूतात् गुणालम्बिनो विनीताच्छात्रानुगताचारात । ब्रह्मदत्ताभिधानाद् द्विजेन्द्राद्योऽजनि प्रादुरभूत्, लुङस्तशब्दे दीपजनेति कर्तरि वा चिण्, चिणो लुक् । असौ नारायणाख्य कविरस्य काव्यस्य कर्ता । रामोदयाभ्यामाचारा(र्या)भ्या ताभ्यामेव पितृ(व्या)भ्या वित्त., तेन वित्तश्चुञ्चुप्चणपौ, पितृव्यमातुलमातामहपितामहा इति पितुर्भ्रातरि पितृव्यशब्दो निपातितः ।

एव सहृदयानावर्ज्यैदानीं काव्यमारभते—

बभूव भूमेरखिलावदात विभूषण वारिधिमेखलाया. ।
धर्मान्तरं भूतिदमाश्रितानां युधिष्ठिरो नाम नरेन्द्ररत्नम् ॥

रत्नमिव नरेन्द्रो बभूव । रत्न कस्यचिद्भूषण भवति । इद तु राजरत्नं कस्य भूषणमित्यत्राह—भूमेर्विभूषण वारिधिमेखलाया रत्नाकरेणाभरणान्तरेणापि काञ्चीगुणेनेव प्रसाधिताया. युवतेरिव ।

* * * *

Colophon

इति ब्रह्मदत्तनारायणविरचिते व्याकरणोदाहरणे स्सि(स)विवरणे सुभद्राहरणे प्रकीर्णकाण्डं प्रथमस्सर्गः ॥

End

उत्क्रोशन्मणिकुण्डलावलिकरा गण्डस्स्वलत्कुण्डला
कौशेयोत्कलिका चलस्तनभरा वाहान्नुदन्ती शनैः ।
बद्धेर्ष्याप्रमदाद्बलाच्युतगदान् भ्रातॄन् सुभद्रा युधे
सन्नद्धान् भगिनीं च तेऽपि ददृशुर्भग्नभ्रुभिर्लोचनैः ॥

इह द्विविध पदजातम्—सुबन्त तिङन्तं च । अव्ययोपसर्गकर्मप्रवचनीयास्तु द्वैविध्यदर्शने सुबन्तेऽन्तर्भवति(न्ति) । तत्रेह काव्ये तृतीयाद्यष्टसर्गी सुबन्तप्रधाना । एकादशादिषट्सर्गी तिङन्तप्रधाना । प्रकीर्णकाण्डं प्रथमं प्रसन्नकाण्डं च पश्चिममुभयसाधारणं सनाद्यन्तप्रकरणमप्युभयसाधारणम्, सनाद्यन्तधातुभ्य कृल्लकारोत्पत्तेः कृदन्तानां प्रातिपदिकत्वाल्लकाराणां च तिङ्विधानादिति षोडशसर्गीयम् ॥

(अर्था द्वादशसर्गाणा) काव्यस्य विवृता मया ।
उत्तरां तु चतुस्सर्गीं व्याचक्षीरन् विचक्षणाः ॥
इद काव्य कृत्वा विवृतिमपि कर्तुं कृतधियो
मम स्याद्युष्माकं सदसि कथमाहोपुरुषिका ।
तदेत भार वश्शिरसि निदधे वर्धयत त-
द्गुणानत्राशेषानपनयत दोषाश्च (दयया) ॥

Colophon:

इति सुभद्राहरणे सविवरणे षोडशस्सर्ग ॥

R No **4324.**

Paper 10⅜ × 9⅜ inches Foll 88 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī. Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Nārāyana alias Krsna Nambūdiri Vaidikan, Tekkattu-mana, Kumaranallur post, Malabar district

Foll 86b—88b are left blank

श्रौतप्रायश्चित्तम्.

ŚRAUTAPRĀYAŚCITTAM

A treatise on the performance of expiatory ceremonies in connexion with sacrificial rites

Incomplete

Beginning:

बोधायन जैमिनिमाश्वलायन . . . . . . पराधनिष्कृतिं ज्ञातु करिष्याम्यृजु च . . . . . रितं खलु विनष्टस्यैव सन्धानमि . . . . व्याकरणस्यान्य . . . वैधकरणाद्वैकल्यमा . . . . . न नश्यति ततस्साकल्यमस्या(वस्था)प्यते ।

* * * *

प्रायश्चित्तं कृत्वा . . . प्यापन्नसमाहित . . . . प्रायश्चित्तं कचित्कुर्यात् ।

* * * *

अङ्ग स्याद्यदनर्थलुप्तमथ तत्काले निजे विस्मृतं
ज्ञातं प्राक् समाप्तितो यदि चरेदेतत्तथैवाथ तु ।
विज्ञात च समाप्तितो यदि पर तद्विस्मृत नाचरे
दावर्त्य न च कर्म सर्वविषये चित्त चरेद्व्याहृति· ॥
उव(प)सरस्वतीतमङ्ग नावर्त्यमिह त्वनर्थलुप्तमपि ।
त्वरमाणादिकवाक्यादन्यत्र च वचनसम्भवेऽप्येवम् ॥

End·

सम्राडसि विराडसि भूरायुर्मे धारयत प्राण मे धारयत प्रजां मे धारयत पशून्मे धारयत प्राणः प्रजा पशव परासिच्येरन् मा म आयु प्राणः परासिच्येरन् प्रजा पशवः परासिच्येरन् ।

भूमिर्भूमिमगान्माता मातरमप्यगात् ।
भूयास्म पुत्रै पशुभिर्यो नो द्वेष्टि स भिद्यताम् ।

R No 4325.

Paper. 10¾ × 9⅝ inches Foll. 122 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R.Ry Nārāyana Nambūdirippād, Pūmalli-mana, Chalasseri post, Malabar district

Foll 121b—122b are left blank

नारदधर्मशास्त्रम्, सव्याख्यानम्
NĀRADADHARMAŚĀSTRAM WITH COMMENTARY.

A treatise on Dharmaśāstra attributed to Nārada the work is followed by a commentary

Contains the Vyavahāra portion complete

Beginning

मनु प्रजापतिर्यस्मिन् काले राज्यमबूभुजत् ।
धर्मैकताना पुरुषास्तदासन् सत्यवादिनः ॥

सर्वो धर्मो वर्णाश्रमान्तरजाना स्मृत । तस्य धर्मस्यार्थाधीनत्वात्कथं नाम निश्श्रेयसाभ्युदयाभ्या पुरुषास्सयुज्यन्तामिति भगवता नारदेन शास्त्रं प्रणीतमिति सम्बन्ध । मनु. प्रजापतिरिति निगदव्याख्यानो ग्रन्थः । धर्मैकताना धर्मैकविस्तारा धर्मैकव्यापारा । अस्यैवानुवादस्सत्यवादिन इति । तदासन् पुरुषा इति स्त्रीपुंसा ग्रहणं पुमान् स्त्रियेत्येकशेषः । तदा व्यवहारहेतुमत्सराद्यभावात् अधर्माभावान्नासीद्व्यवहार ।

नष्ट धर्मे मनुष्येषु व्यवहार. प्रकल्पित ।
द्रष्टा च व्यवहाराणां राजा दण्डधर' कृत. ॥

* * * *

लिखित साक्षिणश्चात्र द्वौ विधी सम्प्रवर्तितौ ।
सन्दिग्धार्थविशुद्ध्यर्थं द्वयोर्विवदमानयोः ॥

* * * *

Colophon:

ऋणादानं विवादपद प्रथमम् ॥

End:

यथोक्तेन विधानेन पञ्चदिव्यानि धर्मवित् ।
ददद्राजा दिशस्तेभ्य प्रेत्य चेह च नन(न्द)ति ॥

गतार्थः श्लोकः । पञ्चदिव्यानि ॥

Colophon:

समाप्तमिदं शास्त्र भगवत्स्वामिना कृतम् ।
नारदीयाया मनुसंहिताया भाष्यम् ॥

R No 4326.

Paper 10¾ × 8¼ inches Foll 60 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Śukumaran Nambūdirippad, Kattumadamana, Andathode Malabar district

बृहतीव्याख्या—ऋजुविमलापञ्जिका.

BṚHATĪVYĀKHYĀ ṚJUVIMALĀPAÑJIKĀ

Same work as that described under R No. 2682 ante By Śālikanāthōpādhyāya

Contains the first two Padas complete and the third Pada incomplete in the III Adhyāya

---

R No. 4327.

Paper 10¾ × 8¼ inches Foll 226 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good.

Transcribed in 1923–24 from a MS of the Sanskrit College Library, Tiruppanattura, Cochin State

Fol 226 is left blank

अष्टाङ्गहृदयव्याख्या—हृदयबोधिका

AṢṬĀṄGAHṚDAYAVYĀKHYĀ HṚDAYABŌDHIKĀ

Same work as that described under R No 2898 ante, wherein see for the beginning By Śrīdāsapaṇḍita

Contains the Sūtra, Nidāna and Kalpa portions complete

End ·

उपसहरन्नाह—हिमवादित्यादि । वसुन्धरा भूमि हिमवत्पर्वतेन विन्ध्य शैलेन च भाचो व्याप्ता । दक्षिणो भाग विन्ध्य, उत्तरो हिमवान् । तत्रैवं स्थिते, आदौ भवमाद्य हैमवतमौषध तौम्य देहे च पथ्यं स्वभावाद्भवति । वैन्ध्य(न्ध्य)मौषधमाग्नेय न तथा देहस्य सदा पथ्य स्यात् । अनेन हैमवतमेव रसायनादीना प्रयोगे ग्राह्यमिति सूचयति । वैन्ध्य(न्ध्य) स्य पथ्यापथ्यत्वेनानुक्ते विषयविशेषेण पथ्यत्वमुक्तमितीन्दुः । तत्र तयोर्मध्ये आद्य हैमवतमित्यरुणदत्त ॥

Colophon

इति कल्पे षष्ठोऽध्याय ॥

R No. 4328.

Paper 10¾ × 9½ inches Foll 76 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Śrīkumāran Nambūdirippād, Kattumada-mana, Andathode post, Malabar district

Fol 76 is left blank

अमोघराघवम्.

AMŌGHARĀGHAVAM

A Campū describing the story of the Bālakānda of the Rāmāyana by Divākara, son of Visvēsvara and grandson of Nārāyana It is stated that the author had an elder brother called Visnu This work was composed in the Śaka year 1221

Complete in seven Ucchvāsas

Beginning:

इन्दु यः शिरसेन्द्रमौलिविलसत्पादारविन्दो द(धा)-
वै(त्यै)श्वर्यं विमलद्विजेशभरणोद्भास . . त श . ।
. . . . नयप्रेक्षीव गौरी दध-
च्छ्रेय. प्रापयतात्स न त्रिभुवनक्षेमङ्करश्शङ्करः ॥
मयि वामदक्षिणोऽर्धावीद्दग्वृत्ति(त्ती) सदेति वक्तुमिव ।
दशनौ खण्डाखण्डौ दधतं वेतण्डतुण्डमभिवन्दे ॥

* * * *

वाणी वासमवाप यस्य वदनद्वारि प्रतिक्ष्येव हृ-
त्पद्मस्थाम्बुजनाभनाभिनिवसल्लोकेशसेवाक्षणम् ।
वल्मीकप्रभवाय कल्मषभिदे तस्मै परस्मै नमो
रामोदात्तचरित्रवर्णनवच प्रोद्योगिने योगिने ॥
रम्याश्लेषवती प्रसादमधुरा शृङ्गारसङ्गोज्ज्वला
चाटूक्तैरखिलप्रियैरहरहस्सम्मोहयन्ती मन ।
लीलान्यस्तपदप्रचाररचना सद्वर्णसंशोभिता
भाति श्रीमति कालिदासकविता कान्तेव तान्ते रता ॥
सद्भावोचितकर्मकर्तृकरणापादानसम्बोधिनी नामा-
ख्यातनदी(पदा)गतिमती लब्ध्वा(ब्धा)गमप्रत्यया ।

साम्य प्राप सदङ्गवृद्धिगुणभृद्यस्याकृतिर्व्याकृतेः
विश्वेशो विनतस्य मे स कुरुताद्दोषप्रमोष गिराम् ॥

जातं पाणिनिसागराद्वररुचौ शाणे समुत्तेजित
शेषेणाखिलसूत्रसौष्ठवविदा सन्दानित सद्गुणे ।
नूनं व्याकृतिरत्नमात्रहृदयन्यासेन सत्काशिका-
वृत्तिं वि(ष्णु)दया दिवाकरहृदि प्रत्यास विश्वेश्वर. ॥

* * * *

रघुपतिचरितं रसने! परिचितमपहाय मा गम क्वापि ।
क पल्वलमन्विष्येत् सुकृतैरभिसरति सुरस(रि)त्पुरे ॥

* * * *

तत्राध.कृतभोगिभोगमहिमा निर्वाणभावोचित-
स्थानं मानससम्पदामपि दशोत्पत्तिक्रियाविक्रियम् ।
जज्ञे यज्ञचयप्रिय कलिमिलत्कल्माषकर्मोन्नमत्-
पापाम्भो[म्भो]नि(धि)मध्यलग्नसुकृतेर्धाराय नारायण ॥

द्विजेन्द्रशेखरस्तस्य सुतो विश्वेश्वरोऽभवत् ।
य. पिधातुमिवात्मान मुदामकृत दूरगाम् ॥

यस्साक धर्मपत्न्यापरवयसि परित्यक्तसासारिकाशी
काशीमासाद्य सद्यस्सुरसरिदमृते सङ्गशय्यार्पिताङ्ग. ।
पाय पाय पुरस्ताच्छिववदनगलत्तारकब्रह्मविद्या-
पीयूषं कर्णपेय निरुपमसुखद प्राप कैवल्यलक्ष्मीम् ॥

तस्यात्मजो विष्णुरलङ्करिष्णु. कुल पवित्रैरमल चरित्रै ।
भूतेशसेवासुखमाप्तुकाम श्रौतो विधिर्मूर्त इवाविरासीत् ॥

तत्राग्रजे गुणश्रेणीं कृत्वेव गुणलोभिना ।
दिवाकर कृतो धात्रा तत्सौदर्यैकभूषण ॥

सुदुष्करा कर्तुमहं प्रवृत्तस्सदास्मि चम्पूमनुकम्पनीय ।
पयोधिपारोत्तरणाय ताम्यन् किमन्तरन्येन नरो न तार्य. ॥

* * * *

अस्ति प्रशस्तवस्तुविस्तृतान्तरालः सविधगतविविधनगनगरपुरविहाराराम-सरसीसरित्सन्निवेश' शालेयनिल्यमौ(द्रीन)कौद्रवीणाणव्यव्ययव(वं)त्यादिकेदा-रिकक्रियैकतानकृषीवलकुलसङ्कुपितपल्लिपरिकर

* * * *

अनुत्तरोऽप्युत्तरकोसलाभिधानो जनपद ।

* * * *

तमुत्थाप्य क्षिप्र क्षणमतिभृन. सम्भ्रमवृत'
परास्यैतत्तापत्रयमुद(दित)या दृष्टिसुधया ।
सपर्यासन्तुष्टो वरमिव परामाशिषमदा-
दमोघश्रीबीजं भुवनविभवे राघवभुवे ॥

Colophon:

इति श्रीमत्यमोघराघवे महाकाव्ये कौशिकागमनाभिलक्षितः प्रथमो-च्छ्वासः ॥

End

इति धृतरससारैर्गद्यपद्यैरुदारैः कवितुरवितुरस्य श्राव्यमाकर्ण्य काव्यम् ।
भृगुपतिविजयश्रीचिह्नमह्नाय तुष्यन्नभिलषितममुष्यामोघयन् राघवेन्दु' ॥

Colophon ·

इति श्रीमत्यमोघराघवे अमोघराघवाङ्कवति श्रीदिवाकरकृतौ चम्पुकाव्ये पुरप्रवेशकथनं नाम सप्तमोच्छ्वास ॥

* * * *

चन्द्रनेत्रद्वयक्षा(क्ष्मा)मि (१२२१)शककाले विलोकिते ।
अमोघराघवं काव्यमाविरासीद्दिवाकरान् ॥

The scribe adds—

निखिलनिगमवल्लीपुष्पभृङ्गायमाना(णो)
व्यलिखदिदमुदारं पुस्तक विश्वनाथ· ।
रघुपतिचरिताढ्यं ध्यानसीमात्तवाणी-
विलसितहृदयान्तस्स्वैरच(स)ञ्चारिवाच· ॥
पुरनेत्राग्निचन्द्रा(१३२३)ङ्कशकाने(ब्दे) खरवत्सरे ।
सितं(ते) नभस्यष्टमीन्दु(न्दौ) विश्वनाथेन लिख्यते ॥

R. No 4329.

Paper 10½ × 9½ inches Foll 48 Lines, 20 in a page Dēvanāgari Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Ittiri Vāriyar, Karakkattu desam, Kavalapara post Malabar district

Fol 48 is left blank

वृत्तिरत्नम्.

VRTTIRATNAM

Similar to the work described under R No 4200 ante
Contains the Padas 1 and 2 in the III Adhyāya

Beginning.

गणपतिरिति चत्वारो जयन्ति वर्णा महीयांस: ।
पङ्क्तिरथस्येव सुता प्रणतजनाभीष्टदाननिपुणतरा ॥

प्रत्यय:, परश्च, आद्युदात्तश्च, अनुदात्तौ सुप्पितौ ।

अध्यायाभ्य मिहाद्याभ्यामन्वाख्यानोपकारका: ।
संज्ञातिदेशनियमविकाराद्या निरूपिता: ॥
अस्मिन्नारभ्यतेऽध्याये साक्षाच्छब्दानुशासनम् ।
प्रकृत्यादिविभागेन कल्पन ह्यनुशासनम् ॥
तत्रादौ विनियुज्यन्ते सञ्ज्ञादेशस्वरा क्रमात् ।
सनादीनामिहापञ्चमाध्यायावसितेरत: ॥
तत्र प्रत्यय इत्येषा सञ्ज्ञाधिक्रियतेऽमुना ।
प्रत्येत्यर्थमितीदृश्या व्युत्पत्त्या प्रत्यय स्मृत ॥

* * * *

सञ्ज्ञादेशस्वराणा स्मरणमथ सनाद्यन्तधातूपदेश:
पश्चात्स्याद्यामशप्श्यन्प्रभृतिविकरणप्रत्ययादिस्मृतिश्च ।
भूय कृत्योपदेशो निरुपपदकृता शासन वृत्तिरत्ने
प्रायादित्थ तृतीये प्रथममिह पद प्रत्ययाख्य सनाम ॥

अथ द्वितीय: पाद:—

कर्मण्यण्

End :

स(सु)प्तश्च शयितश्शोभावासितो लुप्त इत्यपि ।
वर्तमान(ने)स्मृता' काले शब्दा एकेऽपि सूरिभिः ॥
पदमवसितमेतद्यत्तृतीये द्वितीयं
विगलितवचनीय व्यक्तवाणीगुणाढ्यम् ।
स्फुरदुपपदकृत्यमृत्य(द्यत्कृत्य)ताच्छीलिकान्त
चतुररुचिरवृत्त वृत्तिरत्नो(त्न) विधात्रा ॥

Colophon :

वृत्तिरत्नं समाप्तम् ॥

R No **4330.**

Paper 10¾ × 9⅝ inches Foll 294. Lines, 20 in a page Grantha. Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R.Ry Mīnākṣisundara Śāstrigal, Gōpālakrsna street, Madura district

Bound in two volumes

Fol 294 is left blank

विद्यावृत्तिप्रकरणम्, सव्याख्यानम्.

VIDYĀVRTTIPRAKARANAM WITH COMMENTARY

A treatise on Saivism dealing with the following Prakaranas —

१. अपरविद्यादीपिकाप्रकरणम्.
२. दहरविद्यादीपिकाप्रकरणम्.
३ महावाक्यार्थविवरणम्.
४. शिवज्ञानबोधार्थविद्याविवरणम्
५. महावाक्यदीपिकाविवरणम्.
६. महाविद्यादीपिकाविवरणम्.
७. मुक्तिविद्यादीपिकाविवरणम्.
८. पतिलक्षणविवरणम्
९. पाशलक्षणविवरणम्.
१०. मोक्षसाधनविवरणम्.
११ मोक्षलक्षणविवरणम्.

By Manisivācārya, Māngudi, near Tanjore

Date of transcription—4th day of the bright fortnight of the solar month Tulā in the year Khara Name of the scribe—Vēṅkaṭasubrahmanya, son of Bhāskarōpādhyāya of Molahūru

Complete

Beginning:

सद्गुरु दक्षिणामूर्ति गणेश च गुह नुमः ।
कैलासेश्वरमानन्दवल्लीं मद्गुरुपञ्चकम् ॥

पूर्णानन्दचिति स्वतो घृतघनीभावोपमाचित्तनु
या कल्पाख्यलतेव भात्यभिधयाप्यानन्दवल्लीत्यजा ।
सा स्वार्था परनादवाक्रुयमयी ह्यस्तु मे वैखरी-
रूपा नृत्यतु सन्तत शिवयुता जिह्वाङ्गणे ज्ञानदा ॥

अथ विद्यावृत्तिप्रकरणस्य नातिविस्तर विवरणं क्रियते । तत्रारब्धस्य ग्रन्थस्य निर्विघ्नेन परिसमाप्त्यर्थमादौ स्वेष्टदेवतानमस्क्रियारूप मङ्गलमारचयति ह्रीमोम्मूर्त्यु(दि)तमित्यादिश्लोकत्रयेण—

ह्रीमोंमूर्त्युदितं नुम. पितृसम जीवप्रकृत्यो पर
वेदाण्डादिकहेतुमर्च्यमखिलैरादौ हि सच्चित्तनुम ।
विघ्नेश कविबोधवाक्प्रदकविं साग्वात्मतासन्मुखं
चिद्वह्वेरुदित गुह दहरग चोङ्कारचिच्चित्तनुम् ॥ ह्रीमोमिति ।

ह्रीमोंमूर्त्युदित ह्रीमोंमूर्ती इव मूर्ती ययोस्तौ ह्रीमोंमूर्ती । वियदीकार-सयुक्त वीतिहोत्रसमन्वितम् । अर्धेन्दुलसित देव्या वीजमिति देव्युपनिष-द्वास्या(क्या)त् ह्रीङ्काररूपा चिच्छक्ति, शिवोऽद्वैतः । एवमोङ्कार इत्यादि-श्रुतिभिरोङ्काररूपशिव ताभ्यामुदितम्.

* * * *

एवं मोचकगुरु नत्वा मोचकप्रद गुरुं नमस्करोति वेद इत्यादिना—

वेदे लिङ्गिन इत्यपि श्रुतिमहातात्पर्यलिङ्गानि या-
नीशानत्वमुखानु(न्यु)पक्रममुखान्युक्तानि शास्त्रे स्फुटम् ।
तज्ज्ञानाम्बुधिवर्धक च हरदत्ताख्यं शिवाम्भोधिज
वन्देऽह द्विजराजमक्षयकलावन्त चिदाकाशगम् ।

* * * *

एव नित्यमङ्गलरूपान् गणपतिगुहाम्बिकाशिवाशिवरूपाचार्यान् नत्वा तत्प्रसादजनितश्रुतितत्त्वज्ञान स्वबुद्धिस्थित ग्रन्थरूपेण बहि प्रख्यापयति पद्यैरित्यादिना—

पद्यैस्सार्धशतेन वेदपतिजीवोपास्तिमोक्षार्थकै-
र्विद्यावृत्तिरजाज्ञयागमविधिः श्रुत्यादिमूलोच्यते ।
येशाष्टादशशक्तिगा चितिमयी शक्ता स्वतन्त्रान्यथा-
कर्तुं कर्तुमकर्तुमागमजगत्कर्त्री शिवाज्ञैव सा ॥

* * * *

Colophon.

इति विद्यावृत्तिप्रकरणे अपरविद्यादीपिकाविवरणं प्रथमप्रकरणं समाप्तम् ॥

End.

शिवं नमस्कुर्वन् ग्रन्थमुपसंहरति—वेदैरित्यादिना—

वेदैर्द्वादशलिङ्गकैश्श्रुतिपुराणाद्यर्थ ओङ्कारगो
योऽर्च्यः कादिकशास्त्रदृष्टिकलितैशत्वैश्च मूर्तीश्वरः ।
स्वेशानश्रुतिपूर्वकं कृतिरियं यस्याज्ञया वै कृता
निर्ध्ये पञ्चसहस्रकेऽर्णरहिते वर्षे शिव तं न(नु)मः ॥

* * * *

यस्याज्ञया इयं विद्यावृत्त्याख्या कृतिः प्रकरणं कृता । तं शिवं सच्चिदानन्दसम्पूर्णं स्वाभिन्नोमासहितं न(नु)मः इति ॥

Colophon

इति श्रीविद्यावृत्तिप्रकरणे मोक्षलक्षणविवरणमेकादशं प्रकरणं समाप्तम् ॥

श्रीमच्चोलमण्डलमण्डनायमानतञ्जानगरीमध्यस्थचूनग्रामनिवासिभिः श्रीमद्दक्षिणास्यसम्पूर्णप्रसादात्प्राप्तशिवविद्यापारङ्गतैः द्वादशाब्दं नक्तव्रतपुरस्सरं त्रिसन्धि शिवार्चकैः मणिशिवाख्यैराचार्यैः विरचिता एकादशप्रकरणात्मिका विद्यावृत्तिस्सम्पूर्णा ॥

The scribe adds—

खरवर्षे तुलामासे शुक्लचतुर्थ्यां मरीचिपुरवासिना भास्करोपाध्यायकुमारेण वेङ्कटसुब्रह्मण्याख्येन विद्यावृत्तिरात्मार्थं स्वहस्तेन लिखिता ॥

अस्या विद्यावृत्तौ पद्यैस्सार्धशतेनेतिचतुर्थश्लोकमारभ्य सार्धशतश्लोकासमाप्तिपर्यन्तं मङ्गलश्लोकास्त्रय आहत्य त्र्यधिकसार्धशतश्लोकाः ॥

	श्लो		श्लो
अपरविद्याप्रकरणे .	21	महाविद्याप्रकरण ...	12
दहरविद्याप्रकरणे ...	16	मुक्तिविद्याप्रकरणे ...	8
महावाक्यप्रकरणे .	16	पाशपशुप्रकरणे ..	2
शिवज्ञानबोधप्रकरणे .	5	मोक्षसाधनप्रकरणे .	22
महावाक्यदीपिकाप्रकरणे	40	मोक्षलक्षणप्रकरणे .	4

आहत्य प्रकरणान्येकादश

R No 4331.

Paper 10¾ × 8⅝ inches Foll 34 Lines, 20 in a page. Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry Vīrabhadra Miśra-garu, Badagada, Ganjam district

Foll 33b—34b are left blank

प्रेतकृत्यपद्धति .

PRĒTAKṚTYAPADDHATIḤ

A treatise dealing with the procedure relating to the performance of funeral rites according to the school of Kaṇva

Breaks off in the course of Sapiṇḍīkaraṇaprakaraṇa

Beginning

वन्दित्वा वन्द्यपादाब्ज जगत्तापहर हरिम् ।
क्रियते प्रेतकृत्यस्य पद्धति( ) काण्वशाखिनाम् ॥
प्रायश्चित्त यथायुक्ति कृत्वा रोगादिमान् नरः ।
गच्छेत्काश्यादिक तीर्थं कर्मारब्ध समापयेत् ॥
यद्यनन्तव्रतादीना न कुर्यात्तत्समापनम् ।
तदा कर्तुं सुत ब्रूयात्तद्व्रतस्य समापनम् ॥
आसन्नमृत्युर्दद्याद्वा सवत्सा स्वर्णशृङ्गिणीम् ।
तर्तुं नदीं वेतरणीं महावेगा पयस्विनीम् ॥
स्वय दातुमशक्तश्चेत्तदा दद्युस्सुतादयः ।
तामदत्वा मृते तस्मिन् दद्युरेकादशेऽहनि ॥

* * * *

Colophon:

इति निगमिदाहविधि· ॥

End:

आचम्य सर्वे ताम्बूलं खादित्वा नालिकेरकम् ।
समाषचणक चापि शयीरन् शयने सुखन् ॥
विसर्जनाख्यकर्मैतत्समाचारप्रमाणकम् ।
केचित्कुर्वन्ति नाप्यन्ये कुलधर्मानुसारतः ॥

Colophon:

इत्येकादशाहगवौ विसर्जनविधि ॥
प्रेतत्वविमुक्ति(मुक्तये)स्वर्गप्राप्तये द्वादशेऽहनि ।
समाचाराद्यथाशक्ति सत्कृत्य प्राशयेद्द्विजान् ॥
* * * *
याचितारश्च नस्सन्तु मा च याचिष्म कं चन ।
एतास्सत्याशिष सन्त्वित्युक्ता सन्त्वित्युदीरितौ(तः) ॥
विप्रैश्च प्राङ्मुखस्तेभ्यो गृह्णीयादाशिषं तत ।
सपवित्रान् कुशान् भूमावास्तीर्य.

R No 4332.

Paper 10¾ × 9⅛ inches Foll. 110 Lines, 20 in a page Dêvanāgari. Good

Transcribed in 1922-24 from a MS of Śrīmān Śyāmasundara-champatnāyaka, Sergada, Ganjam district.

सारस्वतक्रमकौमुदी

SĀRASVATAKRAMAKAUMUDĪ

A treatise on Sanskrit grammar like the Siddhāntakaumudī, but belonging to the grammatical school of Sārasvatas by Vāsudēva who, at the beginning of the work, salutes Anubhūtisvarūpācārya, author of Sārasvataprakriyā, and was the pupil of Hṛdayānandasūribhaṭṭācārya

Contains the Pādas 1—4 complete and breaks off in the 5th Pāda

Beginning:

वन्दे श्रीपदकमलं निर्मलमतिदं शुभ गुरोर्नित्यम् ।
यदनुध्यानात्सद्य प्रत्यूहा नाशमायान्ति ॥

सञ्जीवयंस्तन्मृतपुत्रक यो ददौ प्रभु' श्रीगुरुणापि दिष्टः ।
स श्रीगुरूपासनकौतुकार्थे चकास्तु नित्यं हृदये मदीये ॥

*   *   *   *

अनुभूतिस्वरूपायाचार्याय सुमहात्मने ।
सूत्रसप्तशती दत्ता सरस्वत्या च या पुरा ॥
तत्सूत्रक्रमबोधाय सर्वं सङ्गृह्य यत्नत. ।
विरच्यते मया सर्वसम्मता क्रमकौमुदी ॥

इह खलु शब्दानुशासन विरचयितुकामा स्वल्पेनैवेन्द्रचन्द्रादिसमस्तव्याकरणं प्रतिपादयन्ती परमदयालुर्भगवती वाग्देवी सुखबोधाय यानि सूत्राणि प्रणिनाय, तानि स्वल्पाक्षराणि बहुलार्थानि विश्वतोमुखानि निस्तोभानि तथाव्याप्त्यतिव्याप्त्यसम्भवनैराश्येन व्याप्यव्यापकानि स्यु' । तल्लक्षण च—

स्वल्पाक्षरमसन्दिग्ध सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्य च सूत्र सूत्रविदो विदुः ॥

*   *   *   *

ग्रन्थस्य प्रकरणक्रममाह—

सञ्ज्ञा सन्धिर्विभक्तिश्च युष्मदस्मच्च कारकम् ।
तद्धित. स्त्री समासश्च दशाधायातमित्यपि ॥
कृतश्च प्रत्यया अत्र क्रमेणैते निरूपिता ।
तत्तत्क्रमानुसारेण ज्ञेया व्याख्या विचक्षणैः ॥

अत्र तावत्सञ्ज्ञा विना शास्त्रव्यवहारासिद्धे प्रथम सञ्ज्ञापादो निरूप्यते—

अ इ उ ऋ ऌ समाना. ।

*   *   *   *

Colophon:

इति श्रीसारस्वतक्रमकौमुद्या प्रथम संज्ञापाद' समाप्त. ॥

*   *   *   *

स एवाय नागस्सहति कलभेभ्यः परिभवमित्यादौ आदवे लोपशिति लोपश् । सोऽहमाजन्मशुद्धानामित्यादौ तु लोपलोपशोरपवादेन अतोऽत्युरित्यनेन उकार इति ॥

Colophon:

इति विसर्जनीयसन्धि. ॥

इति श्रीवेदान्तविद्यावागीशमहामहोपाध्यायश्रीमद्धृदयानन्दसूरिभट्टाचार्यपादशिष्यवासुदेवाचार्यप्रणीतायां सारस्वतक्रमकौमुद्यां द्वितीयस्सन्धिपादः ॥

End:

प्रोष्ठपदयो फल्गुन्योश्च द्वित्वे बहुवचनं वा ।

भत्वे सति प्रोष्ठपदयो. फल्गुन्योश्च द्वयोर्द्वित्वे बहुवचनं वा स्यात् । पूर्वे प्रोष्ठपदे पूर्वा प्रोष्ठपदाः, पूर्वे फल्गुन्यौ पूर्वा. फल्गुन्यः ॥

Colophon:

इति श्रीसारस्वतक्रमकौमुद्यां चतुर्थ कारकपाद. ॥

य समक्तिमासाद्य कृतवानखिलं जगत् ।
परं प्रत्ययरूपं तं श्रीकृष्णं प्रणमाम्यहम् ॥

कृत्कर्तरि । धातोरित्यनुवर्तते । वक्ष्यमाणा प्रत्यया धातो' कर्तरि वाच्ये भवन्ति । ते च कृत्संज्ञकाः । कृदिति पादान्तं यावदधिक्रियते ।

\- \- \- *

वाक्य चाधिक्ये । आधिक्ये गम्ये वाक्यं च द्विर्भवति । अहो दर्शनीया, अहो दर्शनीया, मह्य रोचते मह्यं रोचते । अत्र दर्शनीयस्य रुचेश्च द्वित्वेनाधिक्यं द्योत्यते ।

लोकाच्छेपस्य सिद्धि.

R No. 4333

Paper 10⅝ × 9⅛ inches Fol 23 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of Śrīmān Magunnusrakandaculi Rāja, Simhapuram Aska post Ganjam district

Fol 23b is left blank.

वैद्यहृदयानन्द.

VAIDYAHRDAYĀNANDAH

A treatise describing the diagnosis of certain diseases and laying down the method of preparing medicines of various kinds by Kavivararājamahāpātra son of Nīlakaṇṭha who was the preceptor of the queen of Vikrama of Nandapura It is stated that the author has also written another medical work called Vaidyālaṅkāra

Complete in five Prakāśas dealing with the following subjects —

१. ज्वरप्रतीकारः.
२. अतिसारादिप्रतीकारः.
३. कासादिप्रतीकारः.
४. अरोचकादिप्रतीकारः.
५. रसादिज्ञानम्

Beginning :

कमलरुचिरनेत्रं गोपिकाकेलिपात्रं कनकसदृशवस्त्रं नीलमेघालिगात्रम् ।
करविकहि(सि)तगोत्रं नागजालारिपत्रं कलुषहरचरित्रं नौमि गोपेन्द्रपुत्रम्॥

गजेन्द्रवदनं वन्दे प्रपन्नभयभञ्जनम् ।
पार्वतीनन्दनं देव कामद सुरवन्दितम् ॥
श्रीराधेशपदारविन्दयुगलध्यानैकतानः सदा
नानाशास्त्रविचक्षणो गुणिहृदानन्दाब्धिशीतद्युति ।
श्रीयोगिप्रहराजसत्कविरिदं लोकोपकारोज्ज्वलं
स्वल्पेनाद्य तनोति वैद्यहृदयानन्दं सुकाव्यं शुभम् ॥

* * * *

कान्ते यदि त्वमधुना गदपीडितानां
मध्ये कुतूहलवती शृणु सावधाना ।
सर्वामयेषु बलवान् कथितो ज्वरो यत्
वक्ष्यामि तत्प्रथमत प्रतिकारमस्य ॥
ललनेऽपघनानुलक्षित ज्वरिणां लङ्घ मादितो हितम् ।
सुरभूरुहधान्यनिदिग्धिकायुगशुण्ठीकृतपाचनं तत ॥

* * * *

Colophon

इति श्री कविवरयोगिप्र(प्र)हराजमहापात्रविरचिते वैद्यहृदयानन्दे ज्वरप्रतीकारो नाम प्रथम प्रकाश समाप्त ॥

End :

पेटीमर्कटिकारवीक्षुरबलामाषावरी स्यु समा
तुल्यैषा सुजया सिताज्यमधुभि स्यान्मोदको दुग्धत ।
संसेव्यो यदि मारकेलिरसिके वृष्येऽङ्गपुष्टिप्रद
ख्यातोऽयं रतिवल्लभो रतिदश प्रौढाङ्गनावश्यद ॥

रतिवल्लभसोदरोऽयम् ।

गोपनीयमिदं सर्वं तवाग्रेऽद्य प्रकाशितम् ।
लोकोपकारकः कान्ते यतस्त्वं प्राणवल्लभा ॥
यत्तातो प्र(ग्र)हराजज्यौतिषरविः श्रीनीलकण्ठस्सुधी.
श्रीमन्नन्दपुरेशविक्रमनृप[:] श्रीपट्टराजीगुरु' ।
ब्रह्मण्यो जमदग्निदेवविदित' सद्गुरुराणां तु य.
कर्ता ग्रामयुगस्य चामरवरच्छत्रादिचिह्नाङ्कितः ॥
काव्यव्याकरणादिनाटककृती साहित्यसङ्गीतवि-
द्यो वैद्यस्वरशिल्पज्यौतिषकलाशास्त्रादिदक्ष' स्वयम् ।
श्रीयोगिप्र(ग्र)हराजसत्कविरिदं वत्सान्वयक्षीराधि(धे)
पूर्णेन्दु स चकार वैद्यहृदयानन्दं स्वकान्तोक्तितः ॥
यावद् वृन्दावने राधा श्रीकृष्णप्रेमवर्धिनी ।
तावत्काव्यमिदं लोके तनोतु विदुषां मतिम् ॥ इति ।

Colophon:

इति श्रीकविवरयोगिप्र(ग्र)हराजमहापात्रविरचिते वैद्यहृदयानन्दे रसादिज्ञान नाम पञ्चम प्रकाश. ॥

समाप्तोऽयं ग्रन्थ ॥

R No **4334.**

Paper. 10¼ × 9¾ inches Foll 14 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī. Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry Ittiri Vāriyar, Karakkattu desam, Kavalapara post, Malabar district

Fol 14 is left blank

वत्सराजप्रबन्ध.

VATSARĀJAPRABANDHAH

A treatise in the form of a Campu narrating the story of the marriage of Udayana, king of Vatsa, with Vāsavadattā

Breaks off in the eighth Anka (chapter)

Beginning :

अस्ति स्वस्तिकरी समस्तजगतामस्तारि विस्तारिता
सालास्तम्भिमतार(तमार)कासरमणिप्रासादलम्बाम्बुदा ।
कौबेरीव महर्धिका शशिकुलक्षोणीभृतामास्पद
कौशाम्बीति पुरा कुशाम्बरचिता कौशाम्बुपूरा पुरी ॥

* * * *

वत्सानामधिपतिरात्मकीर्तिरम्यां कौशाम्बीममरसम' पुरीं शशास ॥
महीपालस्य तस्यासीन्महि(षी मृ)गयाप(व)ती ।
महेन्द्रस्येव पौलोमी महिलानां शिखामणि· ॥
सततं सन्ततेर्वृद्धिं चिन्तयस्तन्नराधिपः ।
सन्तर्पयन्ती भर्तारमन्तर्वाणी(र्वत्नी)बभूव सा ॥

* * * *

Colophon .

प्रथमोऽङ्क' ॥

End

विविधमणिसमुज्ज्वले विमाने पतति सलज्जमिवार्करश्मिजालम् ।
कनकमयविशालसालभङ्ग्या विलसति गायति नृत्यतीव वास ॥

Colophon

षष्ठः ॥

देव्या' पूर्वं रूपशोभामृतेन व्याकृष्टत्वादृष्टुमुद्रिक्तकर्णा ।
गत्वा गत्वा चेतसा सार्धमेना दृष्ट्वा दृष्ट्वा दृष्टिरभ्यागतेव ॥

* * * *

सन्दर्शन प्रत्यहमङ्गनाना पुंसामतिस्नेहविवृद्धिहेतुः ।
लब्ध च(त)द्द्वारमचिन्त्यमस्मात् प्राप्तामिवाहं दयितामवैमि ॥

Colophon.

सप्तमः ॥

* * * *

श्रुत्वाद्य वृत्तान्तमिम स्मरार्तो हर्षं पर यास्यति वत्सराजः ।
प्रावृण्महाम्भोधरमन्द्रनाद घर्माभितप्त श्रुतवान् शिखीव ॥

R No 4335

Paper 10¾ × 9⅝ inches Foll 116 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M.R.Ry Śankara Mūssu, Planthole, Vilayur post, Malabar district

Foll 114*b*—116*b* are left blank

आनन्दकन्दम्.

ĀNANDAKANDAM

A treatise purporting to give the origin and properties of mercury, its different varieties the method of using it in medical and other preparations, so as to produce the desired effect from it This work is said to have been taken from Bhairavatantra

Contains the Ullāsas 1—14 complete and breaks off in the 15th Ullāsa

Beginning

कैलासशिखरासीनं कालकन्दर्पनाशनम् ।
प्रसन्नं परमेशान जगदानन्दकारणम् ॥
प्रणम्य परया भक्त्या भैरवी स्तुतिमातनोत् ।

देव्युवाच—

देवदेव महादेव जन्मदारिद्र्यनाशन ।
प्रसीद करुणामूर्ते प्रसन्नपरमेश्वर ॥

* * * *

सर्वलोकोपकारार्थं गुह्याद्गुह्यतमं हितम् ।
रसेन्द्रस्य समुत्पत्ति लक्षण च सुरार्चिते ॥
तत्सर्वं सम्प्रवक्ष्यामि शृणु भैरवि साम्प्रतम् ।

* * * *

एवमेवं तत्र तत्र सर्वैर्विद्याधरैस्सुरैः ।
निक्षेपितः पारदेन्द्रो विद्यते देवि सिद्धिद ॥

Colophon:

इति महाभैरवोक्ते आनन्दकन्दे प्रथमोल्लास ॥

End:

नपुंसकगदक्षीणा पित्तक्रोधाधिकास्तथा ।
यक्ष्मणो नैव योग्यास्स्युस्तदा विषरसायने ॥

Colophon:

इति श्रीमहाभैरवोक्ते आनन्दकन्दे अमृतीकरणविश्रान्तौ चतुर्दश उल्लासः ॥

मलमायाविहीनेश जराजन्मगदापह ।
त्वत्प्रसादेन विदित रसादीना रसायनम् ॥

* * * *

सप्तधा भुवि ते जाता महावीर्याः स्थिरायुषः ।
ते सप्तदेशेपूत्पन्नास्सप्तधा नामधारकाः ॥
विन्ध्यदेशे कर्णकन्याकुब्जसो.

R No 4336.

Paper 10¾ × 9⅝ inches Foll 38 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī. Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Bhavadāsa Nambūdiri, Mandanattu-mana, Mayanur desam, Othapalam post, Malabar district

Fol 38*b* gives the name of the owner of the original MS

पञ्चपादिकाव्याख्या— तात्पर्यार्थद्योतनी.

PAÑCAPĀDIKĀVYĀKHYĀ TĀTPARYĀRTHADYŌTANĪ

A commentary on Padmapādācārya's Pañcapādikā which itself is a commentary on Śankarācārya's Brahmasūtrabhāṣya, which work has been described under No 4660 of the D C S MSS, Vol. IX by Vijñānātman, disciple of Jñānōttama

Complete.

Beginning:

यद्देहादिविकल्पकल्पितमिदासम्भेदमाभासते
यद्वा तत्तदुपाधिभेदभजनात्कार्य(र्म)व्यवस्थास्पदम् ।
भूयस्तद्विलये सति स्वयमखण्डानन्दचिन्मात्रकः
यश्चाभाति तदस्तु वस्तु दुरितध्वंसाय वश्शाश्वतम् ॥
दिग्भ्यस्सरम्भगर्भं सरभसमभिय प्रक्रमे विक्रमाणा-
दा(मा)रब्धा . यदीयाननपुटविलुठन्मानतर्कश्रवेण(?) ।
जल्पाकाश्चित्रक्लृप्ता इव दधति पुर कम्पविद्वेषिवेष
तस्मै ज्ञानोत्तमाय त्रिभुवनगुरवे नित्यमस्तु प्रणाम. ॥

नमो ब्रह्मादिभ्यो ब्रह्मविद्यासम्प्रदायकर्तृभ्यो वंश(ऋषि)भ्यो नमो गुरुभ्यः । ब्रह्मणो वेदान्तप्रतिपाद्यत्वसिद्धये मुमुक्षूणां जिज्ञास्यत्वसिद्धये च परमपुरुषार्थरूपत्वं दर्शयति—अनाद्यानन्देति । आनन्दस्य विषयेन्द्रिय-

संयोगसाध्यत्वदर्शनात् सातिशयत्वेन दृष्टत्वात् "स एको मानुष आनन्दः" इत्यादौ श्रुतत्वाच्च ।

* * * *

Colophon.

श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकश्रीमज्ज्ञानोत्तमपूज्यपादशिष्यस्य विज्ञानात्मभगवत कृतौ तात्पर्यार्थद्योतन्यां प्रथमाधिकरणं समाप्तम् ॥

End:

अनुत्पत्तिलक्षणाप्रामाण्याभावमाह—प्रत्ययोत्पादनादिति । संशयलक्षणाप्रामाण्याभावमाह—निश्चितेति । विपर्यासलक्षणाप्रामाण्याभावमाह—बाधानुपलब्धेश्चेति ॥

Colophon:

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकश्रीमज्ज्ञानोत्तमपूज्यपादशिष्यस्य विज्ञानात्मभगवतः कृतौ तात्पर्यार्थद्योतन्यां चतुर्थं समन्वयाधिकरणं समाप्तम् ॥

The scribe adds—

दिवाकरकराग्रेण लेखिनीमुखगामिना ।
लिलेख लीलया नूनं टीकाव्याख्यानमुद्यतः ॥

R. No **4337.**

Paper $10\frac{5}{8} \times 9\frac{3}{8}$ inches Foll 98 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī, Good

Transcribed in 1923–24 from a MS belonging to the Sanskrit College, Tiruppanattura, Cochin State

Fol 98 is left blank

शिशुपालवधव्याख्या—सन्देहविषौषधिः.

SIŚUPĀLAVADHAVYĀKHYĀ SANDĒHAVIṢAUṢADHIḤ

The commentary is the same as that described under R Nos 2688, 3179 and 3815 ante, wherein see for the beginning By Vallabhadēva, grandson of Ānandadēva

Contains the Sargas 11—19 complete and Sarga 20th incomplete

End

चतुर्थस्तु पादो नेमिस्थाने । अरामध्यं प्र...त्यक्षरद्वयम् । शार्दूलविक्रीडितं वृत्तम् । चित्रमलङ्कारः । श्रीशब्दलक्ष्मकरण...त्वात् काव्यस्य सर्वसर्गसमाप्तौ श्रीशब्दप्रयोग इति भद्रम् ॥

Colophon:

इत्यानन्ददेवायनिवछ्भदेवविरचितायां माघकाव्यशिशुपालवधसारटीकायां सन्देहविषौषधिव्याख्या(समा)ख्यायामेकोनविंश[ति]स्सर्गः ॥

अथ चेदिराट् चैद्यरसग्मितौ सयति भगवन्त मुरारिमाह्वत आह्वास्त स्पर्धमान आहूतवान् । यत इति । पूर्वोक्त तस्य विक्रममसृष्यन्नसहमान गनभीर्निर्भय. ।

* * * *

रवे किरणे. भूय. प्रमर्तु चक्रुवे(पे) प्रसरणाय वर्त्तते । प्रसृतः यतः प्रकृतिं स्वभाव प्रतिपाद . . . . . ।

R No 4338.

Paper 10⅝ × 8½ inches Foll 44 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry Nadādūr Vidvān Vēnkaṭēśvarācārya, Villūr, Tirumangalam, Madura district

Foll 44 is left blank

अलङ्कारकौस्तुभ·

ALANKĀRAKAUSTUBHAḤ

Same work as that described under R No 369(a) ante By Vēnkaṭācārya, son of Annayācārya of Śrīśaila family, one additional stanza is given at the end

भर्गो वरेण्य सवितुस्सन्ध्यायामोऽतिशायिनम् ।
श्रीरङ्गनाथयोगीन्द्र धियो यो नः प्रचोदयात् ॥

R No 4339.

Paper 10⅝ × 8½ inches Foll 80 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry Vāsudēva Sōmayājin, Vilayur, Pattambi, Malabar district

Fol 80 is left blank

कौषीतकश्रौतकारिका·

KAUṢĪTAKAŚRAUTAKĀRIKĀ

Kārikās relating to the Śrautasūtras attributed to Kauṣītaka The author, whose name is not given, was a disciple of Nārāyana who was a disciple of Rāma, son of Sōma, and mentions Kṛṣṇa, Nīlakaṇṭha, Suyajña, etc

Complete.

Beginning:

सर्ववेदान्तवाक्यानां यस्मिन्नेव समन्वयः ।
तत् ब्रह्म दक्षिणामूर्तिसंज्ञं स्यान्मङ्गलाय मे ॥

* * * *

यो वै भर्तृमहीसुरेन्द्रकुलजः ख्यातश्च लोकेऽग्रजैः
यो विद्यास्वपि चाखिलास्वधिगतं(त') काष्ठां परामञ्जसा ।
यत्पादाम्बुजसेवनादधिगता मुग्धेन विद्या मया
तं वन्देऽखिलभूसुरेन्द्रतिलकं नारायणाख्यं गुरुम् ॥
(वि)द्यास्त्वग्रहणाधिकारिविरहाद्वार्तानभिज्ञान् मिथो
लब्ध्वा यस्सकलागमग्रहपटुः प्राप्ता परां निर्वृतिम् ।
वन्दे सोमसुतं गुरोर्मम गुरुं तं रामनामास्पदं
बुद्धिर्यस्य निरन्तरं कृतधियो ब्रह्मण्यभून्निर्गुणे ॥
नारायणाख्यौ रामाख्यौ वासुदेवाह(ह्व)यौ तथा ।
यौ कृष्णनीलकण्ठाख्यौ गुरूनेका(ता)न् नमाम्यहम् ॥
यन्मान्मानसोदयगिरेरुदितश्श्रुतिभास्करः ।
कौषीतकमुदी(नी)न्द्रं तं तच्छिष्यांश्च नमाम्यहम् ॥
मीमांसावज्रसंविद्धाश्श्रुत्यर्थमणयोऽमलाः ।
भान्ति यत्सूत्रसंप्रोतास्तं सुयज्ञमुनिं भजे ॥
सुयज्ञसूत्रजलधेर्यत्कृता वृत्तिनौर्दृढा ।
प . . . यां सन्तमाचार्यं वरद(त)न्तुसुतं श्रये ॥
यद्दर्शपूर्णमासादौ बह्वृचाम्नायचोदितम् ।
कौषीतकमतेनैतद्यथामति विचिय(न्त्य)ते ॥
गुरूपदेशमाश्रित्य धर्मान् कतिपयानिह ।
वक्ष्ये सूत्रक्रमेणादौ सामान्यात्(न्) सर्वकर्मसु ॥
देवकर्माणि यज्ञोपवीती प्राङ्मुख आचरेत् ।
पित्र्याणि कुर्यात्प्राचीनावीती प्राग्दक्षिणामुखः ॥

End:

अथाग्निषु परिस्तीर्णेष्वन्वैवासीत मन्त्रवत् ।
पूर्णाहुतौ हुतायां तद्वरमाद्याय कर्मणि ॥

समाप्ते निर्गतस्तीर्थेनाथ कृत्वा प्रदक्षिणम् ।
सर्वान् नमस्कृत्याशीर्भिर्युक्तस्तुष्टमना व्रजेत् ॥

R No 4340.

Paper 10¾ × 9¼ inches Foll 310 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry. Nārāyana Nambūdirippād, Manager, Sabhāmatham, Kunnankulam post, Cochin State

Fol 309*b* gives the name of the owner of the original MS Fol 310 is left blank

Bound in two volumes

नैष्कर्म्यसिद्धिः, विवरणसहिता.

NAISKARMYASIDDHIH WITH VIVARANA

Same text as that described under No 4610 and similar to the commentary described under No 4611 of the D C S MSS, Vol IX The text is by Surēśvarācārya and the commentary by Akhilātman, pupil of Daśarathapriyapūjyapāda

Complete in four chapters

Beginning :

विशुद्धविज्ञानचतुष्टयात्मने जगत्प्रसूतिस्थितिनाशकारिणे ।
चतुर्विधाय त्रिगुणाय वि(जि)ष्णवे नमस्सदा सर्वहिताय विष्णवे ॥
समन्वयाद्भवां शुद्धा सर्वमानाविरोधिनीम् ।
ब्रह्मात्मानुगतां विद्यां नमामि भवभेदिनीम् ॥
परात्म(बिम्ब)प्रतिबिम्बिता या नैष्कर्म्यसिद्धिर्यत आनभूव ।
सुदर्पणे स्पष्टमिवात्मबिम्बं तस्मै सुरेशाय नमोऽस्तु नित्यम् ॥
विद्यासीतासहायो विमलशमरथस्सर्ववेदान्तधन्वी
शश्वद्धर्मानुने(जा)तो वशगतपुरवो मानयुक्ताशुधारी ।
पौलस्त्य ब्रह्मविद्यापहरणचतुर योऽवधीन्मोहशत्रु
रामं तं नौमि वन्द्य मम गुरुमनिशं योगकान्तारराामम् ॥
शमदमादि(क)गां परमात्मगां धियमवापुरलं यदनुग्रहात् ।
मुनिगणा गुणपूगनिकेतनं दशरथप्रियमेव नमामि तम् ॥
दशरथप्रियमस्करिभास्करस्फुटपदाम्बुजचिह्नितमस्तक· ।
परमभक्तित एव सुरेशसत्प्रकरणोपनिबन्धनमारभते(भे) ॥

" आब्रह्मस्तम्बपर्यन्तैरित्याद्यशेषवेदान्तसारसङ्ग्रहप्रकरणमारभ्य " इत्यन्तेन ग्रन्थेन सम्बन्धोक्तिकारोऽधिकार्यभावादधिकारिसाध्यसाधनस्य विवक्षितमोक्षपुरुषार्थसाधनत्वाभावात् विवक्षितपुरुषार्थाभावात् सम्बन्धाभावाद्विषयाभावात् प्रारिप्सितप्रकरणस्य प्रकरणलक्षणाभावाच्चानारम्भमाशङ्क्यारम्भं समर्थ्यते ।

* * * *

Colophon :

इति श्रीमद्दशरथप्रियपूज्यपादशिष्यस्य भगवतोऽखिलात्मनो नैष्कर्म्यसिद्धिविवरणे प्रथमो(ऽध्याया)र्थः ॥

End :

यथोदितं प्रकरणं सम्यग्ज्ञात्वा कृतार्थो भवतीत्युक्तम् । तज्ज्ञानमूलं किमित्याकाङ्क्षायां सम्बन्धोक्तिरेवेत्याह—

सम्बन्धोक्तिरियं साध्वी प्रतिश्लोकमुदाहृता ।
नैष्कर्म्यसिद्धेर्ज्ञात्वेमां व्याख्यातास्याभवेद्ध्रुवम् ॥

सत्यज्ञानमनन्तं च परमानन्दमद्वयम् ।
सा . . . तापरोक्षमा नमामि भवभेदिनम् ॥

* * * *

नैष्कर्म्यसिद्धिमार्ताण्डः कैवल्यदिनकृद्यतः ।
आविरासीन्नमस्तस्मै सुरेशाय पुनः पुनः ॥

गुरुभक्तिभूषणविभूषितधी द(ढशास्त्र)निश्चयमहानिधिमान(न्) ।
विनयाम्बुजाञ्जलिमय विकिरन् अखिलात्मको नमति पूज्यतमान् ॥

इति सन्न्यायसौगन्ध्यश्रीः पु(कृति) ग्रथिता मया ।
मलामलाधमाप्नोति तद्विष्णोः परमं पदम् ॥

Colophon :

इति श्रीमद्दशरथप्रियपूज्यपादशिष्यस्य भगवतोऽखिलात्मनः कृतौ नैष्कर्म्यसिद्धिविवरणं समाप्तम् ॥

R No 4341.

Paper 10¾ × 9½ inches Foll 228 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Nārāyana Nambūdirippad Pannallamana, Chalasseri post, Malabar district

Foll 118b and 228 are left blank

Bound in two volumes

ऐतरेयब्राह्मणवृत्ति —सुखप्रदा.

AITARĒYABRĀHMAṆAVṚTTIḤ SUKHAPRADĀ

Same work as that described under R No 3682 ante, wherein see for the beginning By Ṣaḍguruśiṣya

Contains the Adhyāyas 13—40

End:

> शत्रुचेष्टास्तु गृह्णन्तां चारैस्तत्राशुते स्फुटम् ।
> कुर्वाणस्य व्रतं चैव ध्रुवश्शत्रुजयो भवेत् ॥

इत्याह । अपि ह यद्यस्याश्मा मूर्धा द्विषन् भवति । क्षिप्रं वैनं स्तृणुते । स्तृञ् स्वादिर्लिट् लिङर्थे च । यो राज्ञोऽस्य द्विषन् भवेत् । तस्य . . . .

> . . . स्यादश्मभिर्निर्मितो दृढम् ।
> तमेष स्तृणुते हि स्याद्राजा विजितशत्रुक ॥
> सर्वस . . . . ।

Colophon:

इति षड्गुरुशिष्यविरचितायामैतरेयब्राह्मणवृत्तौ सुखप्रदायां चत्वारिंशोऽध्याय ॥

R No 4342.

Paper 10¾ × 8½ inches Foll 144. Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of Mahāmahōpādhyāya Nārāyana Nambūdirippad, Kunnankulam post, Cochin State

Fol 144 is left blank

पदार्थतत्त्वनिर्णयविवरणम्.

PADĀRTHATATTVANIRṆAYAVIVARAṆAM

A commentary on Ānandānubhava's Padārthatattvanirṇaya, which work has been described under R No 2981 ante by Ānandajñāna, disciple of Śuddhānandapūjyapāda. This work is also called Tarkavivēka

Complete

Beginning:

यज्जिज्ञास्यमपास्य मोहकुहकं संविद्रते सद्गुता(ज्जना)
यज्जन्मादिनिदानम . . . . , ... ।
. . . . . . मानपदवीमासाद्य निष्क्रण्वते
पूर्णं तत्पुरुषोत्तमाख्यममल धामानिशं संश्रये ॥
नमस्त्रय्यन्तसन्दोहसरसीरुहभानवे ।
गुरवे परपक्षौघध्वान्तध्वंसपटीयसे ॥
यदीयदिव्यात्रनमोविकस्वरं मनो मदीयं विदुषां यथार्थत· ।
पदार्थतत्त्वस्य भजे तदैश्वरं महोऽतिदूरीकृतभेदविभ्रमम् ॥
आनन्दज्ञानसंज्ञेन यतिना विहिता कृति' ।
सेव्यतां धीधनैरेषा सदसद्व्यक्तिहेतुभिः ॥

प्रचिकीर्षितस्य प्रकरणस्याप्रत्यूहान्तप्राप्तये विघ्नराजं पूजयति—स जयतीत्यादिना । तत्र सर्वनाम्नस्तावदौत्सर्गिकं प्रसिद्धार्थत्वम्—यथा(दा)हु — सर्वनाम प्रसिद्धार्थं प्रसाध्यार्थविघातकृत् इति ।

* * * *

द्रव्यं व्याख्यातमाख्याततर्ककर्कशधीमताम् ।
अविद्यं वेद्यमस्माकमनाम(क)स्मिकचेतसाम् ॥

Colophon:

इति पदार्थतत्त्वनिर्णयविवरणे द्रव्यपरीक्षा समाप्ता ॥

* * * *

Colophon:

इत्यानन्दगिरिकृतौ पदार्थतत्त्वनिर्णयविवरणे जातिभेदनिरूपणम् ॥

End:

वक्तव्यस्याखिलस्यापि संक्षेपतो निक्षिप्तत्वादवशिष्टमुपदेष्टव्यमपश्यत् (न्)। प्रकरणार्थमुपसहरति—इत्यलमिति । ये हि प्रतिपक्ष . . . . मिति सूचयति—पदार्थेति । ये पुन· स्वपक्षसाधनप्रधाना मुमुक्षव· मोक्षसाधनं सम्यग् ज्ञानमेवोपेक्षन्ते . . . .

. . . . . यदि सारमुत प्रतीयुः
दोष समाहितधियो मम तत् क्षमन्ताम् ॥
व्याख्यासङ्ख्याततर्कक्रकचचयरयस्रस्तदुस्तर्कशङ्का-
शङ्काव्याजप्रकारप्रसरपरमता वस्तुतत्त्व श्रयन्ती ।
शुद्धानन्दाङ्घ्रियुग्मस्मृतिभरनिभृतप्रौढगूढोक्तिगाढा-
नन्दज्ञानप्रणीता जगति मुदमिय सन्ध्यया संविधत्ताम् ॥
व्याख्यां तर्कविवेकाख्यामानन्दज्ञानमस्करी ।
शुद्धानन्दपदाम्भोजभृङ्गायितमना जगौ ॥
कलिङ्गदेशाधिपतौ नरेन्द्रे भुवं प्रशासत्यमरेन्द्रतुल्ये ।
नृसिंहदेवे जगदेकवीरे नरोत्तमेऽकारि मया निबन्धः ॥
कृता(तर्क)विवेकेन सुकृत यत्कृत मया ।
प्रसीदतु सदा तेन भगवान् पुरुषोत्तम· ॥

Colophon.

इति श्रीमत्परमहसपरिव्राजकाचार्यश्रीशुद्धानन्द(पूज्यपाद)शिष्येण भगवदानन्दज्ञानेन कृते पदार्थतत्त्वनिर्णयाविवरणे तर्कविवेके सिद्धान्तपरिच्छेद समाप्तः ॥

R No 4343.

Paper $10\frac{3}{4} \times 9\frac{7}{8}$ inches Foll 58 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M.R Ry Śankara Nambūdırippād, Valıyadattu-mana, Lakkıdı post, Malabar district

Foll. 57*b* and 58 are left blank

बृहतीव्याख्या—ऋजुविमलापञ्जिका

BRHATĪVYĀKHYĀ RJUVIMALĀPAÑJIKĀ

Same work as that described under R No 2682 ante, wherein see for the beginning By Śālikanātha

Contains the first two Pādas complete and the third Pāda incomplete in the 10th Adhyāya and the first Pāda of the 12th Adhyāya incomplete

End

अथ द्वादशस्याध्यायस्य प्रथमः पाद —

अत्र भाष्यकार· फलमाह । एकादशाध्याये तन्त्रालापलक्षणं व्याख्यातम् । अधुना द्वादशे प्रसङ्गलक्षण व्याख्यास्याम । तच्चैतद्वृत्त-

वर्तिष्यमाणानुकीर्तनसम्बन्धकथनार्थं तत्र पृच्छति—क' पुनरनयोर्लक्षणयोस्सम्बन्धः । यत्कथनार्थमिदं भाष्यमिति पृच्छतश्चायमाशय. । तन्त्रेऽपि सकृदनुष्ठानप्रसङ्गेऽपि तदनयोर्न हेतुहेतुमद्भावस्सम्भवति ।

* * * *

कथं पुनः प्राप्तिसिद्ध्या कार्यैक्यसिद्धिरित्यत्राह—कार्यविशेषे हि प्राप्तिः । यदा प्रकृतिविकृत्योरङ्गकार्यविशेषो भवति, तदास्तु तावदङ्गाना प्राप्तिर्भवति । विकृतिभूतश्च पशु.

R No 4344.

Paper $10\frac{5}{8} \times 9\frac{1}{2}$ inches. Foll 130. Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good.

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry N Subrahmanya Śāstrigal, Sanskrit Pandit, Tirukkurungudi, Tinnevelly district

Foll 30*b* and 129*b*—130*b* are left blank

खण्डनखण्डखाद्यव्याख्या—खण्डनभूषामणिः.

KHANDANAKHANDAKHĀDYAVYĀKHYĀ KHANDANA-BHŪSĀMANIH

A commentary on Śrīharsa's Khandanakhandakhādya, which work has been described under R No. 2762 ante by Raghunātha

Contains the first Paricchēda incomplete

Beginning :

आनम्य भक्तिनम्रश्शम्भुं साम्भोधिजाकान्तम् ।
श्रीरघुनाथस्तनुते खण्डनभूषामणिं कुतुकात् ॥

धीराः कुशाग्रमतयो विबुधा नितान्त
वेदान्ततन्त्रमिह ये परिशीलयन्ति ।
तेभ्यो ममेदमुपढौकितमल्पबुद्धि-
क्षोभप्रदं यदि भवेन्मम कोऽपराध. ॥

जाततत्त्वसाक्षात्कारोऽपि लोकसङ्ग्रहार्थं मङ्गलमातनोति—अविकल्पेति । विकल्पो विरुद्धकोटिक ज्ञानं संशयः तद्विषय. । यतः श्रुतिषूपनिषत्सु श्रुतोऽस्ति स(त्स्व)रूप. एक. स्थाणु पुरुष इति ।

End :

समानप्रकारकनिश्चयस्यैव संशयविरोधित्वेनाय धूमो वह्निव्याप्य इति निश्च(य)स्थले तत्रैव धूमत्वावच्छेदेन व्याप्त्यग्रहात् धूमो वह्निव्याप्यो न

वेति संशयविरोधात् । किं च विनापि सामान्यस्य प्रत्यासत्तित्वं धूमप्रत्यक्षे धूमेन्द्रियसन्निकर्षस्य हेतुत्वं नतु यावद्धूमसन्निकर्षस्य ।

R. No 4345.

Paper 10¾ × 9½ inches Foll 122 Lines, 20 in page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS. of Nārāyana Nambūdirippad, Pummalli-mana, Chalassēri, Malabar district

Fol 122b is left blank

शब्दकौस्तुभ.

ŚABDAKAUSTUBHAH

Same work as that described under No 1324 of the D C S MSS, Vol III, wherein see for the beginning By Bhaṭṭōjidīkṣita

Contains the fourth Adhyaya complete

End:

भावे च । शिवादिभ्यो भावेऽर्थे तातिस्स्याच्छन्दसि । शिवस्य भावश्शिवताति', शन्ताति', अरिष्टताति' ॥

यतोऽधिकारस्समाप्तः । छन्दसीत्यधिकारश्च ॥

Colophon:

इति श्रीपदवाक्यप्रमाणपारावारपारीणस्य लक्ष्मीधरस्य सूनुना भट्टोजिभट्टेन कृते शब्दकौस्तुभे चतुर्थस्याध्यायस्य चतुर्थे पादे प्रथममाह्निकम् । पादश्च समाप्तोऽध्यायश्च ॥

R No 4346.

Paper 10¾ × 9½ inches Foll 82 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of Śrīmān Phokiar Udgātr, Syamaghanapuram, Dharakota post, Ganjam district

Fol 82 is left blank

वार्त्तिकसङ्ग्रहः—काशिकावार्त्तिकव्याख्या.

VĀRTTIKASANGRAHAH KĀŚIKĀVĀRTTIKAVYĀKHYĀ.

A commentary on the metrical Vārtikas in the Kāśikāvṛtti of Jayāditya and Vāmana, which work has been described under No. 1318 of

the D C S MSS , Vol III by Rudradhara, younger brother and pupil of Haladhara son of Lakṣmīdhara

Complete

Beginning:

श्रीमानस्ति समस्तपण्डितसभाविद्वज्जनोल्लेखन-
प्रस्तावप्रथमाभिधानविषयो लक्ष्मीधरोऽनिक्षमी ।
आचारैकनिधिः श्रुतिस्मृतिसरित्पारीणहंसाग्रणी
साङ्ख्यन्यायकणादपाणिनिमतव्याख्यानकृत्काव्यवित् ॥
तत्सूनु प्रतिवादिवारणघटासिद्धान्तकुम्भस्थल-
च्छेदापाकृतकीर्तिमौक्तिकलसत्सन्त(च)कैनानानख. ।
न्यायारण्यमृगाधिपो हलधर श्रीमानसौ राजते
वेदज्यौतिषकोशकाव्यकुशलो वैशेषिकाध्यापक' ॥
येन प्राक्तनसम्प्रदायसरणिच्छेदान्महादुर्गमं
नानाभ्रान्तिलताप्रतानपिहिता प्राप्तेषु तत्तत्फलम् (?) ।
छित्त्वा बुद्धिपरश्वथेन वहुधा ता भ्रान्तिवल्लीतती.
नीत व्याकरणाख्यकाननमिदं सर्वै. सुगन्तव्यताम् ॥
तस्याचारवतस्तपोगुणयुता ये भ्रातरो विश्रुताः
तेषामेष कनिष्ठ उत्तमगुणात्तस्मादधीतागम ।
श्रीमान् रुद्रधर. स्वशिष्यहितकृत्तत्तत्प्रदेशास्थितं
सङ्गृह्णाति समस्तवार्त्तिकपदं वृत्तिस्थमद्यादित. ॥

भगवत्पाणिनिप्रणीतानि सूत्राणि विवरीतुकामो वृत्तिकृत् स्वकर्तव्य दर्शयितुमाह—

वृत्तौ भाष्ये तथा नामधातुपारायणादिषु ।
विप्रकीर्णस्य तन्त्रस्य क्रियते सारसङ्ग्रह ॥

वृत्तावित्यादि । तन्त्रस्य सारसङ्ग्रह' क्रियत इति योजना । मयेत्य-ध्याहार्यम् । तन्यन्ते व्युत्पाद्यन्ते शब्दा अनेन तन्त्रं शास्त्रम् ॥

* * * *

प्रागर्द्धा विभजने हंस क्षीरोदकं यथा ।
विदुषां शब्दसिद्ध्यर्थं पातु तास्मान् शरावती ॥

प्रागुदञ्चावित्यादि । शरावती नाम नदीविशेषः अस्मान् पातु रक्षतु । का सा ? या विदुषां पण्डितानां शब्दसिद्ध्यर्थं प्रयोगसिद्धये प्रागुदञ्चौ देशौ विभजते ।

* * * *

Colophon:

इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीमद्रुद्रधरविरचिते वार्त्तिकसङ्ग्रहे कारकपादस्समाप्तः । प्रथमोऽध्यायस्समाप्तः ॥

End:

ननु षत्वं त्रिपादिकार्यं सपादसप्ताध्यायीकार्यं द्विर्वचनमिति द्विर्वचने कर्तव्ये पूर्वत्रासिद्धमित्यस्यासिद्धत्वात् कुतः स्वपिभूतो द्विरुच्यते इति प्रक्रिया । नैतदस्ति—'पूर्वत्रासिद्धीयमद्विर्वचने' इति वचनात् द्विर्वचने षत्वं सिद्धमेवेति सर्वमवदातम् ॥

भ्रातृसूक्तिसुधासेकसञ्जातमतिवैभवैः ।
श्रीमद्रुद्रधरेणैष कृतो वार्त्तिकसङ्ग्रहः ॥
न्यासश्चेत्किमनेनेति मात्र कुप्यमनादरम् ।
निपुणं ह्यनयोरेव विशेषः सम्प्रसा(धा)र्यताम् ॥

Colophon

इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीमद्रुद्रधरविरचिते वार्त्तिकसङ्ग्रहेऽष्टमोऽध्यायः समाप्तः ॥

R No. 4347.

Paper $10\frac{7}{8} \times 9\frac{5}{8}$ inches Foll 82 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry Nārāyana Nambūdirippad, Kūtalur-mana, Naieri, Tritala, Malabar district

Fol 82 is left blank

काव्यादर्शव्याख्या—श्रुतानुपालिनी.

KĀVYĀDARŚAVYĀKHYĀ ŚRUTĀNUPĀLINĪ

Same work as that described under R No 2746 ante By Vādijanghāla

Breaks off in the third Paricchēda

Beginning

मुरारेर्नाभीकमलाज्जातो यश्चतुराननः ।
ज्ञानं मे तत्प्रिया देयात् (सर्व)शुभ्रा तु भारती ॥

लक्ष्मी . . . . |
नीता वराहवपुषा समुन्नतिं येन वसुधेयम् ॥

अविघ्नेन शास्त्रसमाप्तिमभिवाञ्छन् चतुर्मुखेत्यादिनाशीर्द्वारेण वाग्देवतामभिष्टौति । चतुर्मुखो ब्रह्मा तस्य मुखान्यम्भोजानीव [मुखानि] मुखाम्भोजानि, उपमित व्याघ्रादिभिरित्यादिना समासः । तेषां वनमिव वन समूहः पद्मषण्डः हंसस्य वधूर्हंसी सा मानसं सरश्चित्त चोच्यते ।

Colophon :

इति दण्डिविरचिनालङ्कारस्य टीकाया वादिजङ्गालदेवरचितायां मार्गविभावना परिच्छेदः प्रथमः ॥

End

प्रकृतमुपसहरति—

व्युत्पन्नबुद्धिरधुना विधिदर्शितेन
मार्गेण दोषगुणयोर्वशवर्तिनीभिः ।
वाग्भि कृताभिसरणो मदिरेक्षणाभि-
र्धन्यो युवेव रमते लभते च कीर्तिम् ॥
निगदेनैव व्याख्यातम् ॥

Colophon :

इति वादिघङ्गालविरचितायां दण्डिकाव्यालङ्कारटीकाया यमकप्रहेलिकाकाव्यदोषविभावना ॥

R No. **4348.**

Paper $10\frac{3}{4} \times 9\frac{1}{2}$ inches Foll 342 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Nīlakantha Nambūdirippād, Kannur-mana, Ottapalam, Malabar district

Fol 342 is left blank

Bound in two volumes

ईशानशिवगुरुदेवपद्धति ·

ĪŚĀNAŚIVAGURUDĒVAPADDHATIH

Same work as that described under R No 3054 ante.

Contains the Mantrapāda complete.

R No 4349

Paper 10¾ × 8⅝ inches Foll 728 Lines, 20 in a page Grantha Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry Paliyattu Valiya Acchan, Sennamangalam, Parur post, Cochin State

Fol 368 is left blank

Bound in four volumes

सिद्धान्तकौमुदीव्याख्या—अर्थप्रकाशिका.

SIDDHĀNTAKAUMUDĪVYĀKHYĀ ARTHAPRAKĀŚIKĀ

A commentary on Bhaṭṭōjidīkṣita's Siddhantakaumudī, which work has been described under No 1354 of the D C S MSS, Vol III by Śaṅkara of Kerala country This work is also called Vimarśinī

Contains the Pūrvārdha only

Beginning·

जटाजूटगूढद्युदिव्यम्बुपातैस्त्रुटद्गर्व[खण्ड]कण्ठस्फुरत्कालकूट ।
नटाना वरेण्य· स्वनृत्तावसाने कटाक्षेण मा पालयेन्नीलकण्ठ ॥

मद्गुरून्मद्गुरून् नत्वा मद्गुणानुद्गुणन्मुनीन् ।
व्याख्या सिद्धान्तकौमुद्या करोम्यर्थप्रकाशिकाम् ॥

अत्र तावदत्रभवान् भट्टोजिदीक्षित समस्तसूत्रार्थप्रतिपादक सयुक्तिकप्रक्रियोपेत किमपि व्याकरणप्रकरण चिकीर्षु[र्नि]र्विघ्नविघाताय कृत मुनि नमस्काररूप मङ्गल शिष्यशिक्षायै ग्रन्थतो निबध्नन् चिकीर्षित प्रतिजानीते—मुनित्रयमिति । पाणिनिकात्यायनपतञ्जलीना त्रयम् । नमस्कृत्य उपपद विभक्तेः कारकविभक्तिर्बलीयसीतिन्यायात् नमस्करोति देवानित्यत्रेव करोत्यपेक्षया कर्मविभक्तिः इति मूल एव स्फुटीभविष्यति ।

* * * *

Colophon·

शङ्करशङ्करविप्रग्रथिताया कौमुदीविमर्शिन्याम् ।
इत्थमजन्तनपुसकलिङ्गास्सम्यग्विचारिता क्रमश ॥

* * * *

Colophon

केरलशङ्करवाडवशङ्करकृतकौमुदीविमर्शिन्याम् ।
क्लीवहलन्तविचारस्समापितोऽथाव्ययार्थसुविमर्श ॥

End:

एषा हि युद्धमर्यादा। "यथा चार्थे द्वन्द्व इति स्वार्थे द्वित्वम्। पुस्त्व लोकात् । अथ योगविभागो भाष्ये न दृश्यते । द्वन्द्व युद्धानीत्यत्र

मर्यादावचनेन सिद्धम्। एषा हि शुद्ध(द्धे)मर्यादा शीतोष्णादिषु [यथा] अभिव्यक्त्या सहचरितत्वं शब्दप्रयोगे बोध्यम् । चार्थे द्वन्द्व इति तु संज्ञाशब्दोऽव्युत्पन्नः । अवयवार्था[भि]धा(भा)नादिति तदाशय." ॥

विस्तरस्त्विह विज्ञेयो बृहच्छब्देन्दुशेखरात् ।
इत्युक्तं नागभट्टेन लघुशब्देन्दुशेखरे ॥
द्वन्द्वमव्ययमित्याह शृङ्गारे भोजभूपतिः ।
क्रियाविशेषणमिति परे प्राहुर्मनीषिणः ॥
द्वन्द्वं मन्त्रयतेऽमात्यैस्स्वस्रा द्वन्द्व वयुर्वय ।
पारावनाख्यां युद्धेषु द्वन्द्व तिष्ठन्ति सैनिका ॥
यज्ञपात्रप्रयोगे तु द्वन्द्व पात्राणि सादयेत् ।
अभिव्यक्ति प्रसिद्धिस्स्यात् द्वन्द्व पर्वतनारदे ॥

Colophon:

इति कौमुद्यर्थप्रकाशिकाया पूर्वार्धं समाप्तम् ॥

R No 4350

Paper 10¾ × 9⅝ inches Foll 150 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of Śrīmān Kala Ratha, Chochinajagannathapuram, Kudala post, Ganjam district

ललितराघवम्.

LALITARĀGHAVAM

A Mahākāvya describing the main story of the Rāmāyaṇa

Contains the Sargas 1—21 complete and breaks off in the course of the 22nd Sarga (Indrajidvadha portion)

Beginning:

भास्वत्कुले नृपतिमौलिकिरीटकोटिप्रत्युप्तरत्नकरचित्रितपादपीठः ।
राजा दिलीपतनयो रघुरित्यभिख्या लब्ध्वा शशास वसुधा वसुधासुधांशु ॥
विप्रेन्द्रपाणिकमलोदरवासलोला लोला स्वतो नृपतिसम्पदमात्मनीनाम् ।
यो भूमिदत्रदलनो विदधन्मखेषु मृद्भाजनैर्व्यवजहार विशालसत्त्व. ॥

* * * *

तस्यात्मजो दशरथो जगतीं प्रशास्ति
भास्वान् द्वितीय इव भास्करवंशजानाम् ।
जायासु तस्य तिसृषु क्षितिभारनाशे
नित्योद्यत स्वजनने मधुहा धृतेह ॥

कन्यात्रय मगधकोसलकेकयाना भूमीभृता सपदि तस्य परिग्रहोऽस्ति ।
सम्प्रत्यय नरपतिर्दशमी बभूव कि स्तोष्यते स जनकोऽसुरसूदनस्य ॥

* * * *

श्रीराघवस्य चरिते ललितार्थसार्थे काव्ये नवे ललितराघवनामकेऽस्मिन् ।
गाधिप्रसूतनरदेवसमागमाख्यस्सर्ग. समाप्तिपदवी प्रथमो जगाम ॥

Colophon.

इति ललितराघवे महाकाव्ये राजकौशिकसवादो नाम प्रथमस्सर्गः ॥

End:

सौमित्रिणा समरमूर्ध्नि हतेऽतिकाये शेषा सपत्ननिकरै. प्रहृता अनाथा. ।
लङ्कां प्रपद्य सहसा दश(कन्धरायालीकं) समीकचरित कथयाम्बभूवुः ॥
श्रीराघवस्य चरिते ललितार्थसार्थे काव्ये नवे ललितराघवनामकेऽस्मिन् ।
सर्ग स्वपक्षपरपक्षरणाभिधायिश्लोकावलीविरचितोऽगमदेकविंश ॥

Colophon

इति श्रीललितराघवे बलद्वयविमर्दनो नाम एकविंशस्सर्ग ॥

तत क्षितीश क्षणदाचराणा युद्धे नियुद्धे च वनालयानाम् ।
साधारणादन्यदवेत्य वीर्यं नीर्यत्तरौजा स बभाज जोषम् ॥

* * * *

मुहु परावर्तनतोऽतिरौद्र नानद्यमानस्य विहस्तभावात् ।
आच्छिद्य मूर्धा

R. No 4351.

Paper 10⅝ × 9⅜ inches Foll 384 Lines, 20 in a page Grantha
Good.

Transcribed in 1923–24 from a MS of the Raja of Punattur, Kottapudi post, Malabar district

Foll 184, 338*b* and 384*b* are left blank

Bound in two volumes

प्रतिष्ठातन्त्रम्
PRATIṢṬHĀTANTRAM

Similar to the work described under No 3701 of the D.C.S. MSS, Vol VII, the procedure herein has been taken from the Ādipurāṇa.

Complete in four parts, each part containing 12 Avasaras.

Date of transcription Wednesday the 13th day of the solar month Makara in Kollam year 1010. Name of the scribe—Vallittevan.

Deals with the following subjects —

I शिवभागे.

१. सर्वतन्त्रोत्पत्तिः
२. भूमिलक्षणविधिः.
३. वास्तुबलिविधि .
४ गर्भन्यासविधि .
५. गर्भविन्यासलक्षणम
६ वास्तुप्रासादलक्षणम्.
७ प्राकारलक्षणम्
८. प्रतिमालक्षणम्.
९ मण्टपलक्षणम्.
१०. स्नपनाङ्गविधि .
११. सर्वस्नपनविधिः.
१२. शेषाधिकारविधि .

II विष्णुभागे.

१ प्रतिष्टालक्षणम्.
२. स्नानकर्मविधि .
३. अधिवासविधिः,
४. होमविधि
५ प्रतिष्टाविधिः
६. बलिविधि
७. सर्वस्नपनविधि .
८. तीर्थयात्राकरणम्.
९. सर्वमन्त्रप्रकरणम्.
१०. तन्त्राधिकारविधि .
११ प्रवाहनप्रवेशविधिः.
१२ जीर्णोद्धारसर्वप्रायश्चित्तविधिः.

III उभयभागे

१ मङ्गलाङ्कुरविधि .
२. यानप्रतिमादिग्रहणम्.
३. होमसाधनविधि ,
४. अग्निकार्यविधिः
५ प्रतिष्ठालक्षणम्
६. प्रासादपरिहोमविधिः.
७ महाबलिविधि .
८. सर्वस्नपनविधिः.
९ तीर्थयात्राविधि .
१०. प्रवहनविधि .
११ कुम्भाधिवासनविधि .
१२ प्रायश्चित्तविधिः.

IV ब्रह्मभागे

१ प्रतिष्ठालक्षणम्.	७ सर्वस्नपनविधि..
२. सर्वलक्षणविधि .	८. महाबलिविधि..
३ नान्दीभोजनविधि .	९ स्नपनविधि
४ सप्तनित्यबलिविधिः.	१०. तीर्थयात्राविधिः
५. जलवासादिविधि	११ गर्भागारप्रमाणम्.
६ वैश्वानरकार्यविधि	१२. कुम्भाधिवासादिविधि

Beginning:

आसीद्ग्रन्थो महानत्र धर्मकामार्थकारणात् ।
वर्णाना च हितार्थं तु देवा विष्णोस्सनातनात् ॥
क्षीरार्णवे महारम्ये नानारत्नसमावृते ।
देवदेव नम कृत्वा पणम्येद तथैव च (तथोचिरे) ॥
देवदेव नमस्तेऽस्तु लोकनाथ नमोऽस्तु ते ।
तन्त्र तु श्रोतुमिच्छामि(मो) देवदेव सनातन ॥
तन्त्रोत्पत्ति कथ देव कथ तन्त्रन्तु(स्य) लक्षणम् ।
कस्मादुत्पद्यते तन्त्र कति तन्त्राणि सन्ति च ॥
शिष्याश्चैव कति प्रोक्तास्तेषा नामानि मे वद ।
तन्त्राणा नामभेदं तु भूमिलक्षणमेव च ॥

* * * *

Colophon:

इत्यादिपुराणे प्रतिष्ठातन्त्रे देवोद्भवे शेषाधिकारविधिर्नाम द्वादश आश्वास ॥

इति शिवभागस्समाप्त. ॥

* * * *

Colophon·

इत्यादिपुराणे प्रतिष्ठातन्त्रे विष्णुभागे देवोद्भवे सर्वप्रायश्चित्तविधिर्नाम द्वादश आश्वासः ॥

विष्णुभागस्समाप्त' ॥

* * * *

Colophon

इत्यादिपुराणे प्रतिष्ठातन्त्रे उभयभागे देवोद्व प्रायश्चित्तविधिर्नाम द्वादश आश्वासः ॥

उभयभागस्समाप्तः ॥

End

होमं च पूर्ववत्कुर्यात् सर्वमुक्तवदाचरेत् ।
न कश्चित्प्रविशेद्देहे गर्भागारे ध्रुव विभो ॥
प्रविशेद्यदि तं मोहात् प्रायश्चित्तं भविष्यति ।
एक एव प्रविश्याथ अर्चयेत्तु चतुर्मुखम् ॥
तदार्चना प्रयोक्तव्या ब्रह्मणे नात्र संशयः ।
एतत्सर्वं मयाख्यातं नव भागं नवाधुना ॥
सर्वशान्तिकरं होतत्सर्वपापप्रणाशनम् ।
एवं करोति यो विद्वान् स याति परमं पदम् ॥

Colophon.

इत्यादिपुराणे प्रतिष्ठातन्त्रे ब्रह्मभागे कुम्भाधिवासनविधिर्नाम द्वादश आश्वासः ॥

इति ब्रह्मभागस्समाप्तः ॥

R No 4352.

Paper 10⅝ × 9⅜ inches Foll 142 Lines, 20 in a page. Dēvanāgarī. Good

Transcribed in 1923-24 from a MS. of M.R Ry Manavikrama Anujan Kuññunni Raja of Padiññārekōvilagam, Calicut.

Foll 141*b* and 142 are left blank

नामलिङ्गानुशासनम्, सुबोधिनीव्याख्यासहितम्.

NĀMALINGĀNUŚĀSANAM WITH THE COMMENTARY SUBŌDHINĪ

Same work as that described under R Nos 1847(*a*) and 2765 ante. By Jātavēdadīkṣita, son of Yājñika Dēvanabhaṭṭōpādhyāya. This commentary is also called Bṛhadvṛtti.

Contains the first Kānda complete and breaks off in the Vanauṣadhivarga of the second Kānda

R No 4353

Paper 10⅜ × 9⅝ inches. Foll 221 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry Mānavēda Annujan Raja of Pudiyakōvilagam, Calicut, Malabar district

ईश्वरप्रत्यभिज्ञाविमर्शिनीव्याख्या.

ĪŚVARAPRATYABHIJÑĀVIMARŚINĪVYĀKHYĀ

Bound in two volumes

A commentary on Abhinavagupta's Īśvarapratyabhijñāvimarśinī, which work has been described under R No 2696 ante

Complete

Beginning ·

नामरूपात्मक विश्व यस्य लीलाचित वपु. ।

प्रकाशाय नमस्तस्मै सविमर्शाय शम्भवे ॥

इह विश्वानुजिघृक्षापर. परमशिव एव सकलभूमण्डलोत्तरे श्रीमच्छारदादिव्यक्रीडासदने श्रीकाश्मीरदेशे श्रीनरसिंहगुप्तसहधर्मचारिण्या श्रीमत्या विमलाया लीलयावतीर्य श्रीमदभिनवगुप्तनाथ इति प्रख्याताभिधानो निखिलरहस्याम्नायसारभूतं श्रीत्रैयम्बकसन्तानचूडामणिश्रीमुदुत्पलदेवाचार्यमुखोद्गीत श्रीमदीश्वरप्रत्यभिज्ञाख्य शास्त्र व्याचिख्यासुः स्वव्याख्यानस्य निष्प्रत्यूहपरिपूरणाय तच्छास्त्रसारभूता परा देवता समाविश्यानुग्राह्यजनसमावेशार्थं स्तुतिपरामर्शपूर्वमभिमुखीकरोति—निराशसादित्यादिना । यत् अहमिति पूर्णान्विराशंमात् उन्मेषप्रसरणनिमेषस्थितिजुष स्वरूपात् निजकला पुरा द्विशाखामाभासयति । तदनु तामेव विभङ्क्तुमाशास्ते च । तत् परमशिवशक्त्यात्मनिखिलमद्वैत वन्दे इत्यन्वय । यत् किल श्रीत्रिशिकाशास्त्रे

अनुत्तर कथ देव सद्य कौलिकसिद्धिदम् ।

येन विज्ञातमात्रेण खेचरीसमता व्रजेत् ॥

* * * *

तस्यैव सर्वसिद्धिविभूतिसमुदयत्वमुपवर्णितम् । एवमनुत्तरभट्टारिकात्मकपरभैरवयामलवाचकीभूत महाफलप्रद हृदयबीजमस्मिन् ।

* * * *

आह्निकान्ते शिवशब्दप्रयोगो मङ्गलार्थः । यदुक्तं श्रीपातञ्जलभाष्ये— मङ्गलादीनि मङ्गलमध्यानि मङ्गलान्तानि च शास्त्राणि प्रथन्त इत्यादि । इति शिवम् ॥

Colophon :

इति श्रीप्रत्यभिज्ञासूत्रविमर्शिनीव्याख्यायां प्रथममाह्निकम् ॥

End :

अहमिति । प्रथमानमात्मानं ज्ञानक्रियात्मकशक्तिप्रत्यभिज्ञानेनेश्वरात्मकमनभिज्ञायान्यत् वाक्यप्रमाणादिशास्त्रं विवेक्तुमिच्छति । तेन भूताविष्टसमानेन स्वरूपप्रच्छादनात्मकमायाभूताविष्टेन को भवानिति प्रश्ने किं वाच्यं न किमपीत्यर्थः । यथा—चैत्रो भूताविष्टः स्वपित्रादिना सङ्केतितं स्वनामधेयं न जानाति तद्वत् महामायाभूताविष्ट आत्मन आदिसिद्धं महेश्वरं न जानातीत्यर्थः ॥

Colophon :

इति श्रीप्रत्यभिज्ञासूत्रविमर्शिनीव्याख्या समाप्ता ॥

ज्ञानक्रियात्मनि सुखात्मनि निर्विकल्पे मायाविकल्पितविचित्रभवप्रपञ्चे ।
विद्याविलीनसकले विमले सुपूर्णे त्वय्येव मे शिवशिवास्तु सदानुभूतिः ॥
इति शिवम् ॥

R No 4354.

Paper $10\frac{3}{4} \times 9\frac{5}{8}$ inches Foll 104 Lines, 20 in a page. Dēvanāgari Good

Transcribed in 1923-24 from a MS. of M R.Ry Nārāyana Nambūdirippād, Pummilli-mana, Chalasseri post Malabar district

Fol 104 is left blank

ऋग्वेदब्राह्मणभाष्यम्

RGVĒDABRĀHMANABHĀSYAM

A commentary on the Rgvēdabrāhmana which work has been described under No 33 of the D.C S MSS, Vol I, Part I · by Bhattabhāskarayajvan

Contains the Adhyāyas 1 2 and 6—14 only but wants the beginning of the first and sixth Adhyāyas

Beginning:

प्रकृतापेक्षत्वात् सौमिक्यो देवता । परिशसनभाजोरग्राविष्ण्वोः प्रधान-देवनामध्यपातिन्य इति । अत्र चोद्यम्—यस्मादेकादशकपाल पुरोडाशो ह्यावग्नाविष्णू, तत् कथ कल्पनमनुष्ठानम्? घृतनिर्वाप स्त्रियै पयश्शोणित पुस पयो गत ब्राह्मणस्येष्टिपूर्वत्व सोमपूर्वत्व वा विकल्प ।

* * * *

Colophon

इति भट्टभास्कर(यज्व)विरचिते ऋग्वेदब्राह्मणभाष्ये प्रथमस्याध्यायस्य षष्ठः खण्ड ॥ प्रथमाध्यायस्समाप्त ॥

* * * *

Colophon.

इति भट्टभास्कर(यज्व)विरचिते ऋग्वेदब्राह्मणभाष्ये द्वितीयस्याध्यायस्य पञ्चमः खण्ड । द्वितीयश्चाध्यायस्समाप्त ॥

• • • •

इलामुपह्वयत इत्यादि सुबोध पश्विलाविति रथ दधाति । पदावृत्तिरध्याय-परिसमाप्तिसूचनार्था ॥

दशम खण्ड. ॥

Colophon

इति भट्टभास्करमिश्रयज्वविरचिते ऋग्वेदब्राह्मणभाष्ये षष्ठोऽध्याय-स्समाप्त. ॥

End:

अथ यस्माच्च खलु इद तृतीयसवने सन्त्वरमाणा व्यग्राश्चरन्ति, तस्मात् खल्विद प्रत्यञ्चि प्रत्यग्देशसम्बन्धीनि दीर्घारण्या विदुष फलम् । एतस्य हेति हशब्दश्चार्थे । गतमन्यत् । अध्यायसमाप्तिसूचनाथा द्विरुक्ति ॥

Colophon:

षष्ठ खण्ड ॥

इति भट्टभास्करमिश्रयज्वविरचिते ऋग्वेदब्राह्मणभाष्ये चतुर्दशोऽध्याय ॥

Colophon:

इतीन्दुग्रामसमीपवर्त्यग्रहारवास्तव्येन उत्तरमेवंमिजनेन धर्मशास्त्रपारगार्यभट्टसूनुना गार्ग्येण श्वेतवनवासिनाम्ना विरचितायामुणादिवृत्तौ पञ्चम पादः ॥

Foll 64*a*—65*a* contain the Nipātasūtras Foll 65*b* and 66 are left blank

R No **4356.**

Paper 10⅝ × 9⅞ inches Foll 20 Lines, 20 in a page Grantha Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of Raja of Chirakkal, Malabar district

Fol 20*b* gives the name of the owner of the original MS

सङ्ग्रहरामायणम्.

SANGRAHARĀMĀYANAM

Same work as that described under R No 448 ante By Nārā-*yanapandita*, son of *Trivikramapandita*

Contains the Sundarakānda complete

R No **4357.**

Paper 10¾ × 9⅞ inches Foll 130 Lines, 20 in a page Grantha Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Alagācāriyar, Srivilliputtur, Ramnad district

Fol 130*b* gives the name of the owner of the original MS

वेदान्तकण्टकोद्धार .

VĒDANTAKANTAKŌDDHĀRAH

Same work as that described under No 5004 of the D C S MSS, Vol X By Campakēśārya, son of Varadācārya of Kauśikagōtra and of Tōlappar family

This is copied in continuation of the MS described under No 5004 of the D C S MSS, Vol X

Wants the beginning and the end

R No **4358.**

Paper 10⅝ × 9⅞ inches Foll 32 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī. Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Vāsudēva Sōma-yājippad, Vilayur, Malabar district

Foll 31 and 32 are left blank.

बृहतीव्याख्या—ऋजुविमलापञ्जिका.

BRHATĪVYĀKHYA RJUVIMALĀPAÑJIKĀ

Same work as that described under R Nos 2682, 3293 and 3770 ante By Śālikanātha

Contains the first Pāda of the second Adhyāya incomplete

R No **4359.**

Paper 10⅝ × 9½ inches Foll 100 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry Śrīkumāran Numbūdirippād, Kattumadam-mana, Antakota post, Malabar district

Fol 100*b* is left blank

बृहतीव्याख्या—ऋजुविमलापञ्जिका.

BRHATĪVYĀKHYĀ RJUVIMALĀPAÑJIKĀ

Same work as that described under R Nos 2682, 3293 and 3770 ante By Śālikanātha

Contains from the third Pāda of the third Adhyāya to the end of the same Adhyāya

---

R No. **4360.**

Paper 10⅝ × 9½ inches Foll 68 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS belonging to the Dēśamangalam Manakkal, near Shornur, Malabar district

Fol 68*b* is left blank

प्रक्रियासारः.

PRAKRIYĀSĀRAH

A grammatical treatise like the Rūpāvatāra based on Pānini's Astādhyāyīsūtras

Contains the Paricchēdas 1—10 complete

Beginning:

गजानन गिरा देवीं व्यास कसहरं गुरून् ।
भूतेशमीशमाशासितार्थदान् प्रणमाम्यहम् ॥
व्युत्पादयितुमल्पेन ग्रन्थेनाल्पधिय मया ।
विलिख्यते प्रक्रियायां सार(रो) नारायणाश्रयात् ॥

इहादौ प्रत्याहारोक्तचैतत्सूत्राण्युच्यन्ते—अ इ उण् । ऋलृक् । ए ओङ् । ऐ औच् । हयवरट् । लण् । ञमङणनम् । झ भञ् । घढधष् । जबगडदश् । ख फ छ ठ थ चटतव् । कपय् । शषसर् । हल्—इति । इहागमादेशधातुगणपाठप्रत्ययप्रत्याहारसूत्राण्युपदेशाः । उपदेशेऽजनुनासिक इत् इत्यधिकारे हलन्त्यम्—उपदेशेऽन्त्यं हलित्संज्ञं स्यात् । इति णकारस्येत्संज्ञा ।

* * * *

Colophon:

इति प्रक्रियासारे संज्ञापरिच्छेदः ॥

End:

धातोरित्युक्ते क्यङ् । कृष्णायते । कृष्ण . . भव . . . . . .
. . स्मिन् मे हरिस्सेव्य स्मृत्या तन्नामकीर्तनैः ।
मह्हीश . . . . गन्यन्तोऽस्तु वा ॥
रूपावतारसूत्राणा च . . . ।
(गु)रुपादाब्जकृपया समक्षेपि पर मया ॥

Colophon

इति प्रक्रियासार (सनाद्यन्त)परिच्छेदः (दशम) ॥
संज्ञासन्धिसुबर्थास्सुब्विधिस्त्रीप्रत्यया (तथा) ।
(कृत्तद्धित)समासास्तिङसनाद्यन्ताः प्रदर्शिता ॥

R. No 4961.

Paper 10½ × 9½ inches Foll 72 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Mānavēda Anujan Kuññunni Rāja, Padiññāre-kōvilagam, Chalapuram, Calicut

Fol 27*b* is left blank

रघुवंशव्याख्या—पदार्थदीपिका

RAGHUVAMŚAVYĀKHYĀ PADĀRTHADĪPIKĀ

Same work as that described under R No 1854(*a*) ante, wherein see for the beginning By *Nārāyaṇa, pupil of Kṛṣṇa*

Contains the Sargas 7—11 complete and breaks off in the course of the 12th Sarga

End:

कुवलयितगवाक्षां कुवलयिताः सञ्जातकुवलया गवाक्षा यस्याम् । उत्प्रेक्षा-गर्भा चेयमुक्तिः ॥

Colophon:

इति श्रीकृष्णशिष्यस्य नारायण(स्य) कृतौ रघुवंशव्याख्यायां पदार्थदीपिकायामेकादशस्सर्गः ॥

अथ पूर्वसर्गोपक्षिप्तं दैवकार्यं सन्निदानं वक्तुमुपक्रमते—निर्विष्टेति । आसन्ननिर्वाणः दशरथ आसन्न(न्नं) निर्वाणो(ण) नाशो यस्य, निर्वाण निर्वृतौ मोक्षे विनाशे गजमज्जने—इति यादवः । उषसि प्रदीपार्चिः इव ज्वालाविशेषणमुभयत्र योजनीयम् । निर्विष्ट उपभुक्त विषयेषु शब्दादिषु स्नेहो रागो येन ।

* * * *

कुम्भेति । कपीन्द्रेण स्वसु. तुल्यावस्थः कृतः कुम्भकर्ण. राम रुरोध । कपीन्द्रस्सुग्रीव । तेन स्वसु शूर्पणखायास्तुल्या समानावस्था यस्य, कर्ण-नासिकाच्छेदेन शूर्पणखासाम्य नीत. कुम्भकर्णो राममाससादेत्यर्थः ॥

R. No **4362.**

Paper 10⅝ × 9½ inches Foll 86 Lines, 20 in a page. Grantha Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Śankarasubbu Śāstrigal, Tiruchendur, Tinnevelly district

Fol 86*b* gives the name of the owner of the original MS

ब्रह्मविन्निधिः

BRAHMAVINNIDHIH

A treatise on Advaita-Vēdanta dealing with the following Prakaranas —

१. गुरुदेवतामङ्गलम्.
२. जगन्मिथ्यात्वचिन्तनम्
३. गुरुवरणम्.
४. शिष्याधिकारसम्पत्कथनम्
५ गुरुशास्त्रपारम्पर्यक्रमकथनम्.
६. महावाक्यार्थविचारशास्त्रकथनम्.
७. खेचरीमुद्रावश्यकताकथनम्.

The author Veṅkaṭayōgin of Gannēpāḍi village was the son of Subbayāmātya, who was the son of Kōdaṇḍaya and disciple of Svayamprakāśēndra who was the disciple of Rāmacandrayōgin.

Complete in 33 Prakaraṇas.

Beginning:

श्रीरामचन्द्रयोगीन्द्र स्वप्रकाशगुरु शिवम् ।
स्मरामि तत्पदद्वन्द्व भजामि श्रेयसे चिरम् ॥

श्रीरामचन्द्रयोगीन्द्रशिष्यमस्मद्गुरु भजे ।
स्वप्रकाशगुरु यस्य ध्यानात्तद्वद्भवेत्पुमान् ॥

स्वयप्रकाशयतिराड् जयत्यानन्दवारिधिः ।
यस्य सत्त्वोल्लसच्चित्तश्वेतद्वीपे वसेद्धरि ॥

* * * *

Colophon

इति श्रीस्वयम्प्रकाशेन्द्रभगवत्पूज्यपादशिष्यसुब्बय्यामात्यपुत्रगन्नेपुड्या-दिवेङ्कटयोगिविरचिते ब्रह्मविन्निधौ गुरुदेवतामङ्गल नाम प्रथम प्रकरणम् ॥

आदिवेङ्कटयोगीति शिष्यस्तस्य महात्मनः ।
प्रियश्च भगवद्भक्तपादसेवारतस्सुधी. ॥
गन्नेपुडिग्रामनामा भारद्वाजकुलाग्रणीः ।
कोदण्डय्याख्यस्य पौत्रस्सुब्बय्यामात्यपुत्रकः ॥
कृतसङ्गस्सदा सत्सु मृदुवाक्छीलवान् शुचि ।
गुरुभक्तो दयालुश्च पितृसेवापरायण. ॥
तस्यासीदद्भुता काचिन्मतिरीशकटाक्षजा ।
जाजीलतायां यद्वत्स्यात्कालात्पुष्पोद्गमस्तथा ॥
कोऽयं लोकेश्वरः क स्यादभेद. कथमेतयो ।
कस्माज्जगदिदं जात क कर्ता कुत्र तिष्ठति ॥
केन मुक्तो भवेज्जन्तुर्मिथ्याभूत कथं जगत् ।

* * * *

Colophon:

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीस्वयम्प्रकाशेन्द्रभगवत्पूज्यपाद-शिष्यसुब्बय्यामात्यपुत्रगन्नेपुड्यादिवेङ्कटयोगिविरचिते ब्रह्मविन्निधौ जगन्मिथ्यात्वचिन्तन नाम द्वितीय प्रकरणम् ॥

End:

मूलाविद्यानिवृत्तिश्च जीवत्वारोपसङ्क्षय ॥
जीवन्मुक्तिफल चात्र मुक्तिरन्ते फल भवेत् ।
पठितव्य ततस्सम्यगय ग्रन्थो मुमुक्षुभिः ॥
जयत्वच्युतभक्तिस्सा मुद्रा जयतु खेचरी ।
ज्ञानयोगश्च जयतु जयता मे गुरो पदौ ॥

Colophon.

इति श्रीमत्परमहसपरिव्राजकाचार्यश्रीस्वयम्प्रकाशेन्द्रभगवत्पूज्यपादशिष्य सुब्बय्यामात्यपुत्रगन्नेपुड्यादिवेङ्कटयोगिविरचिते ब्रह्मविन्निधौ अधिकारिफलनिरूपण नाम त्रयस्त्रिंशत्प्रकरणम् ॥

R No 4363.

Paper 10¾ × 9½ inches Foll. 200 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry Śrīkumāra Numbūdirippad, Kallat-mana, Shoranur post, Malabar district

Fol 131b is left blank

मीमांसानयविवेकव्याख्यानम्—विवेकतत्त्वम्

MĪMĀMSĀNAYAVIVĒKAVYĀKHYĀNAM VIVĒKATATTVAM

A commentary on Bhavanātha's Mīmāmsānayavivēka, which work has been described under R No 1786 ante by Ravidēva

Contains the first three Padas only in the first Adhyāya

Beginning:

ससिद्धगुरुभावस्य भवस्य पदगोचरे ।
निवेशयन् वाङ्मानसे सुकृती स्यामहं चिरम् ॥
ग्रन्थेऽल्पे वितनेऽर्थे व्याख्या नो चेच्छ्रुतैषिणः केचित् ।
गुरुकुल एव जरेयुश्श्रुतमर्थं विस्मरेयुर्वा ॥

ननु गणाधिपं प्रहान् वन्द इत्येतद्वाचिकवन्दनं किं स्वार्थं क्रियते उत परज्ञापनार्थं किमुभयथापीति चेत् स्वार्थवन्दनत्वेऽन्यं प्रति ज्ञापकत्वाभावात् किमर्थमिति तस्यापेक्षाभावात अपेक्षिततत्समर्पकतया कर्तुं गुरुनये कृतिमित्यस्यानन्वयापत्तिः । ज्ञापकत्वपक्षे ज्ञापनानर्थक्यम् ।

* * * *

गुरुग्रन्थस्य बहुमुखतया गत्यन्तरानर्हत्वेऽपि शालिकोक्तगत्यभिमुखत्वाच्छिष्याणां तदपेक्षितार्थानुपपत्तिपरिहारार्थोऽयं यत्न इति युक्तं तत्त्वमात्रविषयत्वमित्याह—महता प्रणिधानेनेति । सौन्दर्यादिविरहे ग्रन्थापरिग्रहशङ्कां निरस्यति— ग्रन्थेऽस्मिन्निति । विस्मयश्शुश्रूषा सा भवत्येवेत्यभिप्रायः ।

* * * *

Colophon:

इति रविदेवकृते विवेकतत्त्वे प्रथमस्याध्यायस्य प्रथमः पादः ।

End

क्रियान्वयिव्यक्त्यर्थत्वोपगमे पौरुषेयत्वापत्तिरवर्जनीयेति परिहरति—न चाकृत्युपलक्षणादिति । एतदधिकरणस्याकृतिग्रन्थे शेषतोक्त्या स्पष्टीकृत

चैतद्भाष्यकारेणेत्याह - अत एवेति । नन्वेव तत्स्थान एवास्याप्यधिकरण स्यारम्भः स्यादित्याशङ्क्यात्रैवास्य सङ्गतिरित्याह—इह तु व्यक्तेरिति ॥

Colophon:

इति रविणा कृते विवेकतत्त्वे प्रथमस्याध्यायस्य तृतीयः पादः ॥

R No **4364.**

Paper $10\frac{5}{8} \times 9\frac{1}{2}$ inches Foll 102 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī. Good.

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Nārāyana Nambūdirippād, Kūtalūr-mana, Nareri, Tritala, Malabar district

Fol 102 is left blank

मीमांसानयविवेकव्याख्यानम्—विवेकतत्त्वम्

MĪMĀMSĀNAYAVIVĒKAVYĀKHYĀNAM VIVĒKATATTVAM

Same work as that described under R. No 4363 ante, wherer see for the beginning By Ravidēva

Contains the first three Pādas complete, and a small portion in th beginning of the fourth Pāda, fifth Pāda (wants the beginning) and th sixth Pāda (wants the end) in the third Adhyāya

End:

उक्तोपजीवनेन सङ्गतं पूर्वपक्षं चाह—उक्तेऽन्यर्थ इति । नन्वग्नी नामाधानविधेः प्राक् स्वरूपासिद्धेरपि नियोगात्तन्मुखेन क्रत्वर्थमाधानस्या सिद्धमिति पर्णतादिवैषम्या—

R No **4365.**

Paper $10\frac{5}{8} \times 9\frac{1}{2}$ inches Foll 150 Lines, 20 in a page Grantha and Tamil Good

Transcribed in 1923–24 from a MS. of M R Ry T S Śrīnivāsācāriyār, Srirangam, Trichinopoly district

देशिकसिद्धान्तरहस्यम्

DEŚIKASIDDHĀNTARAHASYAM

A treatise on Visistādvaita-Vēdānta dealing with the following topics —

१. श्रुतिप्रक्रियाधिकार.
२. उपबृंहणप्रक्रियाधिकारः.
३. अविरोधनिरूपणाधिकार.
४. मुक्त्युपायत्वसमर्थनाधिकार.
५ सम्प्रदायपरिशोधनाधिकार.

By Anantārya alias Nigamāntārya of Śrīvatsagōtra
Complete

Beginning :

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्य (. . .) सदा हृदि ॥
समाहारस्साम्ना प्रतिपदमृचा धाम यजुषा
लय. प्रत्यूहाना लहरिविततिर्बोधजलधेः ।
कथादर्पक्षुभ्यत्कलिकथककोलाहलभव
हरत्वन्तर्ध्वान्त हयवदनहेषाहलहल ॥

श्रीवत्सवशकलशोदधिपूर्णचन्द्र श्रीसुन्दरार्यगुरुवर्यपदाब्जभृङ्गम् ।
श्रीश्रीनिवासगुरुसूनुमनर्घशील श्रीमत्पितामहगुरु शरण प्रपद्ये ॥

* * * *

श्रुतिस्मृतिगुरूक्तीना बाधो यत्र न दृश्यते ।
घण्टावतारसिद्धान्त विदुस्त देशिकोत्तमा' ॥
अनन्तार्यदयागङ्गारमौघपरिपूरितम् ।
इद देशिकसिद्धान्तरहस्यमिति कीर्त्यते ॥

अत्रेदं तत्त्वम्—

स्वशेषाशेषार्थो निरवधिकनिर्बाधमहिमा
फलाना दाता य. फलमपि च शारीरकमित ।
श्रिय तत्सध्रीची तदुपसदनत्रासशमनी-
मभिष्टौति स्तुत्यामवितथमतिर्यामुनमुनि ॥

इत्यत्र शारीरकचतुरध्यायीसमधिगत कारणत्वाद्यर्थचतुष्टय यामुनाचार्याणामस्या चतुश्श्लोक्या नित्य तद्धर्मधर्मिणीति वचनानुसाराल्लक्ष्म्यामतिदेशत प्रतिपिपादयिषितमित्यभिप्रेत्यान्तर्नीतकारणत्वविभूतिद्वयशेषित्वाद्यर्थचतुष्टयस्य भगवन्निष्ठत्वमुपदेशरूपेण ज्ञापयन् ।

* * * *

Colophon :

इति श्रुतिप्रक्रियाधिकार· (प्रथमः) समाप्त· ॥

End :

तत्रोपादेयप्रामाणिकार्थान्तरसम्भावनया च सम्यङ्निरूपकैः प्रमाणैक-शरणैरेतत्परिग्राह्यमिति तत्तुष्टिपूर्वक वाग्यज्ञेनार्चितो देव· प्रीयतां मे जनार्दन इति नृसिंहप्रीतये कृतिरित्येषा सफलेति ॥

Colophon .

इति निगमान्तार्यापरनामधेयस्य पितामहार्यस्य वात्स्यश्रीमदनन्तार्यस्य कृतिषु देशिकसिद्धान्तरहस्ये सम्प्रदायपरिशोधनाधिकार· पञ्चम ॥

सम्पूर्णं च देशिकसिद्धान्तरहस्यम् ॥

R. No 4366.

Paper $10\frac{5}{8} \times 9\frac{3}{4}$ inches Foll 261 Lines, 20 in a page Grantha Good

Transcribed in 1923–24 from a MS belonging to the Sanskrit College Library, Tiruppanattura, Cochin State

Fol 134*b* is left blank

Bound in two volumes

महाभारतव्याख्या— लक्षालङ्कार .

MAHĀBHĀRATAVYĀKHYA LAKSĀLANKĀRAH

A commentary on the Mahābhārata, which work has been described under Nos 1915—1957 of the D C S MSS , Vol IV, Part I by Vādirājatīrtha

Contains the Ādiparvan, Udyōgaparvan, Bhīsmaparvan and Anusāsanikaparvan complete

Beginning :

व्यासायाप्रतिमेतिहासरचनोल्लासाय दुर्वादिना
त्रासायाक्षकराय सत्सु कृतविश्वासाय दोषाद्विषे ।
भासा चाधुनरम्यतोयसदृशायासायमासेविने
दासायाभयनाशिमध्वगुरुहृद्वासाय तुभ्य नम ॥
अगाधव्यासवाग्वार्धौ निरूढाश्शब्दरागय ।
न विवेचयितु शक्य मादृग्भिर्मन्दबुद्धिभि· ॥

प्रक्रान्तार्थानुसारेण शिक्षाशून्यपदस्यच ।
अर्थं कथञ्चिद्वक्ष्यामि तत्क्षन्तव्यं महात्माभि ॥
योऽक्षरत्यागयोगाभ्या क्षत्र शूद्राभिघा व्यधात् ।
तस्य व्यासस्य वचसो वैदग्धीं वेत्ति क कवि ॥
नारायणस्य व्यासस्य मध्वस्य च कृपावलात् ।
भारतस्य श्लोकलक्षालङ्कारः क्रियते मया ॥

रोमहर्षणपुत्र उग्रश्रवा इत्यत्र रोमहर्षणपुत्रपदेनानन्दजनककथाकथक सूतपुत्रत्वोक्त्या सूतकथारूपस्यास्य ग्रन्थस्य सर्वेष्टदायकत्व सूचितम् ।

* * * *

Colophon :

इति श्रीमन्महाभारते शतसहस्रिकाया सहिताया वैयासिक्या कविकुलतिलकवादिराजतीर्थपूज्यचरणविरचितायां लक्षालङ्काराख्यटीकायामादिपर्वणि पौष्ये[मे] पदार्थानुक्रमण नाम प्रथमोऽध्याय ॥

* * * *

Colophon

इति श्रीमन्महाभारते शतसहस्रिकाया सहिताया वैयासिक्यामादिपर्वणि खाण्डववनदाहे वादिराजतीर्थपूज्यचरणविरचितटीकायां लक्षालङ्कारे द्विशततमोऽध्याय ॥

आदिपर्व समाप्तम् ॥

End :

सावित्री ब्रह्मणस्तथेत्यत्र ब्रह्मणश्चतुर्मुखस्य सावित्री नाभिकमलात्प्रसवकर्त्री मातेति नारायणस्य विशेषणम् ॥

Colophon :

इति शान्तिपर्वण्यानुशासनिके दानधर्मे देवर्षिकीर्तन नाम त्रिषष्टिद्विशततमोऽध्याय ॥

इति युधिष्ठिरप्रवेशो नाम चतुष्षष्टिद्विशततमोऽध्याय ॥

इति पञ्चषष्टिद्विशततमोऽध्याय ॥

इति भीष्मस्वर्गारोहण नाम षट्षष्टिद्विशततमोऽध्याय समाप्तः ॥

आनुशासनिक पर्व समाप्तम् ॥

R No 4367.

Paper 10⅝ × 9¾ inches Foll 31 Lines, 20 in a page. Dēvanāgarī. Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry S A Rāmasvāmi Śāstrigal, Gōvindarājapuram, Trichur, Cochin State

(*a*) बालभारतव्याख्या — मनोहरा.

BĀLABHĀRATAVYĀKHYĀ · MANŌHARĀ

Foll 1*a*—16*b*

Same work as that described under Nos 11611 and 11612 of the D C S MSS, Vol XX, wherein see for the end By Sālva Timmadardanātha, Prime Minister of Kṛsnarāya, the King of the Karnātaka country For other particulars regarding the genealogy of King Krsnarāya, see the extracts given below

Contains the first Sarga incomplete

Beginning:

वन्देमहि महीयासमसलम्बिजटाभरम् ।
यत्कङ्कणरणत्काररवश्शब्दानुशासनम् ॥

* * * *

आसीन्महीशश्शशिवंशरत्नं ययातिसूनुर्यदुनामधेयः ।
यदन्ववाये जगतां हिताय कृतावतारः पुरुषः पुराणः ॥
तद्वंशशुद्धाम्बुधिसम्भवानां विशुद्धिभाजां नृपमौक्तिकानाम् ।
नवोदयो नायकतामयासीत् तेजोनिधिस्तिम्मय ईश्वरेन्द्रः ॥
सरसाधिपतिः प्रतापभानुः नरसाधीशमजीजनत्कुमारम् ।
नरसाहसमुग्रसङ्गरोर्व्यां नरसामान्यतमं पुमांसमाद्यम् ॥
अग्रहीन्नरपतिः पतिव्रतारत्नमुत्पलदृशं स तिप्पमाम् ।
छागलान्तनवधूमिमां शुभभ्रूकलामपि च नागलाम्बिकाम् ॥
तिप्पाम्बिका वीरनरसिंहरायमसूत ।
यस्तुला(ना)पुरुषादीनि चक्रे दानानि षोडश ॥
नागाम्बिकागर्भपयःपयोधौ जातः कनत्कौस्तुभरत्नगर्भः ।
श्रीकृष्णराय क्षितिपाभिजातो [illegible]भिनामा चन्द्रवंशमौलिः ॥
[illegible] विपक्षनिनादिप[illegible]काम्बर
[illegible]निम्न[illegible] प्रतापाङ्कुरः ।

पातालात्कुहनावराहमुखतो दंष्ट्राध्रुवंनिर्गत-
श्श्रीकृष्ण' क्षितिप च भाति विजयस्तम्भ कलिङ्गाङ्गणे ॥
प्रतापरुद्रस्य गजाधिपस्य पुत्रीं पवित्रीकृतभूतधात्रीम् ।
प्रत्यग्रहीद्यः प्रकटप्रतापाद्भद्रां सुभद्रामिव पाण्डवेयम् ( ) ॥

* * * *

तद्वंशप्रभव(महा)नृपालकानां
राज्यश्रीभरभरणोत्सुका प्रवीणाः ।
स्वायत्तीकृतनिखिलार्थनीतिविद्याः
कौण्डिन्यान्वयजनुषोऽभवन्नम(मा)त्याम् ( ) ॥

विलासैरस्वाविजितोऽद्रिराजस्वान्तस्थरौप्याचलमन्दि(द्रि)राज ।
नयेन यस्तद्विरनन्दि राजस्स तेषु रूढोऽजनि नन्दिराज (?) ॥
तस्य सूनुरभवन्महामतिर्दानशौर्यकरुणानिवासभू. ।
(राम)भूमिधवनीतिसम्पदा वेमराज इति मन्त्रिकुञ्जर. ॥
सोऽप्यशेषवसुधाधुरन्धरं राजनीतिकलनायुगन्धरम् ।
मन्त्रिशेखरमसूत राचय विप्रसात्कृतसमस्तरैचयम् ॥

सञ्जवारुणमम्बिकेव गिरिश स्वाहेव वैश्वानर
वाणीवाम्बुरुहासन वनरुहावासेव नारायणम् ।
पौलोमीव दिवौकसामधिपतिं सीतेव रामं प्रिय
राचय्य वरदाम्बिकाभजत तच्चिन्त(त्ता)नुकूला सती ॥
तस्यास्समभवन्पुत्रास्सर्वशास्त्रविशारदाः ।
दानशूरास्त्रयश्चादिपूरुषा इव भास्वराः ॥
साल्वतिम्ममहामात्यो गोविन्दो गुणभूषण' ।
सुरागरसुरमन्त्रीश इति विश्रुतकीर्तय ॥
अग्रजस्तेषु विख्यातस्साल्वतिम्मश्चमूपतिः ।
नृषु धर्मार्थकामेषु मूर्तिमानादिमो यथा ॥
सौजन्यस्य निदानमाद्यकवितासारस्य घण्टापथ.
सङ्गीतस्य निवासभू. कुलगृह धर्मस्य मूल श्रुते ।
हेतुर्नीतिफलस्य केतुरारिराड्बृन्दस्य सङ्ख्यावता
जीवातुस्सचिवाग्रणीर्विजयते श्रीसाल्वतिम्मप्रभु. ॥

पद्मासौ पद्मसद्मेति सासूयेव सरस्वती ।
साल्वतिम्ममुखाम्भोजमध्यमध्यास्य नृत्यति ॥
बालभारतकाव्यस्य टीका सर्वमनोहराम् ।
साल्वतिम्मचमूनाथो विधत्ते विदुषा मुदे ॥

स्यादेव मेऽलसतया मतिमान्द्यतो वा
दोष. क्वचित्क्वचिदथापि न कापि शङ्का ।
दोषोत्करस्य सुगुणीकरणे प्रवीणा
शक्त्य(क्ति)स्सदा विजयते खलु सज्जनानाम् ॥

अस्तीति—अत्रिर्नाम कश्चन ब्रह्मणो मानस. पुत्र. । तस्य नेत्रं नयनम्, लोचनं नयनं नेत्रमित्यमर. । प्रभवत्यस्मादिति प्रभव कारणम्; ऋदोरप् इत्यप्प्रत्ययः, स्याज्जन्महेतु प्रभव इत्यमर । अत्रिनेत्रं प्रभवो यस्य सोऽत्रिनेत्रप्रभव ।

(*b*) अभिज्ञानशाकुन्तलटिप्पणी.

ABHIJÑĀNAŚĀKUNTALAṬIPPAṆĪ

Foll. 17*a*—33*b* Fol. 34 is left blank

A short commentary on Kālidāsa's Abhijñānaśākuntala, which work has been described under No 12465 of the D C S MSS, Vol XXI.

Complete

Beginning ·

प्रणम्य वरद कृष्ण यथामतिबल मया ।
शाकुन्तलस्य नाटचस्य व्याख्या किल विधीयते ॥

स्वयमेव सुबोधात्म्यान् प्रदेशान् परिवर्जयन् ।
अबोधस्य प्रदेशस्य करोत्यत्र प्रदर्शनम् ॥

(नान्द्यन्ते सूत्रधार) नान्दीलक्षण द्विधा दृश्यते—रङ्गपूजानान्दी, श्लोकनान्दी च । रङ्गपूजानान्द्यास्स्वरूपमुक्त भरतेन—

नन्दी वृषस्सोऽपि महेश्वरस्य रङ्गत्वमादौ किल खे जगाम ।
तद्रङ्गमुद्दिश्य कृता तु पूजा नान्दीति तन्नाटचविदो वदन्ति ॥

इति ।

इह रङ्गपूजानान्दी कृतेति द्रष्टव्यम् । तदन्ते सूत्रधारो नाट्यविशारदो नट रङ्गं प्रविश्याह—या सृष्टिः—इत्यादि । भगवतश्शम्भोरष्टमूर्तिस्वरूपनिर्देशेन प्रशसति—स्रष्टु ब्रह्मण ।

End·

न खल्वस्य विषये विश्वसा(सि)मि । सम्भावनीयः श्लाघ्यः । एकान्तरमेकेन मरीचिना । शक्तिस्स्वयम्भू ॥

Colophon:

इति शाकुन्तलव्याख्याने सप्तमोऽङ्कः ॥

शाकुन्तलव्याख्या समाप्ता ॥

R No 4368.

Paper 10⅝ × 9½ inches Foll 10 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry. Narayana Nambūdirippād, Kūtalūr-mana, Narcri, Tirtala, Malabar district

Fol 10 is left blank

दमयन्तीपरिणयचम्पूः.

DAMAYANTĪPARIṆAYACAMPŪH

A work in prose and poetry, of the Campū kind, describing the marriage of Damayantī with Nala

Wants the beginning and the end

Beginning:

क्रम सकलकलाकलापकुशलनवनवोन्मेषशेमुषीविशेषपरितोषिताशेषमनीषिपरिषदेकेन सितातपवारणेनानुदितसन्तापान् समस्तजनानाकलयन् पालयामास निखिलभूमण्डलम् ।

कथा—

विदर्भेष्वजनिष्ट कश्चित् क्षोणीपति . . . .
लेभे तस्य महर्षे प्रसादतो भीमनरपाल ॥
पुत्री विदर्भराजस्य वर्धते स्म दिने दिने ।
लक्ष्मीरिव क्षितिपतेर्नयेनोर्वीं प्रशासतः ॥

सा विशिष्य तदपत्यचतुष्के प्रीतिदा पितुरभूद्दमयन्ती ।
मुक्तिरेव पुरुषार्थचतुष्के सम्मता ननु जनस्य विशेषात् ॥

* * * *

इति वदन्ती दमयन्ती स हंसराज पुनर्व्याजहार । भैमि भवत्या मन्त्रोद्धाररीत्या भवदभिमतस्य यूनो नामधेय प्राणायाम चिकीर्षो. शिरोवेष्टनया नासिकाग्रहणमिव आलपितम् । त(तत्) नल इति नामधेय कथित भवति ।

End:

खमुत्पतन्नश्वखुरा(ग्वरोत्थः)पांसुः पतित्वा सुरनिर्झरिण्याम् ।
तत्पङ्कजानां ननु नाम चक्रे व्युत्पन्नमासादितपङ्कभाव ॥

R No. 4369.

Paper $10\frac{5}{8} \times 9\frac{1}{2}$ inches Foll 22 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of Naduvil-matham, Trichur, Cochin State

Fol 22 is left blank

विनायकोदय .
VINĀYAKŌDAYAH

Same work as that described under R No 3611(*b*) ante

Wants the beginning in the first Patala and breaks off in the sixth Patala

---

R No 4370.

Paper. $10\frac{5}{8} \times 9\frac{3}{4}$ inches Foll 1 Lines, 20 in a page Grantha Good.

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry Tirumalayyangar, Srivilliputtur, Ramnad district

Fol 1*b* is left blank

Beginning:

श्री [illegible] पदाम्बुजे ।
[illegible] नमश्रये ॥ अनुष्टुप्श्लोक. ।

[illegible] रोहिणीनागनागे
[illegible] विष्णुरूपां चयासौ ।
[illegible] श्रीमहापतपुर्यां
[illegible] दुष्टपाशे ॥

End:

श्री [illegible] पदाम्बुजे ।
[illegible] नमश्रये ॥

[illegible] ॥
[illegible] रजनस्यक्तस्य

R. No. 4371.

[illegible] Foll. 12. Lines, 20 in a page. Grantha [illegible]

T[illegible] 1924-25 from a MS. of M. R. Ry. Pulavattu Valiya [illegible] Parur post, Cochin State.

[illegible]

धातुपरिभाषा.

DHATU PARIBHASA.

S[illegible] that described under R. No. 3789 ante.

Incomplete.

R. No. 4372.

Paper. 10¾ × 9½ inches. Foll. [illegible] Lines, 20 in a page. Telugu. Good.

Transcribed in 1923-24 from a MS. of M. R. Ry. Dōvulapalli Rāmakrsnabrahma Sastrigāru, Repalli, Guntur district.

संहितारत्नाकर.

SAMHITARATNĀKARAH.

Same work as that described under R. No. 2166 ante.

Incomplete.

R No 4373.

Paper 10⅝ × 9½ inches Foll 10 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good.

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry. K C Vaidyarāja, Kottakal Malabar district.

(a) यङ्लुक्सङ्ग्रहश्लोकव्याख्या.

YAṄLUKSAṄGRAHAŚLŌKAVYĀKHYĀ

Foll 1a—8b

A commentary on the Yaṅluksaṅgrahaślōkas, which deal with the formation of frequentative forms of Sanskrit roots.

Complete

Beginning

प्रणिपत्य जगन्नाथ रामं राजीवलोचनम् ।
प्रक्रिया यङ्लुकः कैश्चित्पद्यै. किमपि गद्यते ॥
धातोर्हलादेरेकाचो यङ्प्रत्यय इह स्मृतः ।
क्रियासमभिहारेऽर्थे प्रत्ययेभ्यस्तथा पुन. ॥
कौटिल्ये भावगर्हायां लुपादेश्च यङ. पुन ।
यङोऽचि चेति तस्यास्य लुगपि प्रत्यये स्मृत ॥
बहुल छन्दसीति प्राक् प्रकृत यत्पदद्वयम् ।
एतद्यङोऽचि चेत्यत्र चशब्देनानुकृष्यते ॥

* * * *

तथा च भाष्यकारेण हुश्नुग्रहणमेव तत् ।
भाषाया यङ्लुगस्तीति लिङ्गत्वेन समर्थितम् ।
वृत्तिकारादयोऽप्यत्र तदेव मतमास्थिताः ।
अस्माभिरपि तन्नित्या प्रक्रियात्र प्रदर्श्यते ॥
प्रथम तत्र भूधातु प्रकृत्य प्रयतामहे ।
धाताविल्यादिना धातोर्भवेतर्यङि तस्य तु ॥

End:

एवं यङ्लुकि सर्वत्र कार्या सूक्ष्मेक्षिका बुधैः ।
यो वेद यङ्लुक सम्यक् स वैयाकरणाग्रणीः ॥
इत्येतद्भाष्यकारेण प्रशंसार्थं प्रदर्शितम् ।

* * * *

आहिनान्निगृहाख्येन शाब्दसिंहेन ये कृताः ।
यङ्लुकस्सङ्ग्रहश्लोकास्तद्व्याख्यैषा मया कृता ॥

Colophon

इति समाप्त चेदम् ॥

(b) गणपाठकारिका
GAṆAPĀṬHAKĀRIKĀ

Foll. 9a—10a. Fol 10b is left blank

A compendium in verse of the Gaṇapāṭha, which work has been described under No 1270 of the D C S MSS, Vol III

Contains the first Adhyāya complete

Beginning:

जगत्सिसृक्षा प्रभु यत्क्रियाविधौ प्रयत्नमुन्मेषनिमेषलक्षणम् ।
पदक्रियस्येक्षणपद्मपक्ष्मणा प्रणय तस्मै परमेष्ठिने नमः ॥

त(ते)सभान्त्ररसहस्ररश्मयो ये स्मरन्ति गणपाठमर्भकाः ।
सस्मृतिश्च न विनोपपद्यते वृत्तबन्धमिह पाणिनेरपि ॥

यथानुपूर्व्यं रचनाश्रुतौ सुख करोति न व्यक्तमनादृता ततः ।
प्रयोजनाधीनतया क्वचित्क्वचित्क्रमस्समाश्रायि यथा त्यदादिषु ॥

भवति गौरवमत्र यथास्थिते सति गणे नियमान् पठिते यतः ।
क्वचिदतोऽपरथा स निहन्यते न खलु वस्तुनि काचिदपि क्षति ॥

* * * *

सर्वं विश्वमुभोभयडतरडतमे(त)रान्यानि ।
अन्यतरव(त्वत्)त्वे नेम(सम)सिम च पूर्वाद्याः ॥

त्यत्तद्यदेत(द)दसस्तथेदमेकद्वियुष्मदस्मच्च ।
भवतु किमित्येव मया सर्वादिगणोऽभ्यधायि बुधैः ॥

End:

साक्षान्मिथ्याचिन्ता द(भ)द्रामारो(लो)चनास्थ(श्र)द्धा ।
प्राजर्या प्राजरुहा वीजर्या स्मा(स्या)त्पाश्व(र्श्व)वीजरुहा ॥

संसर्पा.र्या)र्थे लवणं तथोष्णमथ शीतमुदकमात्र(र्द्रं) च ।
अग्नौ वने(शे) विर(ह)सनें विकम्पने वि(प्र)सह(हस)ने प्रतपने च ॥

प्र(।)दुर्विशे चासहने नमन्मूकि(स्सूक्ति)रिति स्मृता ।
साक्षादादिषु मान्तत्व हे(ग)तिसंज्ञानिमित्तकम् ॥

Colophon:

इति प्रथमोऽध्याय ॥

R No **4374.**

Paper $10\frac{5}{8} \times 9\frac{1}{2}$ inches Foll 1232. Lines, 20 in a page Grantha Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of the Raja of Ettiapuram, Tinnevelly district

Bound in five volumes

Foll 407*b* and 408 are left blank

शुक्रनाडी.

ŚUKRANĀDĪ.

Same work as that described under Nos 13902 and 13903 of the D C S MSS, Vol XXIV, and R No 4180 ante

An index of the Lagnas together with the Amśas treated in these five volumes is given below with the corresponding folio noted against each Amśa and Lagna —

Vol I	Foll.	Vol I	Foll
वसुधांशम्, मीनलग्नम्	1*a*	लक्ष्मीशांशम्, मीनलग्नम् ...	88*a*
गह्वरांशम्, घनुर्लग्नम्	8*a*	कमलांशम्, मेषलग्नम्	59*a*
सुप्रभांशम्, मेषलग्नम् ...	20*b*	Do मिथुनलग्नम्	104*b*
Do सिंहलग्नम्	33*a*	मायांशम्, वृषभलग्नम्	113*b*
सुमनांशम् Do	39*a*	मङ्गलांशम्, मिथुनलग्नम् .	117*b*
कुसुमांशम्, वृश्चिकलग्नम्	45*a*	सुमनांशम्, वृषभलग्नम्	124*b*
ब्राह्म्यंशम्, वृषभलग्नम् .	52*b*	लक्ष्मीशांशम्, कुम्भलग्नम्	133*a*
कमलांशम्, घनुर्लग्नम्	56*b*	कुमुदांशम्, कटकलग्नम्	137*b*
Do सिंहलग्नम्	61*a*	मङ्गलांशम्, मिथुनलग्नम्	144*b*
सुप्रभांशम्, कटकलग्नम्	83*b*	कोमलांशम्, सिंहलग्नम् .	149*b*

Vol I	Foll
वसुधाशम्, सिंहलग्नम्	156a
शिवदाशम, मकरलग्नम्	160b
लक्ष्मीशाशम, वृषभलग्नम	169a
त्रैलोक्याशम, मिथुनलग्नम्	179b
शिवदाशम्, तुलालग्नम्	188b
लक्ष्मीशाशम्, कुम्भलग्नम्	199a

Vol II	Foll
वरदाशम, सिंहलग्नम्	213a
सुधाशम्, कन्यालग्नम्	217a
वसुधाशम्, कटकलग्नम	220b
शार्द्ध्यंशम, मकरलग्नम	228a
मङ्गलाशम्, कुम्भलग्नम्	235b
पङ्कजाशम्, मिथुनलग्नम्	244a
मैत्राशम, कन्यालग्नम्	251b
सौम्याशम्, मकरलग्नम्	258a
कमलाशम्, वृषभलग्नम्	261a
लक्ष्मीशाशम्, सिंहलग्नम्	270b
वसुधाशम, तुलालग्नम्	275b
शिवदाशम्, Do	286b
पङ्कजाशम्, कुम्भलग्नम्	296a
विक्रमाशम्, सिंहलग्नम्	303b
मञ्जुलाशम्, चरलग्नम्	309b
कन्दर्पाशम, मकरलग्नम्	318a
कमलाशम्, Do	321a
सुमनाशम्, वृश्चिकलग्नम्	346b
सुधाशम, मिथुनलग्नम्	358a
शुभाशम्, धनुर्लग्नम्	363a
सुधाशम्, तुलालग्नम्	369a

Vol II	Foll
धनदाशम्, वृषभलग्नम्	375b
भाग्याशम्, सिंहलग्नम्	381b
त्रैलोक्याशम्, कन्यालग्नम्	390a
मङ्गलांशम, Do	401b

Vol III	Foll
सुधाशम्, सिंहलग्नम्	409a
मुण्डाशम्, मीनलग्नम्	412b
कुसुमाशम्, मेषलग्नम्	418a
सुधाशम्, कटकलग्नम्	426a
लक्ष्मीशाशम्, वृषभलग्नम्	437a
ध्रुवांशम, कटकलग्नम्	444b
कालकूटाशम्, कन्यालग्नम्	450b
गिरिजाशम्, मकरलग्नम्	456b
वसुधाशम्, कटकलग्नम्	461b
सारस्वताशम्, Do	475a
मायाशम, वृश्चिकलग्नम्	481a
सुप्रभाशम्, मकरलग्नम्	491a
कमलांशम्, कुम्भलग्नम्	499b
कान्ताशम्, कटकलग्नम	507a
चित्रिण्यशम्, तुलालग्नम्	512b
कालिकाशम्, मकरलग्नम्	516a
वागीशाशम्, मिथुनलग्नम्	525a
सुधांशम्, धनुर्लग्नम्	528b
चम्पकाशम्, तुलालग्नम्	535a
सुप्रभाशम्, कन्यालग्नम्	540a
वसुधाशम्, कटकलग्नम्	550b
सुप्रभाशम्, Do	558a
सुखदाशम्, मेषलग्नम्	570a

Vol III	Foll
श्रीधरांशम्, मकरलग्नम्	574a
कमलांशम्, Do	577a
सुप्रभांशम्, धनुर्लग्नम्	591a
कुमुदांशम्, Do	604a
त्रैलोक्यांशम्, कन्यालग्नम्	610b
मञ्जुलांशम्, मिथुनलग्नम्	624a

Vol IV	
कुम्भांशम्, तुलालग्नम्	630b
सुधांशम्, धनुर्लग्नम्	640b
सुमनांशम्, कुम्भलग्नम्	647a
पङ्कजांशम्, सिंहलग्नम्	652b
सुमत्यंशम्, वृश्चिकलग्नम्	658a
गन्धर्वांशम्, मकरलग्नम्	664b
सुप्रभांशम्, धनुर्लग्नम्	677a
शारदांशम्, सिंहलग्नम्	684a
सुप्रभांशम्, तुलालग्नम्	695b
पङ्कजांशम्, मेषलग्नम्	704b
कुसुमांशम् or कमलांशम्, कन्यालग्नम्	716a
कुबेरांशम्, Do	721b
कमलांशम्, Do	729a
कुबेरांशम्, Do	747b
लक्ष्मीशांशम्, मकरलग्नम्	764b
सुमनांशम्, धनुर्लग्नम्	777a
सुप्रभांशम्, कन्यालग्नम्	786a
सोमवल्ल्यंशम्, मेषलग्नम्	793a

Vol V	Foll.
त्रैलोक्यांशम्, तुलालग्नम्	804a
जगत्यंशम्, कन्यालग्नम्	816b
मञ्जुलांशम्, मेषलग्नम्	325b
विक्रमांशम्, कन्यालग्नम्	831a
सुखदांशम्, सिंहलग्नम्	835a
पारावतांशम्, कुम्भलग्नम्	839a
मायांशम्, धनुर्लग्नम्	846a
कुन्दांशम्, कटकलग्नम्	850a
मङ्गलांशम्, वृषभलग्नम्	853a
किन्नरांशम्, मकरलग्नम्	856b
शुभांशम्, कटकलग्नम्	866a
उरगांशम्, तुलालग्नम्	871a
Do सिंहलग्नम्	876b
मुद्रिकांशम्, मकरलग्नम्	883a
रमांशम्, कुम्भलग्नम्	891a
किन्नरांशम्, Do.	894a
ब्राह्म्यंशम्, धनुर्लग्नम्	897a
कोकिलांशम्, Do	902a
पारिजातांशम्, कटकलग्नम्	909a
लक्ष्मीशांशम्, Do	922a
शारदांशम्, कुम्भलग्नम्	931a
सुधांशम्, कन्यालग्नम्	939b
पङ्कजांशम्, सिंहलग्नम्	943a
कमलांशम्, कुम्भलग्नम्	951b
धनदांशम्, मीनलग्नम्	960b
पारिजातांशम्, Do	967b
चम्पकांशम्, मिथुनलग्नम्	975b
सुप्रभांशम्, तुलालग्नम्	979a

Vol V.	Foll	Vol V	Foll
जगत्यशम्, मीनलग्नम्	987a	शिवदांशम्, सिंहलग्नम्	1008b
वसुधाशम्, सिंहलग्नम्	991b	सुखदांशम्, तुलालग्नम्	1033b
सुधाशम्, मेषलग्नम्	997b	सुमनांशम्, Do	1042a
वसुधाशम्, सिंहलग्नम्	1000b	कुमुदांशम्, मेषलग्नम्	1047a
कमलांशम्, Do	1003b		

R No 4375

Paper $10\frac{5}{8} \times 9\frac{1}{2}$ inches Foll 412 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 19-3-24 from a MS belonging to Kadangussery-mana, Irinjalakkuda, Cochin State

Bound in two volumes

(a) वाधूलापरकल्पव्याख्या.

VĀDHŪLĀPARAKALPAVYĀKHYĀ

Foll 1a—14b

A commentary on the Vādhūlaparakalpa which is a treatise describing the procedure to be adopted in connexion with the performance of funeral ceremonies, this work is intended for the followers of Vādhūlasūtra

Wants the beginning and the end

Beginning

फाल्गुनस्याथ यदि द्वे तैषस्य माघस्याथ यद्येका माघस्यैव . . . .
. . . पतमभिक्लेशावह पितॄणा साम्पराये देवेन सविता प्रसूता देवस्य त्वा—हस्ताभ्या पितृभ्यो जुष्ट निर्वपामीत्यथैतान प्रोक्षति पितृभ्यो वो जुष्ट प्रोक्षामि

* * * *

देव सवित प्रासावीरिति समन्तं पिण्डानामावृतोदनस्य पिण्डान् ददात्यथैनमपूपमन्नमभिमृशति ।

End:

एकोद्दिष्ट कल्पयन्ननुकल्पयते केशश्मश्रुलोमनखानि वापयित्वा नव पात्रमाज्य तृणमुष्टिमञ्जनाभ्यञ्जने सूत्रमिति धनधान्यपात्र दक्षिणामुखस्सकृदुपस्पृश्य स्नात्वा दक्षिणत .

* * * *

गृहान् प्रविश्य सुस्नात कृतमङ्गलो ब्राह्मणानन्नेन परिविष्य पुण्याहं स्वस्त्यृद्धि-मिति वाचयित्वान्नशेषं सगुणं प्रा.

(*b*) वाधूलश्रौतसूत्रम्.

VĀDHŪLAŚRAUTASŪTRAM

Foll 15*a*—412*a* Fol 412*b* is left blank

Original Sūtras attributed to Vādhūla, dealing with the sacrificial rites intended for the followers of the Yajurvēda

Complete

Beginning:

(वागीशाद्यास्सुमनसस्सर्वा)र्थानामुपक्रमे ।

यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम् ॥

अग्नीनाधास्यमानस्सम्भारान् सम्भरते । ऊषाश्च सिकताश्चाखूत्करं च सूदं च वराहविहितं च शर्कराश्च पुष्करपर्णं च षट् च हिरण्यशल्कां च शतमानं चेति.

* * * *

यजमानस्य व्रतधुक् पयस्यायै या पत्निये तामाशिरे इति पञ्चदश नक्षत्राणि रात्रिं नयन्ति ॥

Colophon:

इति प्रथमः प्रश्नः ॥

* * * *

त्रीञ्छैशिरान् संवत्सरे पर्यागते संवत्सराय निवक्षस्सन्तिष्ठतेऽश्वमेध-स्सन्तिष्ठतेऽश्वमेध ॥

Colophon:

इति नवमोऽनुवाकः ॥

अश्वमेधाख्यः प्रपाठकस्समाप्तः ॥

End:

अथ यद्युते वततीवर्गीकाणि दीर्येरन् वततवरीभ्य आग्रयणं गृहीयादा-ग्रयणादितरेभ्योऽविप्रस्कन्दयति समानो होमस्समानो मन्त्रोऽनुपूर्वं पुरोरुच-

रसंस्थापयति पुनर्यज्ञ एवाथ यदि वसतीवरीकाणि दीर्येरन् यत्र वसतीवरीकाणि दीर्येरस्ततो मृत्पिण्डमवधाय पुनर्वसतीवरीर्गृह्णीयाद्वसतीवरीभ्य आग्रयण गृह्णीयादाग्रयणादितरेभ्योऽधिप्रस्कन्दयति समानो होमस्समानो मन्त्रोऽनुपूर्वं पुरो रुचस्संस्थापयति पुनर्यज्ञ एव ॥

Colophon:

इति वाधूलगृह्य(श्रौत)कल्पस्समाप्त ॥

R No **4376.**

Paper $10\frac{5}{8} \times 9\frac{1}{2}$ inches Foll 46 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of the Trivandrum Library, Trivandrum, Travancore

(*a*) स्फोटसिद्धिः

SPHŌTASIDDHIH

Foll 1*a*—21*a*

A treatise expounding and maintaining the doctrine of Sphōṭa by Mandana A commentary on this work by Paramēśvara (son of Rsi and Gōpālikā, pupil of Bhavadāsa who was the brother of Rsi), has been described under R No 3966 ante

Complete

Beginning·

योगदान्तैकदृश्यात्मा यो गदान्तकरो नृणाम् ।
तत्त्वावस्थाणवे तस्मै तत्त्वावस्थाणवे नमः ॥
दुर्विदग्धैरप(व)क्षिप्ते दर्शने पददर्शिनाम् ।
यथाक्रमं यथाप्रज्ञं न्यायलेशो निदर्श्यते ॥

किं पुनरिदंनाम शब्द , कः पुनरिह शब्दोऽभिप्रेतः? वर्णा , नेत्याह—

अर्थाव(सा)यप्रसवनिमित्तं शब्द इष्यते । यथोक्त—येनोच्चारितेनेत्यादि । नन्वेवं धूमादयोऽपि धूमकेतनादिप्रत्ययो[क्षया]पदर्शितसामर्थ्यातिशयाश्शब्दतामश्नुवीरन् । तथैकैकवर्णाश्च तद्विधर्मतया न तथा व्यपदिश्येरन् । अन्योऽपिवावाचकस्सङ्गतिसंवेदनसये(मय)तश्च पुरश्श्रवणेन्द्रियावसेयोऽपि न शब्द इति निगद्येत, पश्चाच्च तथोच्येत । तत्र गौरित्येष शब्दोऽशब्दश्चापद्येत । न चेद चतुरश्रम् ।

End :

यदि तावत् वर्णग्रहणसामर्थ्ये(पेक्ष)त्वात् कालपनिक· परप्रत्यय इति जात्यादि[प्रत्ययादि]प्रत्यया अपि कल्पना(नी)या स्युरिति जात्यादीनां परमार्थसत्त्व हीयेत । अर्थग्रहणसापेक्षत्वे च दर्शितमितरेतराश्रयत्वं, तत· सर्वं मनोहरम् ॥

निरस्तभेदं पदतत्त्वमेतत् व्यादर्शि युक्त्यागमसश्रयेण ।
विधूतभेदग्रहमेतयैव दिशा परं सम्प्रतियन्तु(न्त्व)भेदम् ॥
सान्द्राविद्यातिमिरपटलाच्छादितान्तर्दृशो ये
दृष्ट(ष्टि)मन्दा प(व)रमुनिमते कुर्वते नावमानम् ।
तेभ्योऽविद्यातिमिरपटलोल्लेखिनी संहितेयं
स्पष्टन्यायैर्घटितसुमतिर्दर्शिता स्फोटसिद्धि ॥

Colophon :

इति मण्डनमिश्राणा कृति· स्फोटसिद्धिस्समाप्ता ॥

(*b*) स्फोटसिद्धिकारिका.

SPHŌTASIDDHIKĀRIKĀ

Foll 21*a*—23*a* Fol 23*b* is left blank

Complete

Beginning .

दुर्विदग्धैरप(व)क्षिप्ते दर्शने पददर्शिनाम् ।
यथागमं यथाप्रज्ञं न्यायलेशो निदर्श्यते ॥
अर्थावसायप्रसवनिमित्त शब्द इष्यते ।
तदेतत्प्रक्रमापेक्षं भाष्यकृत् प्रत्यवी(पीप)दत् ॥

End :

सान्द्राविद्यातिमिरपटलाच्छादितातंदृ(न्तर्दृ)शो ये
दृष्टि मन्दा रव(वर)मुनिमते कुर्वते सावमानम् ।
तेभ्योऽविद्यातिमिरपटलोल्लेखिनी संहितेयं
स्पष्टन्यायैर्घटितसुमतिर्दर्शिता स्फोटसिद्धि ॥
वेदरक्षा तदूहश्च भेदसन्देहवारणम् ।
फलं व्याकरणस्याहुश्शब्दज्ञान च लाघवम् ॥

(c) स्फोटसिद्धि, सव्याख्या.

SPHŌTASIDDHIH WITH COMMENTARY

Foll 24a—46a Fol 46b is left blank

A treatise expounding and maintaining the doctrine of Sphōta Similar to the work described under subdivision (a) of this No By Bharatamiśra This work is followed by a commentary

Complete, but wants the beginning

Contains the (१) प्रत्यक्षपरिच्छेद, (२) अर्थापत्तिपरिच्छेद and (३) आगमपरिच्छेद.

Beginning:

जयत्यशेषप्रकाश्यतत्पूर्वं . कुर्वन् निरवयवं चित्रशक्तिपदम् ।
एकाकारधिया तावत् वर्णेभ्योऽभ्याधिकं पदम् ।
शङ्कनीयान्यथासिद्धिनिरासेन समर्थ्यते ॥

इह कैश्चिद्वर्णातिरिक्ततया पदतत्त्वमेकाकारप्रत्ययनिर्भासमानमपि अनन्तरदृष्टार्थहेतुतया च तदागमे हि दृश्यत इत्यनेन न्यायेन प्रसिद्धमपि भगवदौदुम्बरायणाद्युपदिष्टाखण्डभावमपि व्यञ्जकारोपितनान्तरीयकभेदक्रमविच्छेदाभिनिविष्टैः परैरेकाकारनिर्भासमन्यथासिद्धीकृत्यार्थधीहेतुता चान्यत्र सश्वार्य भगवदौदुम्बरायणादीनामपि भगवदुपवर्षादिभिर्निर्मायापलपितमिति तत्समर्थनमपेक्षते । तच्चास्य समर्थन वाक्यपदीयादिषु विप्रकीर्णमिति समासेन प्रतिपादनमाकाङ्क्षति । अतोऽस्मिन्प्रकरणे श्लोकदशकमात्रसूत्रितसमर्थनै. प्रत्यक्षार्थापत्त्यागमैर्वर्णातिरिक्त पदतत्त्व व्यवस्थाप्यते ।

* * * *

तितउ अग्नायीत्यादिष्वनैकपद्यापत्तेरिति गतमेतदपि तदेतत्सर्वमनुसन्धाय समुत्थितोऽय प्रकरणस्याद्य श्लोकः—

नैकधीस्थत्वमेकार्थधी शैघ्र्यं वैकपद्यकृत् ।
क्रमरोधात् तदुत्थत्वात् तितवादौ च दर्शनात् ॥

नकारोऽय ब्रह्मनिष्ठो गुणक्रियादिरहितत्वेन विधिमुखप्रवृत्तशब्दान्तरागोचरेऽपि नेति नेतीत्यादावतद्व्यावृत्तिमुखेन दृष्टसामर्थ्य इति प्रसङ्गान्मङ्गलार्थोऽपि स्यादिति प्रथम प्रयुक्त ।

* * * *

अत्र परिच्छेदे—

एकान्यथासि(द्धि)मदूदुषाम तथैकधींस्थत्वमसीषधाम ।
नानात्वसंवित्तिमयूयुजाम सन्ध्यक्षरन्यायमवीवदाम ॥

Colophon:

इत्याचार्यभरतमिश्रकृतौ स्फोटसिद्धौ प्रत्यक्षपरिच्छेदस्समाप्तः ॥

End:

इह च परिच्छेदे—

इत्थं निरास्थामहि सर्वथार्थधीप्रक्लृप्त्युपायात् (न्)परवादिकल्पितात् (न्)।
स्फोटस्फुटीभावनिबन्धनध्वनिप्रभावमप्यत्र समार्थ(या)महि ॥

Colophon:

इत्याचार्यभरतमिश्रकृतौ स्फोटसिद्धावर्थ(ापत्ति)परिच्छेदः समाप्तः ॥

एवमर्थप्रतिपत्त्यन्यथानुपपत्त्या वर्णातिरिक्तं वाक्यत्वमुपदर्शितम् । इदानीमार्षप्रत्यक्षप्रतिपादनपरेणागमेनाप्युपपादयति । तथाहि—उत त्वः पश्यन्नित्यादिवर्णानुसारेण वर्णातिरिक्तं पदतत्त्वमवसीयते ।

* * * *

अतोऽप्रकाशः प्रकाशी भवतीत्येतदपि दुर्घटम् । अत प्रकाश एवानिर्वाच्यस्वशक्तिवशेन प्रकाशाप्रकाशद्वैराश्येन चकास्तीति सिद्धमनवच्छिन्नतया तस्य सत्तास्वभावत्वम् । सत्तायाश्च प्रकाशमानायाः स्वातिरिक्तप्रकाशासम्भवात् प्रकाशस्वभावत्वम् ॥

Colophon:

इत्याचार्यश्रीभरतमिश्रकृतौ स्फोटसिद्धावागमपरिच्छेदस्समाप्तः ॥

R No. **4377.**

Paper $10\frac{5}{8} \times 9\frac{1}{2}$ inches Foll 76 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS belonging to the Sanskrit College Library, Tiruppanittura, Cochin State

Fol 76 is left blank

ब्रह्मसूत्रभाष्यटीकाव्याख्या—गुर्वर्थदीपिका.

BRAHMASŪTRABHĀSYATĪKĀVYĀKHYĀ GURVARTHA-DĪPIKĀ

A commentary on Jayatīrtha's Brahmasūtrabhāṣyaṭīkā which itself is a commentary on Ānandatīrtha's Brahmasūtrabhāṣya, which work has been described under No 4810 of the D C S MSS, Vol X by Vādirājayati This commentary is also called Tattvaprakāśikā

Contains the Padas one and two complete and breaks off in the third Pada of the first Adhyāya

Beginning

नत्वा नारायणं व्यास हयास्य मध्वमादगत् ।
वाणीं गुरूंश्च सकलान् कुर्वे गुर्वर्थदीपिकाम् ॥

नारायण गुणैस्सर्वैरुदीर्णं दोषवर्जितम्---इति भाष्योक्तमङ्गलश्लोके भगवद्वाचकपदान्तर विना नारायणपदस्यैवोपादान, सङ्क्षेपविस्तराभ्यां हि प्रवदन्ति मनीषिण इति वचनात् सङ्क्षेपतश्चतुरध्यायार्थवचनार्थम् । दोष-वर्जितपदार्थपर्यालोचनया दु खान्यसद्गुणाभावस्याप्यर्थेनः प्राप्तेस्सद्गुणैरिति नोक्तम् ।

* * * *

टीकाया चानन्दादेश्शुद्धत्व प्राकृतत्वादिदोषराहित्यम् । उरुत्व पूर्णत्वम् । बहुलत्वं बहुसङ्ख्याकत्वम् । गुणानामप्यन्योऽन्य भेदाभावात् एकत्रोक्तमपि विशेषण सर्वत्रानुसन्धेयम् । इद च भाष्ये प्रथमविशेषणोक्त-गुणबाहुल्यस्य श्रुङ्ग्राहिततया प्रदर्शनार्थम् ।

* * * *

Colophon

इति श्रीमद्ब्रह्मसूत्रभाष्यटीकागुर्वर्थदीपिकाया वादिराजयतिकृतायां प्रथमाध्यायस्य प्रथम पाद· ॥

* * * *

Colophon :

इति श्रीतत्त्वप्रकाशिकागुर्वर्थदीपिकाया प्रथमस्याध्यायस्य द्वितीय पाद· ॥

End.

अर्चिराद्यतिक्रमोक्ति गम्यत्वोक्तिश्चेत्यत्रार्चिरादीना क्रमेण गम्यत्व-मुक्त्वा तेषामेव गम्यमानमतिक्रमोक्ति । तद्बलादतिक्रामतीति शङ्का । गम्यत्वोक्ति गम्यान्तर न केवल ब्रह्मण एव गम्यत्वोक्ति तद्बलान्नाति-क्रामतीति शङ्क्यर्थ· । सपंदी(वेदेव) पितृलोककामो ह(भ)वतीत्यत्र लोक

R. No 4378.

Paper 10⅝ × 9½ inches Foll 150 Lines, 20 in a page Grantha Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Īśvara Nambūdirippād, Valathadattu-taranancllūr-mana, Perungathukara post, Cochin State

Fol 150*b* is left blank

प्रयोगमञ्जरीविवरणम्---प्रद्योत

PRAYŌGAMAÑJARĪVIVARAṆAM PRADYŌTAH

A commentary on the Prayōgamañjarī which is a treatise dealing with the procedure connected with the worship of Śakti by Trivikrama

Complete in 21 Patalas

Beginning

नमश्शिवाय चित्तात्मदुर्विकासविकासिने ।
प्रकृष्टबोधप्रद्योतरचये च गरीयसे ॥
आ(क्ष)पादकुलोद्भूतनारायणतनूद्भव· ।
त्रिविक्रमोऽहं मञ्जर्या व्याख्यां कुर्वे यथाश्रुतम् ॥
तिरोहितार्थवाक्यानां पदानां वा यथामति ।
स्वार्थमेवापरिच्छिद्य श्रुतार्थस्य स्मृतेरिमाम् ॥

धर्मादिचतुष्टयसिद्धिकारणचर्याज्ञानक्रियायोगानुष्ठानफलसिद्ध्युपायप्रतिष्ठाकर्मप्रकरणमारि[रि]प्सुः सर्वेश्वरस्य प्रणामच्छलेनेश्वरसद्भावं च प्रारिप्सितस्य प्रकरणस्य सम्बन्धाभिधेयप्रयोजनान्यपि बुद्धेरात्मभुव इत्याद्यनेन श्लोकेन सूचयति । तत्र प्रधानपुरुषव्यतिरिक्त पुरुषाणामन्यतमो वा कोऽयमीश्वर इति तद्भावेऽनुपपत्ति पश्यन्ननवगतेश्वरसद्भावो वा पृच्छति ।

* * * *

Colophon.

इति प्रद्योते प्रयोगमञ्जरीविवरणे प्रथम· पटल· ॥

End:

भक्त्या पदाम्बुजसमर्पितयेति तपोबलेन भगवत प्रसादात्तदाज्ञया मया कृतेयमित्याह—शिवपुरसद्ग्रामभुवा केरलदेशे बोकुराख्यग्रामजातेन काश्यप-

गोत्रसमस्तेन माठरकुलसम्भूतेन कोड्डुमुण्डाख्यगृहश्रेष्ठेन बहुयज्ञयाजिना चम्पकाख्यतटाकतीरप्रतिष्ठितशास्त्ररक्षितेन कपालिप्रेषितायाश्चामुण्डां हन्तुमागताया पुनरपि

* * * *

इय सतामवतसभूमौ शिरसोऽलङ्कारशेखरितमा भवन्तु(तु) इति ॥

Colophon:

इति प्रयोगमञ्जरीविवरणे प्रद्योते एकविंशः पटल ॥

निखिलागमार्थसारप्रयोगमञ्जर्यगाधकमलिन्या ।
प्रसूनस्त्रिविक्रमार्कात् व्याख्या प्रद्योत एष बोधाय ॥

इति प्रयोगमञ्जरीविवरण समाप्तम् ॥

R No 4379.

Paper 10⅜ × 8½ inches Foll 58 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Narayana Nambūdirippad, Kūtalūr-mana, Nareri, Tritala, Malabar district

मीमासानयविवेक .

MĪMĀMSĀNAYAVIVEKAH

Same work as that described under R No 3253 ante, wherein see for the beginning By Bhavanathamisra

Contains the IX Adhyāya only

End:

राद्धान्तस्तु — अनपेक्षे हि पूर्ववाक्ये तदन्तविधि । तदपेक्षया शेषताश्रुतिर्गौण्येव । देवता ह्यनुषङ्गात्पूर्वापरद्रव्यक्रयोस्समेति गौणतासस्थाश्रुति कर्मान्तरेऽपि देवतासाम्यात् पूर्वसमाप्तिरिवेति । न हि हेयस्य पशोर्देवतोद्देश्यादालम्भ इति नाज्यस्य पूर्वयागे विधिरिति दिक् ॥

Colophon:

इति नयविवेके नवमस्य चतुर्थ पाद ॥

समाप्तश्चाध्याय. ॥

R No. 4380.

Paper 10⅝ × 9½ inches Foll 28 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R Ry Paliyattu Valiya Acchan, Sennamangalam, Parur post, Cochin State

Foll *27b* and 28 are left blank

मालतीमाधवव्याख्या—रसमञ्जरी.

MĀLATĪMĀDHAVAVYĀKHYĀ RASAMAÑJARĪ

Same work as that described under R No 3071 ante, wherein see for the beginning By Pūrnasarasvatī, pupil of Pūrnajyōtis

Contains the Acts nine and ten only

End:

अघोरघण्ट इति । अशास्त्रविहितहिंसापरत्वात् अधर्म । कपालकुण्डलेति हिंसा । सौदामिनीति । प्रकाशात्मिका झडिति स्फुरणेन सकलान्धकारपटलविघटनपटीयसी विद्येत्यादिरुपासनोपयुक्ता वासनापि महाकवेर्नैष्ठिकैरनुसन्धेयेति सकलमतिमङ्गलम् ॥

मालतीमाधवस्येत्थं दशमाङ्कार्थचर्चनम् ।
पूर्णज्योति प्रसादेन चक्रे पूर्णसरस्वती ॥

R No 4381.

Paper. 10⅝ × 9½ inches Foll 94 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of the Raja of Chirakkal, Malabar district

Fol 94 is left blank

पाणिनिसूत्रवृत्तिः.

PĀNINISŪTRAVṚTTIḤ

An illustrative commentary on Panini's Astādhyāyī in the order of the original Sūtras

Almost complete

Beginning:

अइउण्, ऋऌक्, एओङ्, ऐऔच्, हयवरट्, लण्, ञमङणनम्, झभञ्, घढधष्, जबगडदश्, खफछठथचटतव्, कपय्,

शषसर् , हल्—इति माहेश्वराणि सूत्राण्यणादिसंज्ञार्थानि । एषामन्त्या इत, लण्सूत्रेऽकारश्च । हादिष्वकारस्सुखार्थ । अनुस्वारविसर्गजिह्वामूलीयोपध्मानीयानामकारोपरि शर्षु च पाठो वाच्य । सस्स्कर्ता । अनुस्वारस्याच्चवात्सस्य द्वित्वम् । उर केण, उरᳲकेण, उरःपेण, उरᳲपेण अट्त्वाण्णत्वम् । यत्वाद्द्वित्वम् । वृद्धिरादैच् । छन्दोवत्सूत्राणि—इतीष्टि । अदेङ गुण । इको गुणवृद्धी । गुण(णो)वृद्धिरिति विधौ इक इति षष्ठ्यन्तम् ।

* * * +

Colophon:

इति पाणिनिसूत्रवृत्तौ प्रथमस्याध्यायस्य चतुर्थ पादस्समाप्त ॥

End:

निव्यभिभ्योऽड्व्यवाये वा छन्दसि वा ष । न्यषीदत् न्यसीदत् ॥

Colophon

इति पाणिनिसूत्रवृत्तौ अष्टमस्याध्यायस्य तृतीय पाद समाप्तः ॥

रषाभ्या नो णस्समानपदे ।' स्तीर्णम् , पुष्णाति । ऋवर्णाद्वाच्य' । तिसृणाम् । अट्कुप्वाङ्नुंव्यवायेऽपि । रषाभ्यां नस्य ण एकपदे । करणम् , अर्केण, दर्पेण, पर्याणद्धम् । नुमित्यनुस्वारलक्षकम् । ब्रह्मा(बृह)णम् । अत्र व्यवायेऽपीति विभज्य पूर्वेण(णैवे)त्यत्र नियमादादर्शैनित्यत्र न ण' ।

* * * *

उदात्तस्वरितपरानुदात्तस्य न स्वरित गार्ग्यादिमते तु स्यात् । गार्ग्यस्तत्र । गार्ग्यः क । अ अ । विवृताकारस्य संवृताकार ॥

R No. 4382.

Paper 10⅝ × 9½ inches Foll 140 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good.

Transcribed in 1923–24 from a MS of the Raja of Chirakkal, Malabar district

Foll 139*b* and 140 are left blank

गणितयुक्तिभाषा.

GANITAYUKTIBHĀSĀ

A treatise in arithmetic and mensuration
Incomplete.

Beginning :

वन्दे गण्डतटस्रवन्मदधुनीलोलोर्मिखेलद्भ्रम-
दृङ्गस्थानविपूरिताखिलहरिच्चक्रं गजास्यं विभुम् ।
विघ्नाद्री(द्री)न्द्रशिखाविभेदनचणं प्रत्यूहविच्छित्तये
वन्नाग्निप्रमुखामरार्चितपदाम्भोजं दयाम्भोनिधिम् ॥

गुरुपादाम्बुजं नत्वा ध्यात्वा साम्बशिवं मया ।
लिख्यते गणितं कृत्स्नं ग्रहगत्युपयोगि यत् ॥

तत्र तन्त्रसङ्ग्रहमनुसृत्योपयोगगुणितान् सर्वान् वक्तुं प्रारम्भदिशि प्रथमत सामान्यगतभूतसङ्क(ङ्क)लितादिपरिकर्माण्याह । तत्र गणित क.स्मि.श्वित सङ्ख्येये सङ्ख्याविषयीभूत्वा परामर्शशेषम् । सङ्ख्याया पुनपे(रे)कमारभ्य दशपर्यन्तं विद्यमाना प्रकृतिभूता इव वर्तेरन् । इमा प्रत्येकं दश सङ्ख्यागुणितशत शत पर्यन्त विद्यमानास्सङ्ख्या विकृतय इव वर्तेरन् । एकमारभ्य तासा स्थानत एकं स्थानमतिक्रम्यापि भवेत । इमा दश-गुणिता । दशस्थानं पुनरीदृशविकृतयो यदि एतेषा स्थान च भवेत् । एवं विद्यमानाष्टादशस्थानाना(न्या)श्रित्य विद्यमानसज्ञा इमा —

एकदशशतसहस्रायुतलक्षप्रयुतकोटय क्रमश. ।
अर्बुदमब्जं खर्वनिखर्वमहापद्मशङ्कवस्तस्मात् ॥
जलधिश्चान्त्य मध्यमिति दशगुणोत्तरा संज्ञा ।
सङ्ख्याया स्थानाना व्यवहारार्थं कृता पूर्वै ॥

* * * *

Colophon

इति गणितयुक्तिभाषाया समच्छेदस्य वर्गसम्मेलनप्रकरणम ॥

End :

अनन्तर नतिभागाणा कोटिफलान्तरम्-बाधोभागीतान्तरं भवति । एष बाणानामपि वर्गयोगमूल विष्कम्भान्तर भवति । एष स्फुटान्तरम्य इत

पादे आधिकं इत्य बिम्बान्तरानयनप्रकार । इदग्रहणे बिम्बान्तरजनन पूर्वोक्तं न तुल्यन्यायम । अथ शृङ्गोन्नतिं वक्ष्ये सर्वमन्य(द्य)थोदितम् ॥

Colophon

इति गणितयुक्तिभाषा ।

R No 4383

Paper 10¼ × 9¼ inches Foll 60 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of the Raja of Chirakkal, Baliapatam, Malabar district

Foll 59b and 60 are left blank

नैषधटीका—पदवाक्यार्थपञ्चिका

NAIṢADHAṬĪKĀ PADAVĀKYĀRTHAPAÑCIKĀ

Same work as that described under R Nos 2729 and 3161 ante By Āṇaviśvēśvarabhaṭṭa

Contains the Sargas one to three complete, but wants 15 Ślōkas in the beginning of the first Sarga

---

R No 4384.

Paper 10¼ × 9¼ inches Foll 178 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of the Naduvil Matham, Trichur, Cochin State

Fol 178 is left blank

इष्टसिद्धिविवरणम्

IṢṬASIDDHIVIVARAṆAM

Same work as that described under R No 3350 ante, with slight difference in the beginning

Beginning

मायया यज्जगद्बीज जीवा अज्ञानभेदत. ।
तज्ज्ञानं नित्यकूटस्थमद्वय सद्भवाम्यहम् ॥
श्रुत्वापि यस्य बहुकालमचिन्तनेन
व्याख्यातुमक्षमतया परितापि चेत ॰।
तस्यामि(भि)तापशमनाय मयेष्टसिद्धे-
रारभ्यते विवरण प्रथितार्थमेतत् ॥

इष्टसिद्ध्याख्यं प्रकरणं किञ्चि . . . . स्पष्टी-
तन्नातिसंक्षेपविस्तरत्वसमविकल्पाय तत्कारोऽकारि मतिर्न्द्धं च
तद्भेदनः नतिर्नि स्वपक्षलोकेन । न च्युति टीकाकृता दृष्टो व्यक्तमिति:
तथाप्यस्वच्छोऽस्मान्वयेन । ग्रन्थकृन्नाम नन्दतीति ।

Beginning.

वाक्यार्थश्च गुणार्थवत् । यथा—इन्द्राय राज्ञे सूकर'—इत्यादौ वाक्यान्तरस्थेन विधिशब्देन गुणविधान तद्वदिह फलविधानमित्यर्थ ।

तत्सर्वार्थमनादेशात्—विश्वजिदादे· फलत्वेन श्रूयमाण सर्वं फल, विनिगमनाविरहादित्यर्थः ॥

* * * *

Colophon

इति चतुर्थस्याध्यायस्य तृतीय पादः ॥

* * * *

फलचमसविधानाच्चेतरेषाम्—नार्त्विज्यमिति शेषः । असो(म)पत्वादिति यावत् । सान्नाय्ये च विप्रतिषेधे सोमव(प)त्वहेतुत्वात् । सान्नाय्यभक्षण-निषेधे असोमपीथत्वस्य हेतुत्वदर्शनाच्चासोमपत्वमित्यर्थ । चतुर्थाधिकरणे च निर्देशात् । ब्राह्मणानामिति शेष· । तस्माच्च नान्येषामार्त्विज्यमित्यर्थः । अन्वाहार्ये च दर्शनात् । दार्शपौर्णमासिकाया दक्षिणाया ब्राह्मणा इति दर्शनाच्च तेषामेवार्त्विज्यं नेतरयोरित्यर्थः । एतदधिकरणपर्यालोचनायामपि केरलेष्वब्राह्मणानामध्यापकत्व पण्डितमन्यैरभ्युपगम्यमानमयुक्तमिति सिद्धम् ॥

Colophon·

(इति) केरलीये द्वादशोऽध्याय' ॥

अथातो ब्रह्मजिज्ञासा—साधनचतुष्टयसम्पत्त्यनन्तर धर्मविचारानन्तर-मेव वाग्निहोत्रादीनामनित्यफलतादर्शनात् । ब्रह्मणो विचार कर्तव्य इति श्रोतव्यश्रुत्यर्थ इत्यर्थ ।

जन्माद्यस्य यत—अस्य जगत जन्मस्थितिभङ्गं यतस्सर्वज्ञात् सर्व-शक्ते कारणात् भवति तद् ब्रह्म तच्च स्वरूपमिति—यतो वा इति वाक्यस्य, सत्य ज्ञानमिति वाक्यस्य चार्थ इत्यर्थ । जगत्कारणत्वं तट स्थलक्षणम् । सत्यादिकं स्वरूपलक्षणमिति भाव । शास्त्रयोनित्वात्—

* * * *

Colophon:

इति समन्वयाध्याये प्रथम' पाद ॥

End:

अनावृत्तिश्शब्दादनावृत्तिश्शब्दात् । सगुणोपासकानामर्चिरादीनां(दिना) ब्रह्मलोकं प्राप्तानामनावृत्ति., न ब्रह्मलोकात्प्रच्युतिः । कुत.? । न च पुनरावर्तत इत्यादिश्रुतेरित्यर्थ. । सूत्राभ्यासश्शास्त्रसमाप्तिद्योतनार्थः ॥

जैमिनिबादरायणशबरस्वामिश्रीमदाचार्यपादेभ्यो नमः ॥

सर्वोपप्लवरहितप्रज्ञानघनप्रत्यगर्थो ब्रह्मैवाहमस्मि ॥

Colophon:

इति केरली(ये) फलाध्यायः षोडशः ॥

मीमांसार्थसङ्ग्रहस्समाप्तः ॥

R No. 4387.

Paper 10¾ × 9½ inches Foll. 206 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of M R.Ry Nambiyan Sōmayājippādu, Vallayat-mana, Oorakam post, Malabar district

Fol 206*b* is left blank

षोडशाध्यायीटिप्पणी—केरलीया.

SŌDAŚĀDHYĀYĪṬIPPAṆĪ KĒRALĪYĀ

A commentary on the Sōdaśādhyāyī which is a treatise in 16 Adhyāyas, giving the substance of the Pūrvamīmāṁsā and the Uttaramīmāṁsā in accordance with the Advaita-Vēdānta

The work Sōdaśādhyāyī has been described under R No, 3400 ante The commentary under notice is called Kēralīyā and the commentator whose name is not given seems to be an inhabitant of the Kerala country

Complete in 16 Adhyāyas

Beginning:

जैमिनिबादरायणशबरस्वामिशङ्कराचार्येभ्यो नम ।

ग्रन्थारम्भे शिष्टाचारमनुविदधान आचार्यनत्यात्मक मङ्गल कृत्वा शिष्यशिक्षार्थं ग्रन्थतो निबध्नाति—जैमिनीत्यादिना । मङ्गलस्य च नियमेन फलवत्कार्यान्तरसंयोगात् साक्षादफलत्वाच्च फलवत्सन्निधावफल तदङ्गमिति न्यायेन कार्यान्तरारम्भाङ्गत्वेऽवधृते सति आरम्भस्य समाप्तिपर्यन्तत्वादपेक्षिताविघ्नपरिसमाप्ति प्रयोजनम् । अपेक्षितविधेरनपेक्षितविधानं दुर्बलमिति

न्यायेन फलान्तरकल्पनाया दुर्बलत्वात्। सशय दर्शयति—तत्रेत्यादिना। तत्र शास्त्रमारम्भणीयमुतानारम्भणीयमित्येतावदेवाधिकरणशरीरम्, धर्मजिज्ञासेति सूचितत्वात्। सशयकोटिगतानि पञ्चम्यन्तानि पदानि तदर्थविचारत्वेन व्याख्येयानि।

* * * *

Colophon:

इति केरलीये षोडशाध्यायीटिप्पणे प्रथमस्याध्यायस्य प्रथम· पादः॥

* * * *

तथापि क्रत्वर्थापि नियमस्मृतिरस्तीत्याशयेनाह—ब्राह्मणानामिति। अत्र हि यज्ञ व्याख्यास्याम इत्युपक्रमात् क्रत्वर्थत्वं विस्पष्टमेवेति भावः॥

Colophon:

इति केरलीये षोडशाध्यायीटिप्पणे द्वादशस्याध्यायस्य चतुर्थ पाद·। समाप्तश्चाध्याय॥

धर्ममीमासा च समाप्ता॥

End:

इदानीं सकलविद्यास्थानैकतापन्नस्य परममहावाक्यस्य शास्त्रस्यार्थं दर्शयन् शिष्टाचार चानुविदधानो ग्रन्थान्ते कृत मङ्गल शिष्याशिक्षार्थं ग्रन्थतो निबध्नाति—सर्वोपप्लवोति। एतादृश सकलविद्यास्थानैकवाक्यत्व तदर्थं च ब्रह्मान्यत्र श्रम कुर्वन् प्रत्यवैतीत्यभिप्राय॥

Colophon:

इति केरलीये षोडशाध्यायीटिप्पणे षोडशस्याध्यायस्य चतुर्थः पाद॥ समाप्तश्चाध्यायः॥

टिप्पणं च समाप्तम्॥

R No **4388**

Paper 10⅝ × 9¼ inches Foll 40 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R Ry Nārāyana Nambūdirippād, Kūtalūr-mana, Nareri, Tritala post, Malabar district

Fol 40 is left blank

वेदान्तपरिभाषाप्रकाशिका.

VĒDĀNTAPARIBHĀSĀPRAKĀŚIKĀ

Same work as that described under R No 4261(*b*) ante. By Pettādīksita, son of Nārāyanadīksita

Contains the Anupalabdhiparicchēda, Visayaparicchēda and Prayōjanaparicchēda complete.

R No **4389.**

Paper 10⅝ × 9½ inches Foll 32 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of the Raja of Chirakkal, Baliapatam, Malabar district

Foll. 31*b* and 32 are left blank

प्राकृतप्रकाशः, सव्याख्यः.

PRĀKRTAPRAKĀŚAH WITH COMMENTARY

A commentary on Vararuci's Prākrtaprakāśa, which work has been described under No 4389 of the D C S MSS, Vol III

Complete in eight Paricchēdas

Beginning:

श्रीदास्तु वः श्रीज(र्ज)लदोदराभे भुजान्तरे या भुवनैकभर्तुः ।
निष्टप्तनिर्णिक्तसुवर्णवर्णा जाम्बूनदीवाम्बुनिधौ विभाति ॥

भवस्स भवतः पायादपायाद्यस्य जाह्नवी ।
भाति मूर्ध्नि जटाजूटाबद्धसूत्रमिव स्थिता ॥

प्राकृतसूत्रगणानां वाररुचानां मयाधुना क्रियते ।
वृत्तिस्सरूपसिद्धिस्सङ्क्षिप्ताडम्बरेणयम् ॥

आदेरतः—आदेरित्या परिच्छेदसमाप्तेरधिकारः । अत इति चा(च यावदा)-कारविधानाद(नम् । यदि)त ऊर्ध्वमनुक्रमिष्यामः । तदादेरतः स्थाने भवतीति वेदितव्यम् । आसमृध्द्यं(द्ध्यादिषु वा) ।

* * * *

Colophon:

इति वररुचिप्रणीते प्राकृतप्रकाशे प्रथमः परिच्छेदः ॥

End:

शेष(.)सस्कृता(तव)त् । उपयुक्तादन्यश्शेपः । उपयुक्ताश्चात्र विहिताः कृत्तद्धितसमासादय । तेभ्योऽनु सस्कृतविहितप्रत्ययादिभ्योऽवगन्तव्य' । इति ग्रन्थविस्तरभीरुणा शास्त्रकारेणोपसहार कृतः ॥

Colophon:

इति प्राकृतप्रकाशेऽष्टम· परिच्छेद ॥

R No 4390.

Paper 10⅝ × 9½ inches Foll 200 Lines, 20 in a page Grantha and Tamil Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of the Raja of Calicut, Padiññirekōvilagam, Calicut, Malabar district

Fol 200*b* is left blank

नामलिङ्गानुशासनम् , लघुभाषासहितम्.

NĀMALINGĀNUŚĀSANAM WITH LAGHUBHĀSĀ

A commentary on Amarasimha's Nāmalingānuśāsana, which work has been described under Nos 1620—1685 of the D C S MSS, Vol. III The commentator, whose name is not given, says that he wrote this commentary at the instance of King Ravivarman

Complete

Beginning:

वन्दे स्कन्दाहत देव विघ्नराज दयानिधिम् ।
गिरा देवीमपि गुरु शङ्कर विष्णुमेव च ॥
ज्ञानिनामरसिंहेन कृति कुलवुवायो [2] ।
भाषालेखनकर्मत्तिन्नारम्भे(भे)स्वामिसश्रयात् ॥
यस्य ज्ञानदया(, .) स श्रियै चामृताय च ॥

[अ]ज्ञानदययोस्समुद्रवद्गम्भीरापारस्य अगाधस्यान्यैरप्राप्त ज्ञान दया

* * * *

इत्थ जि(न) नमस्कृत्यस्य(स्कृत्य स्व)प्रवृत्तिमाह—समाहृत्येति ।
(समाहृत्या)न्यतन्त्राणि (. .) नामलिङ्गानुशासनम् ॥

अन्यानि तन्त्राणि अभिधानशास्त्राणि समाहृत्य ।

* * * *

Colophon.

इति अमरकोशव्याख्याने लघुभाषाख्याने प्रथमकाण्डः समाप्त ॥

* * * *

Colophon:

इत्यमरकोशव्याख्याने शूद्रवर्गस्समाप्त ॥

End:

शेषं तु ज्ञेयं शिष्टप्रयोगत. । इह यन्नो(क्तं) तल्लक्ष्यं द्रष्टव्यम् । वेदा प्रमाणं स्मृतय. प्रमाण विप्राशिषो भद्रमतीव लोके ॥

Colophon:

इति विशेष्यनिघ्नलिङ्गप्रकरणम् ॥

कृतावमरसिंहस्य (. . .) नातीयस्साङ्गोपाङ्गस्समर्थित ॥ इति ॥

Colophon:

श्रीरविवर्मनृपालस्याज्ञावशगेन केनचित्सुमतेः ।

लघुभाषेयं लिखिता सततं नम(ता) विमत्सरान् विबुधान् ॥

* * * *

इति रविवर्मकृतौ अमरव्याख्याया लघुभाषायां तृतीयकाण्डस्समाप्त. ॥

R. No 4391

Paper 10⅝ × 9½ inches Foll 170 Lines 20 in a page Grantha Good

Transcribed in 1923-24 from a MS of M R.Ry Tippan Nambūdirippād, Ponnurkotta-mana, Perumbavore post, Travancore State

Fol 170*b* is left blank

सिद्धान्तशेखर गणितभूषणव्याख्यासहितः.

SIDDHĀNTAŚĒKHARAH WITH THE COMMENTARY GAṆITABHŪṢAṆA

Same text as that described under No 13506 of the D C S. MSS, Vol XXIV By Śrīpati The work is followed by a commentary by Makkibhatta who mentions Vyāsadhīrayati and Dāmōdara.

Contains the commentary on Adhyāyas one to three complete and breaks off in course of the fourth Adhyāya

Beginning:

देवो विष्णुविरिञ्चवन्दितपदद्वन्द्वारविन्दौ शिवौ
नित्यानन्दघनौ समस्तजगतामानन्ददौ दम्पती ।
सृष्टिस्थितिलयवि(पि)धानकृतानिरतौ लोकेश्वराराधितौ
विस्पष्टं प्रविदार्य मोहपटलं ज्ञानं विधत्तां मम ॥
तीर्णो वेदमहार्णवस्तिलकितं वेदान्तिना दर्शनं
पीतं व्याकरणामृतं विघटितं प्राभाकरं भाट्टयुक् ।
क्षुण्णो न्यायमहाचलो विमृदितो बाह्यागमस्सादरं
येनासौ भुवने चकास्ति यतिराट् श्रीव्यासधीराड्वय ॥
बुद्धिमन्थानमथितज्योतिश्शास्त्रमहाम्बुधिं ।
दामोदरो विजयते दामोदर इवापरः ॥
वेदव्याकरणाश्रयस्तर्कवितावेदान्ततर्कस्मृति
च्छन्दोऽलङ्कृतिकाव्यनाटकपुराणाम्नायवारानिधिः ।
ज्योतिश्शास्त्रसुमन्त्रनीतिनिपुणो यो योगशास्त्रे पटुः
मक्किभाख्यो विवृणोति भट्ट ऋतवाक् सिद्धान्तसच्छेखरम् ॥

इह सकलज्योतिश्शास्त्रपारावारपारङ्गतो महाविद्वान् श्रीपतिराचार्यो लोकोपकाराय कालक्रियागणितगोलैः पादत्रयात्मकं गणितशास्त्रं चिकीर्षुरादौ तस्याविघ्नेन परिसमाप्तये प्रचयगमनाय च विशिष्टेष्टदेवतात्मकसूर्यानुस्मरणरूपं मङ्गलमाचरति शार्दूलविक्रीडितेन प्रथमेन श्लोकेन—

यत्तेजः पितृधाम्नि शीतमहसः पाथोमये मण्डले (. . .)
त्रैलोक्यालयदीपको विजयते देवो निधिस्तेजसाम् ॥

स तेजसां निधिः देवः आदित्यो विजयत इत्यन्वयः । स इति सर्वनाम्ना सर्वलोकप्रसिद्धत्वमुक्तम् । तदेव प्रकटयति—यत्तेज इत्यादिना ।

* * * *

इत्येवं मक्किभट्टीये नाम्ना गणितभूषणे ।
सैद्धान्तशेखरेऽध्यायस्साधनानि वदन् गतः ॥

Colophon

इति मक्किभट्टविरचिते सिद्धान्तशेखरव्याख्याने गणितभूषणे साधनाध्यायः प्रथमः ॥

इत्येवं साधनाध्यायो व्याख्यातस्सहवासनः ।
द्युगणान्मध्यमान् जल्पन् अध्यायो व्याकरिष्यते ॥

End:

योगस्य विष्कम्भादेरन्तं भवति । तत्र लब्धेऽस्य पूर्वार्धेन निर्गमनकाल उत्तरकालेनोत्तरप्रवेशकाल इति विशेषो द्रष्टव्य ॥

व्याख्याने मक्किभट्टीये इत्थ गणितभूषणे ।
सैद्धान्तशेखरेऽध्यायस्तृतीयोऽवसितिं गतः ॥

Colophon:

इति सिद्धान्तशेखरे(रव्याख्याने) तृतीयोऽध्याय. ॥

अथ त्रिप्रश्नाध्यायो व्याख्यायते । त्रय प्रश्ना यत्र साध्यन्ते स त्रिप्रश्नाध्याय. । एतदुक्तं भवति—तत्राक्षापक्रमैर्विषुवदिष्टमध्याह्नच्छायार्कैर्वा द्वाभ्या चाभ्यामेकैकस्य पृच्छायां त्रय. प्रश्नास्सम्पद्यन्ते । तेषामुत्तर यत्राभिधीयते, स त्रिप्रश्नाध्याय इति ।

* * * *

पुनरपि कोणशङ्क्वानयने शार्दूलविक्रीडितेन प्रकारद्वयमाह—
क्रान्तिज्यापलकर्णवर्गगुणितावाष्टाङ्कखाम्भोधिभि ।
भक्ता स्यात् पलकर्णकृति.

R No 4392.

Paper. 10⅝ × 9½ inches Foll 163 Lines, 20 in a page Grantha Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of the Tanjore Palace Library Tanjore

Fol 163*b* is left blank

इष्टसिद्धि

ISTASIDDHIH

Same work as that described under R No 3453 ante By Vimuktātman, disciple of Avyayātman

Complete in eight Adhyāyas

R No 4393.

Paper 10⅝ × 9½ inches Foll 168 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī and Grantha. Good

Transcribed in 1923–24 from a MS of the Government Oriental Library, Mysore

Fol. 168*b* is left blank

इष्टसिद्धि:.

ISTASIDDHIH.

Same work as that described under R. No 3153 ante By Vimuktātman, disciple of Avyayātman

Complete in eight Adhyāyas

R No 4394.

Paper 10⅜ × 9½ inches Foll. 84 Lines, 20 in a page Dēvanāgarī Good

Restored in 1923-24 from a MS described under No 446 of the D C S MSS., Vol I, Part III.

Fol 84 is left blank

मन्त्रकल्प:.

MANTRAKALPAH.

Contains the following Mantras —

Fol					
1a	मृत्युञ्जयत्र्यम्बकमन्त्र:	Same work as that described under No	6953 of the D C S MSS,		Vol XIII.
2a	त्र्यम्बकरुद्रकवच'	Do	6359	do	Vol XIII
3b	नीलकण्ठचण्डानलमन्त्र:	Do	6504	do	Vol XIII
4b	आत्रिहन्तीकल्प	Do	7762	do	Vol. XV
8a	इन्द्राक्षीस्तोत्रकल्प	Do	7772	do	Vol XV
12b	गायत्रीकल्पपञ्जरहृदयस्तवराजसहस्रनामादि	Do.	6198	do	Vol XII
70a	तृचकल्प	Do	7850	do	Vol XV
77b	सूर्यनारायणपूजा	Do	8730	do	Vol XVI,
81a	सूर्यसपर्यास्तोत्र	Do	11322	do	Vol XIX
83a	सूर्यद्वादशार्यास्तोत्र	Do	11313	do	Vol XIX

R No 4395.

Paper 8⅜ × 7 inches Foll. 429 Lines, 25 in a page Grantha Good

Presented in 1923-24 by M R.Ry Rāmānujācāryar, Retired Tamil Pandit, Government College, Kumbakonam

Bound in two volumes

(*a*) पाणिनिसूत्रव्याख्यानम् , उदाहरणश्लोकसहितम्
PĀNINĪSŪTRAVYĀKHYĀNAM WITH ILLUSTRATIVE STANZAS

Foll 1*b*—384*b* Fol 1*a* contains the name of the owner of this MS.

A commentary on Pānini's Astādhyāyīsūtras, which work has been described under No 1246 of the D C S MSS, Vol III by Vīrarāghavācārya of Manalūru

Contains from the beginning of the Strīpratyayaprakarana to the end of the Lingānuśāsanaprakarana, but a small portion in the end of the Vaidikaprakarana is wanted

Beginning:

स्त्रियाम् । अजाद्यतष्टाप्—अजादीनामकारान्तस्य च स्त्रियां टाप् स्यात् । अजादिगणपाठे अध्याय (IV-1-1). भोजचरित्रे—स्वाम्युक्तो न यतते स भृत्यो भृत्यपाशकः । तज्जीवनमपि व्यर्थमजागलकुचाविव ॥ जातेरस्त्री इति ङीषि अजा—टाप् । रघुवंशे 13-39—लक्ष्मणः प्रथमं श्रुत्वा कोकिलामञ्जुवादिनीम् । शिवाघोरस्वना पश्चाद्बुबुधे विकृतेति ताम् । घोरस्वना—अदन्तत्वाट्टाप् । कोकिला—अजादित्वाट्टाप् ।

End:

षष्ठ्याः पतिपुत्रपृष्ठपारपदपयस्पोषेषु—वाचस्पतिदिवस्पृष्ठतमस्पार इत्यादीनि । अस्मिन् वाचस्पत्य वाग्मित्वम् । कस्कादित्वात्स. । अलुक्पक्षे षष्ठ्याः पतिपुत्रेत्यादिना सत्वमिति स्वामी । तन्न, छन्दोविषयत्वात् । ब्राह्मणादित्वात् ष्यञ् । भारवि 11-43—अविज्ञातप्रबन्धस्य वचो वाचस्पतेरपि । व्रजत्यफलतामेव नयद्रुह इवेहितम् ॥ वाचस्पत. बृहस्पतेः । कस्कादित्वात्सः । अथवा षष्ठ्याः पतिपुत्रेति सकार. । एतस्मादेव ज्ञापकादलुगिति केचित् । लिङ्गम् । स्त्री—अधिकारसूत्रे एते । ऋकारान्ता मातृदुहितृस्वसृयातृननान्दरः । ऋकारान्ता एते पञ्च स्त्रीलिङ्गाः ।

* * * *

अवशिष्टलिङ्गम् (. . .) अव्ययकतियुष्मदस्मदः (. . .) ष्णान्ता सङ्ख्या । शिष्टा परवत् । एकः पुरुष । एका स्त्री । एकं कुलम् । गुणवचनं च । शुक्लः पटः । शुक्ला पटी । शुक्लं वस्त्रम् । कृत्याश्च । करणाधिकरणयोर्ल्युट् । सर्वादीनि सर्वनामानि ।

स्पष्टार्थेयं त्रिसूत्री ॥

Foll 384*b*—386*b* give the contents of the Ganapātha

(b) धातुपाठानुक्रमणिका, उदाहरणादिसहिता.

DHĀTUPĀṬHĀNUKRAMAṆIKĀ WITH ILLUSTRATIONS, Etc

An index of the list of roots in the Sanskrit language according to Pāṇini The work contains illustrations

Incomplete

Beginning:

अस- समाघाते, णिच् । अक । अकि लक्षणे; शप् , आ । अक्षू-लट, अक्षति । लिट्, आनक्ष । अग । अगि गत्यर्थे, शप्, प । अघि गत्याक्षेपे, शप्, आ । अङ्क पद लक्षणे च । णिच्. उभ. अचि । अचु । अज--गतिक्षेपणयो शप्, प । अञ्चु गतिपूजनयोः, शप्, प । सकर्म(क)कर्तरि लट —अञ्चति, लिट —आनञ्च, आनञ्चु, लुट्—आञ्चिता, लृट्--अञ्चिष्यति; लोट —अञ्चतु, लङ् —आञ्चत्; विधिलिङ् —अञ्चेत्, आशीर्लिङ्—अञ्च्यात्, गतौ तु अच्यात्, लुङ्—आञ्चीत्; लृङ्—आञ्चिष्यत्, शतृ—अञ्चन्, अञ्चित्वा, अञ्चित., कर्मणि लट्—अच्यते, अञ्च्यते, णिचि—अञ्चयति, सनि लटि—अञ्चिचिषति ।

End:

दद—दाने । शप्. आ । लट्--ददते, लिट्—द(द)दे (द)ददाते (द)ददिरे; लुट्—ददिता, लृट्—ददिष्यते; लोट्—ददताम्, लङ्—अददत; (विधि)लिङ्—ददेत, आशीर्लिङ्—ददिषीष्ट; लुङ्—अददिष्ट, लृङ्—अददिष्यत । कर्मणि—दद्यते, लुङ्—अदादि; णिच—दादयति, लुङ्—अदीददत्, सन्—दिददिषते, यङ् दादद्यते, यङ्लुक्—दादत्ति, ददित', ददान .

R No 4396.

Paper 8½ × 6 inches Foll 150 Lines, 13 in a page Grantha. Good

Presented in 1923-24 by M R.Ry M V Rāmānujācāryar, Retired Tamil Pandit, Government College, Kumbakonam

पदनिर्वचनप्रकार

PADANIRVACANAPRAKĀRAH

Foll 105b and 150b are left blank

On the mode of the derivation of words in alphabetical order

Almost complete

Beginning:

अ—प्रत्ययः, 3278, 3279, 3280 454, टाप् । 940, समासान्तः अ-प्रत्ययः । अंसः—अमेस्सन्; 5-21, औणादिकः सन् । अंहः—अमेर्हुक् च; 4-212, औ—असुन् । अंहति —हन्ति दुरितमनया दानं हन्तेरंह च; 4-62, औ·अतिप्रत्यय· अंहादेशः । अकाल, 1437, भवार्थे ठञ्। अध्यात्मादि; 4-70-1777, समानकालस्य आकाल आदेशः आकालात् ठन् (ठक्) । अक्नुच्—उणादि, 3-81, अक्षः-अशेर्देवने; 3-65, औ-स·, (काक्षः—) 1030, कादेशः; 761, समास 940, अनक्षे—इति प्रतिषेधात् धूश्शब्दवत् न समासान्तः । अक्षरम्—अशेस्सरः; 3-70, औ-सर· । अक्षि-अशेर्नित्; 3-156, औ--क्सि· । 677, अव्ययीभावे टच्, 852, बहुव्रीहौ षच्; 1825, नाहच्; 944, गवाक्ष·—अच् । अग—760, नञ् प्रकृत्या वा, नग । अगस्ति —विन्ध्याख्यमगमस्यतीति अगस्तिः—तिप्रत्यय । शकन्ध्वादिः । अगस्त्य·; 499, छे च ङ्या च यकारलोपः ।

End:

होमः, 1-1-7, औ—मन् । ह्रस्व·—(1-152) औ—वन्; 892—कप्यावन्तस्य वा ह्रस्व, 1001—सज्ञाछन्दसो तत्पुरुषे ङ्यापोर्वा ह्रस्व·, 1002—त्वे च—ङ्यापोर्वा ह्रस्व; 1006—नित्य· ह्रस्व·, 2565—चङ्परे णावुपधाया वा ह्रस्व· । 2955—खच्परे णौ उपधाया ह्रस्व·, 2015—इष्ठादिषु ह्रस्वशब्दस्य लोप । ह्रीका ह्रीका, 3-48, औ-कन् ।

Foll 104b and 105 contain the derivation of few words beginning with अ

R No **4397.**

Palm-leaf 16⅝ × 1½ inches Foll 45 Lines, 7 in a page Telugu. Much injured

Purchased in 1923–24 from M.R Ry Kondagunṭa Subrahmanyamgāru, Amadalapādu, Muthukuru post, Nellore district

सपर्याकल्पवल्ली·

SAPARYĀKALPAVALLĪ

Same work as that described under No 5750 of the D C S MSS, Vol XII. By Śrīnivāsa

Contains the Stabakas one to five complete

The first stanza of the work is different as given below

Beginning:

वन्दे सिन्धुरराजबन्धुरमुखं बन्धूकपुष्पप्रभं
सिन्दूरारुणकुम्भयुग्मविलसच्चन्द्रार्धयुक्छेखरम् ।
गण्डद्वन्द्वगलन्मदद्रवमिलन्मौलिन्दबृन्दं शनै
कर्णाभ्या विनिवारयन्तमनिशं प्रत्यूहविच्छित्तये ॥

Date of transcription—Wednesday, the 10th day of the bright fortnight of the lunar month Āṣāḍha in the year Vikṛti. Name of the scribe—Vālīśvara of Bhuvanapalli

---

R No 4398.

Palm-leaf 15¼ × 1¼ inches Foll 118 Lines, 5 in a page Telugu. Much injured

Purchased in 1923-24 from M R Ry Koṇḍaguṇṭa Subrahmanyamgāru, Amadalapāḍu, Muthukur post, Nellore district.

Foll 1*a*—2*a* contain a portion of Taittirīyāraṇyaka. Fol 2 contains the Prāṇapratiṣṭhāmantra. Foll 3*a*—4*a* contain Jyautiṣaviṣaya Fol 4*b* is left blank

(*a*) वासिष्ठसंहिता

VĀSIṢṬHASAṀHITĀ

Foll 5*a*—54*a*. Fol 54*b* is left blank

A portion of the Vāsiṣṭhasaṁhitā dealing with the following subjects —

१. सन्ध्याकर्मविभाग
२ जपसाधनकर्मविभाग
३. महायन्त्रन्यासस्वरूपविभागः.
४ मन्त्रकर्मस्वरूपविभाग .
५ प्रणवव्याहृतिसावित्रीध्यानकर्मविभाग
६. ब्रह्मकवचम्.
७. जपविधिपञ्चकन्यासस्वरूपविभागः.
८. सावित्रीशताक्षरध्यानस्वरूपविभाग:.

Contains the Adhyāyas one to eight complete

Beginning:

वन्दे वसिष्ठं ब्रह्माणमात्मजस्यात्मज सुतम् ।
नमार समुतं ब्रह्मा ऋषीन् देवान् पितॄ(नपि) ॥
वसिष्ठसहिता वन्दे कर्मब्रह्मस्वरूपिणीम् ।
नित्यनिष्ठ तपोनिष्ठ वसिष्ठमुनिपुङ्गवम् ॥

* * * *

न ब्राह्मणो वेदपाठान्न शास्त्रपठनादपि ।
देव्यास्त्रैकालिकाभ्यासाद्ब्राह्मण स्याद्धि नान्यथा ॥
एव नि(नी)त्याथ कुरुते सन्ध्याया प्रत्यहं तु य ।
स एव परमात्मा स्याज्जीवन्मुक्तो न संशय ॥

Colophon :

इति श्रीवसिष्ठसहिताया चतुर्विंशत्साहस्रिकायां वसिष्टपराशरसवादे सन्ध्याकर्मविभागो नाम प्रथमोऽध्याय ॥

End :

इत्येतान्यपि गुह्यानि मयोक्तानि तवानघ ।
शताक्षराख्यध्यानानि पठनीयानि यत्नतः ॥
य एवं जपकालेऽस्मिन् ऋष्यादिन्यासपूर्वकम् ।
आदावन्ते स्मरेत्तत्तद्वर्णकध्यानदेवताः ॥
स पातकेभ्यो मुक्तस्सन् भुक्त्वा भोगान्मनोरथान् ।
तदन्ते ब्रह्मसायुज्य प्राप्नुयान्नात्र संशय. ॥

Colophon.

इति श्रीवसिष्टसंहितायां चतुर्विंशत्सहस्रिकाया ब्रह्मविद्याया वसिष्ठ-पराशरसंवादे सावित्रीशताक्षरध्यानस्वरूपविभागो नामाष्टमोऽध्याय ॥ –

इति श्रीवसिष्टसंहितायां वसिष्टपराशरसवादे अष्टमोऽध्याय ।

Foll 55a—56b contain the Sūryanamaskāramantras

(b) विश्वामित्रसंहिता

VIŚVĀMITRASAMHITĀ

Foll 57a—89b

Slightly different from the work described under No 8053 of the D.C.S. MSS., Vol XV

Contains the following nine Adhyāyas complete.—

१. आह्निकविधियोगः.
२. शुद्धाचमनविधि
३. प्राणायामविधि.
४. मार्जनविधि .
५. अर्घ्यप्रदानविधिः.
६. प्राणायामध्यानन्यासयोग
७ कालत्रये जपयोगविधि .
८. नानाप्रयोगविधि
९. उपस्थानविधि..

Beginning:

सहस्रदलपद्मगं सकलशीतरश्मिप्रभ
(वराभयकराम्बुज) विमलगन्धपुष्पप्रभम् ।
प्रसन्नवदनेक्षण (सकलदेवतारूपिण
स्मरेच्छि)रसि पावन तदभिधानपूर्वं गुरुम् ॥
स्वगुरुं पूजयेद्देवीमुपचारैस्तु पञ्चभिः ।
भक्तिश्रद्धानुसारेण विश्वामित्रं प्रकल्पयेत् ॥
प्रातरुत्थाय यो विप्र स्वात्म . . . . . ।
प्रभातसुप्रभाते च गायत्री तत्र चिन्तयेत् ॥

मया कृत मूत्रपुरीष(शाद)शौच प्रक्षाल्य गण्डूषणमास्य(मेह)न च ।
वस्त्रस्य प्रक्षाल्यनदुष्कृत च क्षमस्व गङ्गे मम सुप्रसन्ने ॥

Colophon:

इति श्रीविश्वामित्रसहितायामाह्निकविधियोगो नाम प्रथमोऽध्याय ॥

End.

प्रियासान्त समुच्चार्य देवीं ध्यायेच्चतुष्पदाम् ।
पञ्चोपचारैरभ्यर्च्य गायत्रीं तुर्यया सह ॥

Colophon.

इति श्रीविश्वामित्रसहितायां सन्ध्योपस्थानविधियोगो नाम नवमोऽध्याय ॥

(c) कृष्णजयन्तीव्रतकल्प.

KṚṢṆAJAYANTĪVRATAKALPAḤ

Foll 91*a*—102*b* Fol 90 is left blank

Same work as that described under No 6272 of the D C S MSS, Vol XVI With slight difference at the end and in the colophon

स्त्रीरत्नवृन्दैस्तु कुतूहलेन गच्छेत्समीप तु मुहुस्समार्ये ।
प्रयाति लोक . . . विष्णो॰ परमेश्वरस्य ॥

Colophon.

इति भविष्योत्तरपुराणे कृष्णाष्टमीव्रत सम्पूर्णम् ॥

Foll 103*a*—118*a* contain some Dharmaśāstravacanas Fol 118*b* is left blank.

R No 4399.

Palm-leaf 15⅝ × 1½ inches Foll 100 Lines, 8 in a page Telugu Slightly injured

Purchased in 1923–24 from M R Ry Kondagunṭa Subrahmanyam-gāru, Amadalapādu, Muthukur post, Nellore district.

Fol. 1 contains the Kalāmantra

(*a*) नाथनवरत्नमाला, मञ्जूषाव्याख्यासहिता.

NĀTHANAVARATNAMĀLĀ WITH THE COMMENTARY MAÑJŪṢĀ

Foll 2*a*—6*b*

Same work as that described under R No 2948 ante By Bhāsurā-nandanātha, son of Gambhīrarāyasūri and pupil of Nṛsimhānandanātha

Complete

(*b*) वरिवस्यारहस्यम्, सव्याख्यानम्.

VARIVASYĀRAHASYAM WITH COMMENTARY

Foll 7*a*—13*a* Fol 13*b* is left blank

Same work as that described under No 5717 of the D C S. MSS, Vol XII With slight difference in the beginning and end. By Bhāsurānandanātha, son of Gambhīrarāya and pupil of Nṛsimhānanda-nātha

Complete.

Beginning·

स जयति महाप्रकाशो यस्मिन् दृष्टे न दृश्यते किमपि ।
कथमिव तस्मिन् ज्ञाते सर्वं ज्ञात(मिद)मुच्यते वेदे ॥
नैसर्गिकी स्फुरत्ता विमर्शरूपास्य वर्तते शक्ति ।
तद्योगादेव शिवो जगदुत्पादयति पाति संहरति ।
सावश्य विज्ञेया यत्परिणामादभूदेषा ।
अर्थमयी शब्दमयी चक्रमयी देहमय्यपि च सृष्टिः ॥

* * * *

भास्कररायेण गुरो करुणावशतस्समुन्मिषिते ।
वरिवस्यातिरहस्ये पूर्वार्धः पूर्णतामापे(प) ॥

Colophon

इति श्रीनृसिंहानन्दनाथचरणाराधके(न) भास्कररायनाम्ना भासुरा-नन्दनाथेन परिणीते वरिवस्यारहस्ये तत्प्रकाशे च प्रथमोपदेश· ॥

End.

गुरुचरणैकसहायो भास्कररायो जगन्मातु ।
वरिवस्यातिरहस्य वीरनमस्यं प्रजद्ग्रन्थम् (ग्रन्थ) ॥
वस्तु प्रस्तुतमस्तु नि॑तुलमह स्तोमास्तिता वास्तु नो
हस्तन्यस्तसमस्तपुस्तकमरुन्यस्तासदेनस्तति ।
शस्तस्वस्तिकदस्तदुस्तरतमस्वस्तोकसे(सो)वस्तिकं
गीस्तोयस्तनयित्नुसुस्तनयुग वास्तोष्पतिप्रस्तुता(तम्) ॥

Colophon:

इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणपारावा(रप)ारिणधुरीण (. . .) भासुरानन्दनाथेन प्रणात वरिवस्यारहस्य सव्याख्यानं समाप्तिमगमत् ॥

Name of the scribe—Kondagunta Narāyana Śāstrin

(c) मालामन्त्रकल्प..

MĀLĀMANTRAKALPAH

Foll 14a—48a Foll 25b and 48 are left blank

On the procedure connected with reciting the Mālamantra and the touching of particular parts of the body, prior to the worship of Śrīcakra.

Complete

Beginning:

मालामन्त्र प्रवक्ष्यामि महाराज्यमहादयम् ।
यस्य स्मरणमात्रेण पूजासिद्धि प्रजायते ॥
त्रिवार प्रणव प्रोच्य नमस्त्रिपुरसुन्दरि ! ।
हृदये देवीशब्दान्ते शिरोदेवीति कीर्तयेत् ॥
शिखादेवी पद प्रोच्य कवचदेवीशब्दतः ।
नेत्रदेव्यस्त्रदेवीति कामेश्वरि भगेति च ॥

End:

इति प्रकटादिनवयोगिनीसहितत्रिपुरादिनवचक्रेश्वरीसहितसङ्क्षोभिण्यादिनवमुद्रासहितत्रैलोक्यमोहनादिनवचक्राणा सर्वोपाधिशून्यो मोक्षो भवतीति परमार्थः । एव पूजाक्रम ज्ञात्वा प्रत्यह चक्रपूजां कर्तुः जरामरणादिवर्जितस्सर्वोपाधिशून्यो मोक्षो भवतीति परमार्थः ॥

(*d*) श्रीविद्यारत्नसूत्रदीपिका.

ŚRĪVIDYĀRATNASŪTRADĪPIKĀ

Foll. 49*a*—63*a*. Fol. 63*b* is left blank.

Same work as that described under No. 5741 of the D.C.S. MSS., Vol. XII. By Vidyāraṇya.

Complete.

Foll. 64*a*—65*b* contain the Āmnāyapūjāvisaya.

(*e*) सौभाग्यरत्नाकरः.

SAUBHĀGYARATNĀKARAH

Foll. 66*a*—88*a*. Foll. 72*b* and 88*b* are left blank.

Same work as that described under No. 5756 of the D.C.S. MSS., Vol. XII. By Vidyānandanātha, disciple of Saccidānandanātha.

Contains the Tarangas 11—13 only.

(*f*) मातृकाचक्रविवेक

MĀTṚKĀCAKRAVIVĒKAH

Foll. 92*a*—99*a*. Foll. 89*a*—91*a* contain the Parāpūjāvisaya. Fol. 91*b* is left blank.

Same work as that described under No. 5693 of the D.C.S. MSS., Vol. XII. By Svatantrānandanātha.

Complete.

Foll. 99*b* and 100 are left blank.

R. No. 4400.

Palm-leaf. 8⅜ × 1¼ inches. Foll. 78. Lines, 8 in a page. Malayalam. Good.

Purchased in 1923–24 from M.R.Ry. V. Venkatarāma Śarma, Chengannur post, Travancore State.

(*a*) आर्षप्रयोगसाधुत्वनिरूपणम्

ĀRSAPRAYOGASĀDHUTVANIRŪPANAM

Foll. 1*a*—20*a*. Fol. 20*b* and 21 are left blank.

A treatise justifying grammatically the usage of certain words in ancient literature such as Mahābhārata, Bhāgavata, etc., pointed out by certain grammarians to be wrong.

Beginning.

प्रणम्य परमात्मानं त्रिमुक्तोपाधिविभ्रवम् ।
इतिहासे पदं किञ्चिद्यथाशक्ति निरूप्यते ॥
नूनमार्षप्रयोगोऽयमित्येवोक्ताविहापतेत् ।
अपशब्दाश(श्र)यत्व वा मुग्धत्वं वा निजं भृशम् ॥
अभिनन्दितसूक्तस्य स्वयमेत्य स्वयम्भुवा ।
वाल्मीकस्य मुनेर्वाचि कोऽवाच्य वक्तुमर्हति ॥
अधीती शब्दशास्त्राणां षष्टौ द्वैपायनो विभु ।
कृती निजकृतौ कुर्यात् कथमेवापभाषणम् ॥

तस्मात्पुरावृत्तवर्तिनां शब्दानां साधुत्व विज्ञातव्यम् । सभापर्वणि—ज्ञास्यन्ति तेत्मानमिमेऽद्य पाण्डवा विपर्ययात् षण्डतिला इवाफला । अत्रात्मशब्दाकारस्य लोप । मन्त्रेष्वाङ्याद्यादेरात्मनः—आङि परत आत्मन् शब्दस्यादेर्लोपः स्यात् मन्त्रेषु । आङोऽन्यत्रापि दृश्यते लोप. । ननु च मन्त्रेष्विदं वेदापरपर्यायेषु कथित न पुराणादौ, उच्यते—छन्दोवदार्षं भवति ।

End:

श्रीभागवते—अरिहणमुपपेद ईक्षणीयो मम दृशिगोचर एष आविरात्मा । अत्र वृत्तपरिपालनार्थमरिहणशब्दे रेफ हकारं चान्तरा इकारो निवेशितः.

Foll 22*a*—23*b*, 25*a* and 26 contain a portion of Adhikārasūtra-viṣaya in Vyākarana. Foll 24*a*, 25*b* and 27 are left blank

---

(*b*) मुखभूषणम्.

MUKHABHŪṢANAM.

Foll 28*a*—70*a* Foll 70*b*—78*b* are left blank

Similar to the work described under subdivision (*a*) of this number

Apparently complete

Beginning

नित्यां ज्योतिर्मयीमेका विग्रहत्रयशालिनाम् ।
परब्रह्मस्वरूपां ता परा वाचमुपास्महे ॥

इह खलु द्विविधाश्शब्दा —वैदिका लौकिकाश्चेति । वेदे भवा वैदिकाः । यद्यपि लौकिकाना वेदेऽपि वृत्त , तथाप्यसाधारणवैदिकापेक्षया

ते लौकिका इत्युच्यन्ते । लोक्यते शब्दार्थः पुरुषार्थो वानेति लोको वृद्धव्यवहारः । द्विविधा वृद्धा—इतिहासज्ञा काव्यज्ञाश्चेति । तेषां व्यवहारः वृद्धव्यवहारः । तत्र विदिता लौकिकाः । तत्र तावत् कविव्यवहारगोचरा केचन शब्दाः प्रक्रियाणां दुर्लभत्वादपशब्दाभासतां प्रतिपन्नाः प्रतीतिस्खलनं सहृदयानामुत्पादयन्ति । किं च—पुरुषस्य स्वविद्यायामथ वणयतस्ततः । पदं ग्रत्यनभिज्ञस्य नैव शोभावहं भवेत् ॥ तस्मात्तेषां व्युत्पत्तिः किञ्चिन्निरूप्यते । यथा—सोढु न तत्पूर्वमवर्णमीशे आलानितं स्थाणुमिव द्विपेन्द्रः । अत्रायादिसन्ध्यभावदर्शनादपशब्दप्रतीतिर्न कार्या । कथम्? संहितायामित्यस्मिन् तन्त्रे विवक्षितायामिति ज्ञाप्यते । तेन विवक्षितस्तु सन्धिर्भवतीत्यर्थस्सेत्स्यति । संहितेव सन्धिः ।

* * * *

Colophon:

इति सुखभूषणे सन्धिविशेषनिर्णयो नाम प्रथमः परिच्छेदः ॥

End

तथा च भट्टिकाव्ये आश्वासथ निशाचरा इति । तस्मादाश्वसन्त्य इति नुमागमसहितः पाठोऽपि युक्त इति केचित् । तन्न युक्तम्; अन्यथापि रूपसिद्धेः । यत्र हि गणकार्यस्यानित्यत्वमपेक्ष्यैव रूपसिद्धिर्भवति, तत्रैव तदाश्रयणस्य युक्तत्वात् ।

R No **4401**.

Palm-leaf 13⅛ × 1⅛ inches Foll 93 Lines, 7 in a page Grantha Slightly injured.

Purchased in 1923–24 from M R Ry Śankaranārāyaṇa Dikṣitar, Stamp-vendor, Bhavani, Coimbatore district

तुलाकावेरीमाहात्म्यम्.

TULĀKĀVĒRĪMĀHĀTMYAM.

Same work as that described under R No 97(*a*) ante

Breaks off in the 35th Adhyāya

R No 4402.

Palm-leaf 12 × 1 inches Foll 166 Lines, 7 in a page Grantha
Slightly injured

Purchased in 1923–24 from M R.Ry Śaṅkaranārāyana Dīkṣitar, Stamp-vendor, Bhavani, Coimbatore district

Foll 1, 2 and 20 are left blank

फुल्लसूत्रभाष्यम्.

PHULLASŪTRABHĀṢYAM

Same work as that described under Nos 937 and 938 of the D C S MSS, Vol II. By Ajitaśatru

Wants the beginning, otherwise complete

R No 4403.

Śritāla 9½ × 1⅛ inches Foll 136 Lines, 13 in a page Grantha
Slightly injured

Purchased in 1923–24 from M R.Ry Śankaranārāyana Dīkṣitar, Stamp-vendor, Bhavani, Coimbatore district

Foll 1—6 are left blank

(*a*) वेदान्तसारः.

VĒDĀNTASĀRAH

Foll 7*a* - 16*b*

Same work as that described under No 4746 of the D C S MSS, Vol IX By Sadānanda

Complete

(*b*) वेदान्तसारटीका—विद्वन्मनोरञ्जनी.

VĒDĀNTASĀRATĪKĀ VIDVANMANŌRAÑJANĪ

Foll 17*a* –72*a*

Same work as that described under R No 1543 ante, wherein see for the beginning. By Rāmatīrtha, disciple of Kṛṣnatīrtha

Complete

End.

तथा च श्रुतिः—

न निरोधो न चोत्पत्तिर्न बद्धो न च साधकः ।
न मुमुक्षुर्न वै मुक्त इत्येषा परमार्थता ॥ इत्याद्या ॥

विद्यासीतावियोगक्षुभितनिजसुखश्शोकमोहाभिपन्न·
चेतस्सौमित्रिमित्रो भवगहनगतश्शास्त्रसुग्रीवसख्य ।
हत्वास्ते दैन्यवालि (वालिदैन्यं) मदनजलनिधौ धैर्यसेतुं प्रवध्य
प्रध्वस्ताबोधरक्ष पतिरधिग(त)चिज्जानकि· स्वात्मराम· ॥

वेदान्तसारविवृति रामतीर्थाभिधो यतिः ।
चक्रे श्रीकृष्णतीर्थश्रीपदपङ्कजषट्पदः ॥

Colophon:

इति श्रीवेदान्तसारटीका विद्वन्मनोरञ्जनी समाप्ता ॥

The scribe adds—

आनन्दवत्सरे चैत्रे मासे शुक्ले च पक्षके ।
दर्शे सूर्यग्रहे चन्द्रवासरे लिखितो मुदा ॥

Fol 72*b* contains one stanza in praise of Jñānēndrasarasvatī

(*c*) योगतारावली·

YŌGATĀRĀVALĪ

Foll 73*a*—76*a*

Same work as that described under No 4356 of the DCS MSS Vol IX By Nandisvara But the stanzas given at the beginning and the end are different from the corresponding stanzas of the manuscript referred to

Complete

Beginning.

नित्यानन्दाय शुद्धाय (.) [illegible]

अन्तर्निद्राविलीनचित्तपवनो योगी सदा वर्तते
दृष्टा निश्चलतारया बहिरपि पश्यन्नपश्यन्नपि ।
मुद्रेयं खलु खेचरी भवतु सा [illegible]
भावाभावविवर्जितं स्फुरति यत्तत्त्वं [illegible] ॥

[illegible] ।
[illegible] ॥

End:

प्रकाशमाने परमात्मभानौ नश्यत्यविद्यातिमिरे समस्ते ।
अहो बुधा निर्मलदृष्टयोऽपि किञ्चिन्न पश्यन्ति जगत्प्रपञ्चम् ॥
विचरतु मतिरेषा निर्विकल्पे समाधौ
कुचकलशयुगे वा कृष्णसारेक्षणानाम् ।
चरतु जडमते वा सज्जनानां मते वा
मतिकृतगुरुदोषा मा विभु न स्पृशन्ति ॥

Colophon:

इति नन्दीश्वरप्रोक्तयोगतारावली समाप्ता ॥

Fol 76 gives a small portion of Śivayōgapradīpikā

ब्रह्मसूत्रवृत्तिः.

AHMASŪTRAVṚTTIH

8r Foll 88a—133b Foll 77a—87b and 134a—136b are left blank

A short commentary on the Brahmasūtras written in accordance I the Advaita-Vēdānta The author, whose name is not given, salutes Stanıvānanda and Śivarāmayōgin

Complete

(a) Beginning:

VED योगाध्येयात्मविद्याविमलतरमतिर्यस्सुहृल्लक्ष्मणाब्धो
भूजानन्दप्रदायी निजगुरुवचसा दृश्यसम्पद्विरक्तः ।
तीर्त्वा जित्वा भवाब्धिं विमतनिशिचरान् प्राप्तसुज्ञानलक्ष्मी-
जातानन्दाब्धिरव्याद्रघुपतिरिव नः केशवानन्दयोगी ॥
मध्वागममहाध्वान्तविध्वंसनविचक्षणान् ।
शिवरामाख्ययोगीन्द्रान् प्रणतोऽस्मि निरन्तरम् ॥
आम्नायान्तसमुद्रेषु ससक्त ब्रह्मसन्मणि ।
सूत्रैस्संरध्य हृदये धर्तुं यत्न करोम्यहम् ॥

अथातो ब्रह्मजिज्ञासा—अथ साधनचतुष्टयानन्तरं यस्माद्वेद एवाग्निहोत्रादिकर्मफलानामनित्यत्व तद्यथेहेत्यादिना दर्शयति । अतः ब्रह्मज्ञानाय विचारः कर्तव्यः । तद्विजिज्ञासस्वेत्यादिविषयवाक्यम् । कीदृशं ब्रह्मेत्याकाङ्क्षायां तस्य लक्षणमाह—जन्माद्यस्य यतः ।

* * * *

Colophon.

प्रथमाध्याये प्रथमः पाद ॥

End:

अनावृत्तिश्शब्दादनावृत्तिश्शब्दात्—अर्चिरादिमार्गेण ब्रह्मलोकं गतानामनावृत्तिः; स खल्वेवं वर्तयन् ... न च पुनरावर्तते, इमं मानवमावर्तं नावर्तन्ते तेषामिह न पुनरावृत्तिः इत्यादिशब्दात्तद्वतस्य ब्रह्मलोके कल्पान्तरमवस्थानात्तेनानुत्थानमिति । अस्यानन्तरमध्यायसमाप्तिद्योतनार्थः ॥

पादस्थसूत्रसङ्ख्या (३९१) न्याय वैयासिकाः स्मृताः ॥

Colophon:

चतुर्थस्याध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥

शाङ्करं शाङ्करार्थं केवलं ... ।

... वन्दे ... ॥

R. No. 4404.

Palm-leaf. 1¾ × 1½ inches. Foll. 115. Lines 8 in a page. Grantha. Good.

Purchased in 1923–24 from M.R.Ry. Sadhasivanarayana Dikshitar, Stamp-vendor, Bhavani, Coimbatore district.

(a) सिद्धान्तकल्पवल्ली, सव्याख्या.

SIDDHĀNTAKALPAVALLĪ WITH COMMENTARY.

Foll. 1a—47a. Fol. 47b is left blank.

An easy epitome of the doctrinal differences among the Advaitins, as set forth in Appayadīkṣita's Siddhāntaleśasaṅgraha, which work has been described under No. 4764 of the D.C.S. MSS. Vol. IX. The text, as well as the commentary called Kesaralavali, is by Sadāśivendrasarasvatī, who was a disciple of Paramaśivendrasarasvatī.

Complete in four Stabakas.

Beginning:

स्वाज्ञानेन विवर्तते त्रिभुवनाकारेण यस्तत्त्वतः

स्वस्मै यस्त्वयमेव चोपदिशति त्वं शिष्यगुर्वात्मना ।

स्वज्ञानेन च योऽद्वितीयसुखसद्बोधात्मना शिष्यते

तस्मै विस्मयनीयशक्तिनिचये कस्मै चिदस्मै नमः ॥

सिद्धान्तलेशसङ्ग्रहाख्यग्रन्थे वर्णितानां मतानां सुखेनावधारणार्थं चिकीर्षितस्य सिद्धान्तकल्पवल्ल्याख्यस्य ग्रन्थस्य निर्विघ्नपरिपूरणाय कृतमिष्टदेवतोपासनालक्षणं मङ्गलं शिष्यशिक्षायै ग्रन्थतो निबध्नाति—(स्वाज्ञानेनेति) ।

अङ्कुरितबोधमुद्रिकमपसव्योरूपरिस्थसव्यपदम् ।
वस्त्वेकमनुसरामो वटभूरुहमूलवास्तव्यम् ॥

अङ्कुरिता सञ्जाताङ्कुरा स्फुरन्ती बोधमुद्रिका यस्य तथोक्तम् । अपसव्योरूपरिस्थसव्यपदम् अपसव्यस्य दक्षिणस्योरोरुपरि तिष्ठतीत्युपरिस्थं सव्य वाम पद पादं(द) यस्य तथोक्तम् । एतेन वीरासनासीनत्वमुक्तं भवति ।

* * * *

यदपाङ्गितः प्रबोधो भवदुस्स्वप्नावसानकर ।
तमहं परमशिवेन्द्रं वन्दे गुरुमखिलतन्त्रजीवातुम् ॥

यदपाङ्गित. येनापाङ्गितः कटाक्षित प्रबोधो जीवब्रह्मैक्यगोचरस्साक्षात्कारः भवदुस्स्वप्नावसानकरः भवस्संसारो मिथ्यापरिकल्पितत्त्वस्त एव(द)स्स्वप्नः सकलानर्थभाजनत्वात्तस्यावसानकर सवासनोच्छेदकरः । ज्ञानेनाज्ञानोच्छेदे तत्कार्यससारोच्छेदस्यावश्यम्भाव्यत्वात् ।

* * * *

चिकीर्षितं प्रतिजानीते—

सिद्धान्तलेशसङ्ग्रहवर्णितनानामतावधानाय ।
हृद्यैरह कतिपयैः पद्यै रचयामि कृतिमेताम् ॥

हृद्यै. बह्वर्थसूचकसरलपदगुम्भितत्वेन मनोहरैः एतां चिकीर्षितत्वेन बुद्धिस्था कृतिं सिद्धान्तकल्पवल्ल्याख्यामित्यर्थ. ।

* * * *

इत्थं प्रत्यगभिन्नो ब्रह्मणि वेदान्तवाक्यानाम् ।
तात्पर्येणान्वयतो जीवपराभेदससिद्धिः ॥

Colophon

इति श्रीवेदान्तसिद्धान्तकल्पवल्लीव्याख्याया केसर(ल)वल्याख्यायां प्रथमस्स्तबक समाप्त ॥

End

परमानन्दाद्वितीयाखण्डैकरसब्रह्मात्मनावस्थानमिति परमसिद्धान्तमाह—

परमार्थतस्तु मुक्तस्सर्वेशत्वादिधर्मनिर्मुक्तम् ।
विगलितसर्वविकल्पं विमलं ब्रह्मैव केवलं भवति ॥

Colophon :

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमत्परमशिवेन्द्रसरस्वतीपादाब्जसेवापरायणेन श्रीमत्सदाशिवेन्द्रसरस्वत्या विरचितायां श्रीमद्वेदान्तसिद्धान्तकल्पवल्लीव्याख्यायां केसरवल्ल्याख्यायां चतुर्थस्स्तबकस्सम्पूर्णः ॥

(*b*) दक्षिणामूर्त्यष्टकव्याख्या—तत्त्वसुधा.

DAKSINĀMŪRTYASTAKAVYĀKHYĀ TATTVASUDHĀ

Foll 48*a*—65*a*

Same commentary as that described under No 10992 of the D C S MSS, Vol. XIX By Svayamprakāsayati, disciple of Kaivalyānandayōgin

Complete

(*c*) दक्षिणामूर्त्यष्टकम्.

DAKSINĀMŪRTYASTAKAM

Foll 65*a*—66*b*

Same work as that described under R No 118(*b*) ante By Śankarācārya.

Complete

(*d*) पञ्चदशी, सव्याख्या.

PAÑCADAŚĪ WITH COMMENTARY.

Foll 67*a*—107*b*

Same work as that described under No 4615 of the D C S MSS, Vol IX The text is by Vidyāranya and the commentary by Rāmakrsna

Contains 239 stanzas in the Citradīpaprakarana

Fol 108*a* contains Advaitavisaya Fol 108*b* is left blank

(*e*) नागप्रतिष्ठाविधिः.

NĀGAPRATISTHĀVIDHIH

Foll 67*a*—107*b*

Same work as that described under No 3652 of the D C.S. MSS, Vol VII

Incomplete

(*f*) आशुगरुडमन्त्रः.

ĀŚUGARUḌAMANTRAḤ

Foll 114*a*—115*a* Fol 115*b* is left blank

Same work as that described under No 5989 of the D O S MSS, Vol XII

Incomplete

R No **4405.**

Palm-leaf $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches Foll 89 Lines, 10 in a page Grantha. Slightly injured

Purchased in 1923–24 from M.R.Ry, Śankaranārāyana Dīkṣitar, Stamp-vendor, Bhavani, Coimbatore district

Foll 1 and 2 are left blank

(*a*) खादिरगृह्यसूत्रम्.

KHĀDIRAGṚHYASŪTRAM

Foll. 3*a*—44*b*

Same work as that described under R No 38(*c*) ante By Rudraskanda.

Complete

शङ्करनारायणस्वहस्तलिखितम्.

(*b*) अग्निष्टोमहौत्रक्लृप्तिः.

AGNIṢṬŌMAHAUTRAKLṚPTIḤ

Foll 45*a*—78*b*

Same work as that described under R No 164(*a*) ante, but with additional passages at the end, which are given below —

पिप्रीहित्यादि । ये यजामहेऽग्निं स्विष्टकृतमग्ने यदद्य या ते—अद्या—वौ—इळाभक्षणान्त सन्तिष्ठतेऽग्निष्टोमोऽग्निष्टोमः ।

पौण्डरीकस्य पशुक्लृप्तिः—आग्नेयश्छागः—प्रथमेऽहनि, द्वितीयतृतीययोरैन्द्राग्नौ छागौ, सारस्वती मेषी चतुर्थे, पञ्चमे सावित्रश्छागः । षष्ठे सौम्यच्छागः, सप्तमे वैश्वदेवच्छागः, अष्टमे पौष्णच्छागः, नवमे मारुतच्छागः, दशमे बार्हस्पत्यच्छागः, एकादशे वारुणो विगतपुंस्को मेषः ॥

Colophon

सम्पूर्णा पौण्डरीकपशुक्लृप्तिः ॥

शङ्करनारायणस्वहस्तलिखितम् ॥

(c) सामवेदगानम्—प्रकृतिः.

SĀMAVĒDAGĀNAM PRAKRTIH

Foll. 79a—86b. Foll. 87—89 are left blank.

Same work as that described under No 46 of the D C S MSS., Vol I, Part I.

Incomplete

R. No 4406.

Palm-leaf 11½ × 1 inches Foll 62. Lines, 7 in a page Grantha Slightly injured

Purchased in 1923-24 from M R Ry Śankaranārāyana Dīksitar, Stamp-vendor, Bhavani, Coimbatore district

(a) कुमारसम्भवः.

KUMĀRASAMBHAVAH

Foll 1a—7a Fol 7b is left blank

Same work as that described under No 11494 of the D.C S MSS, Vol. XX

Contains the first Sarga complete

(b) रघुवंशम्.

RAGHUVAMŚAM

Foll 8a—13a. Fol 13b is left blank

Same work as that described under No 11636 of the D C S MSS, Vol. XX

Contains the IV Sarga incomplete

(c) सिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः.

SIDDHĀNTALĒŚASANGRAHAH

Foll 14a—20a Foll. 20b—21b are left blank

Same work as that described under No 4764 of the D C S MSS, Vol IX. By Appayadīksita

Contains the first Paricchēda incomplete.

(d) सिद्धान्तबिन्दुव्याख्या.

SIDDHĀNTABINDUVYĀKHYĀ

Foll 22a—62b

A commentary on Madhusūdanasarasvati's Siddhāntabindu which itself is a commentary on Śaṅkarācārya's Daśaślōkī, which work has been described under No 1599 of the D C S MSS, Vol IX

Incomplete

Beginning :

इह खलु सर्वोऽपि जन सुख दुःखाभाव च कामयते—इति सर्वानुभवसिद्धम् । तदुभयरूपश्चात्मैव तस्यैव स्वारसिकेष्टत्वात् । तत्र यद्यपि सुखमात्मरूपतया नित्यप्राप्त, ततो दुःखमपि नित्यपरिहृतमेव, तथापि अनिर्वचनीयानाद्यविद्यया तयोरतथात्वभ्रमात् सासारिकसुखाभासप्राप्तये दुःख हानये च रागद्वेषास्पदानेककर्माण्याचरन् तज्जनितसुखाभासानेवानुभवन् सर्वोऽपि जीवो दुरन्तदुर्वारससारचक्रे बम्भ्रमीति । अतस्सर्वानर्थहेतुरात्मावबोध·

* * * *

मन्दमध्यमयोरफलायैवेति मत्वा शिष्टाग्रणीर्ग्रन्थकारः कमपि निबन्धं बह्वर्थमह(यं) करिष्यन् तस्य निर्विघ्नपरिसमाप्तये गुरुदेवतानमस्कारात्मक मङ्गल शिष्यान् शिक्षयितुमादौ निबध्नन् ग्रन्थारम्भ प्रतिजानीते--श्रीशङ्करेत्यादि । तथा च शङ्कराचार्यरूपेण नवतयावतीर्णं विश्वेश्वर प्रणम्येत्यर्थ. । विश्वेश्वरमित्यनेन शास्त्रार्थेष्वनावरण ज्ञापिनम् ।

* * * *

प्रेक्षावत्प्रवृत्तये विषयप्रयोजनाधिकारिसम्बन्धान् प्रदर्शयन् भूमिकामारचयति--इहेत्यादि । इह भुवि खलु वाक्यालङ्कारे साक्षात् ब्राह्मणादीन् परम्परया मनुष्यादिभावप्राप्त्या कीटादीन् समुद्दिधीर्षु दु.खेनात्यन्त विमुमोचयिषुः भगवान् ऐश्वर्यस्य समग्रस्य धर्मस्य यशस' श्रियः । वैराग्यस्याथ मोक्षस्य षण्णां भग इत्युक्तषड्गुणवान् श्रीशङ्कर मोक्षश्रीमान् शङ्कराचार्य अनात्मभ्योऽविद्यातत्कार्येभ्या विवेकेन भेदेनानात्मप्रतियोगिकभेदेनोपलक्षितमात्मान बोधयितुमित्यर्थ ।

End

स्वमते प्रतिबन्दिशङ्कामपा(स्य)परमते तामाह—आकाशेति । घटपटाद्युपाधिपुरस्कारेणैव भिन्नतया प्रतीयमा(मा)नस्य वस्तुन स्वतो भेदाङ्गीकारेषु घटाकाशो मठाकाशाद्भिन्न, पूर्वकालो नोत्तरकाल, प्राची न प्रतीचीत्यादिप्रत्ययैराकाशकालदिशामपि स्वरूपतो नानात्वापत्ते..

R No **4407.**

Palm-leaf 12¼ × 1⅛ inches Foll 36 Lines, 9 in a page Grantha Slightly injured

Purchased in 1923–24 from M.R.Ry Śrīnivāsācāriyar, East Chitra street, Srirangam, Trichinopoly district

Foll. 34*b*—36*b* are left blank

योगयाज्ञवल्क्यम्.

YŌGAYĀJÑAVALKYAM

Same work as that described under R No 2831 ante

Complete in 12 Adhyāyas

R No **4408.**

Palm-leaf 15¼ × 1 inches Foll 69 Lines, 6 in a page Grantha and Tamil. Slightly injured

Purchased in 1923–24 from M R Ry. Śrīnivāsācāriyar, East Chitra street, Srirangam, Trichinopoly district

क्रियाकैरवचन्द्रिका.

KRIYĀKAIRAVACANDRIKĀ

Foll 1*a*—66*a*

Same work as that described under R No 3204 ante By Varāhaguru

Contains the Paricchēdas 21, 10 and 29 which also break off in many places

Fol 67*a* gives Garuḍapratiṣṭhā portion Fol 68 contains the Mudrālakṣana Foll 66*b*, 67*b* and 69 are left blank.

R No **4409.**

Palm leaf 16¾ × 1 inches Foll 34 Lines, 5 in a page Grantha Slightly injured

Purchased in 1923–24 from M R Ry Śrīnivāsācāriyar, East Chitra street, Srirangam, Trichinopoly district

वेदान्ताचार्यचम्पुव्याख्या.

VĒDĀNTĀCĀRYACAMPUVYĀKHYĀ

Foll 1*a*—30*a*

Similar to the work described under No 12372 of the D.C.S MSS, Vol XXI

Contains the Stabakas one to five only

Beginning

कोमलवल्ल्युपगूढ कृतवसतिं कनककमलिनीकूले ।
कलयामि कल्पवृक्ष काङ्क्षितद कलितशार्ङ्गचंभिधम् ॥

अनुकलमनुक्षणम् । ददन्तामिति । कालिन्दीति । कालिन्दीकुवलयैस्सह । कचग्राहिण्य' कचग्रहणपूर्वकयुद्धकारिण्य' । झरीति झर्यां परिवाहतया क्रीडन्ती पङ्क्तिश· क्रीडमानेत्यर्थ । कूलङ्कषा लोपकरा' । प्रणिपतति प्रणामवति पुंसि । विस्तार्येत्यनन्तरमेतद्रूपानिति विहारविशेषणमध्याहार्यम् ।

* * * *

Colophon

इत्याचार्यचम्पुव्याख्यायां प्रथमस्स्तबकः ॥

End.

काञ्ची मेखला पुरीविशेषश्च । विशाला विस्तीर्णा पुरीविशेषश्च । (महोदया)त्मा अत्युपचितस्वरूपः महोदयाख(ख्य)पुरीस्वरूपश्च । वनं सलिल काननं च । . . . यित्वेन राज्ञा सूर्येण च । चक्राकृती चक्रवाकसदृशौ मण्डल . . . . . अतिशेने इति । एककमलाप्रदर्शकं समुद्रमतिशेत इत्यर्थ· । मुमुदेतराम् भृशमानन्दाति स्म ॥

Colophon:

इत्याचार्यचम्पुव्याख्याने पञ्चमस्स्तबक' ॥

Foll 31*a*—34*a* contain a portion of Nānārthavarga Foll 30*b* and 34*b* are left blank

---

R No **4410.**

Palm-leaf 15⅝ × 1½ inches Foll 87 Lines, 10 in a page Grantha Slightly injured

Purchased in 1923-24 from M R Ry Śrīnivāsācāriyar, East Chitra street, Srirangam, Trichinopoly district

आचारनवनीतम्.

ĀCĀRANAVANĪTAM

Same work as that described under R Nos 49(*b*) and 422 ante By Appādīkṣita

Contains the Śrāddhakānda incomplete.

R. No. 4411.

Palm-leaf. 15½ × 1 inches Foll. 96 Lines, 7 in a page. Grantha. Slightly injured

Purchased in 1923-24 from M R Ry Śrīnivāsācāriyar, East Chitra street, Srirangam, Trichinopoly district

अभिज्ञानशाकुन्तलव्याख्यानम्—कुमारगिरिराजीयम्.

ABHIJÑĀNAŚĀKUNTALAVYĀKHYĀNAM: KUMĀRAGIRI-RĀJĪYAM

Same work as that described under R. No 295(*b*) ante By Kāṭaya Vēmabhūpati, son of Kāṭayabhūpati

Complete.

Foll 95 and 96 are left blank

R No 4412.

Palm-leaf 15¼ × 1⅛ inches Foll 54 Lines, 7 in a page Grantha and Tamil Much injured

Purchased in 1923-24 from M R Ry, Śrīnivāsācāriyar, East Chitra street, Srirangam, Trichinopoly district

(*a*) रामायणसारसङ्ग्रहदीपिका.

RĀMĀYANASĀRASANGRAHADĪPIKĀ

Foll 1*a*—38*b*

A treatise purporting to give the time of the occurrence of the leading events in the life of Śrī-Rāma by Cakravarti Vēnkaṭācārya

Contains the Paricchēdas one and two complete

Beginning:

सम्प्राप्तार्जुन . . . . : . दितोज्जृम्भण

मुश्चन्तं शरदृष्टिवञ्चितधनुर्वल्लत्तटित्प्रोज्वलम् ।

सन्मार्गाश्रयमुल्लसद्दशमुखाशोत्कर्षरोषोदयं

प्रौढश्रीकमहं भजामि सततं श्रीरामकालाम्बुदम् ॥

श्रीमद्रामायणस्येयं सारसङ्ग्रहदीपिका ।

उपजीव्य कृतिं प्राचां वेङ्कटार्येण तन्यते ॥

प्रकाश्यन्ते जन्मवर्षमासर्तुदिवसादयः ।

रामस्य वनवासेषु वत्सराश्च वयांस्यपि ॥

जातो वर्षे विलम्बिन्यजजुषि मिहिरे जाग्रतीन्दौ नवम्यां
सौम्येऽब्दे मासि मीने जनकनृपसुतां पूर्णिमायामुदूह्य ।
दुन्दुभ्यब्देऽथ चैत्रे विपिनमधिजगौ मासि मीने युवाब्दे
हत्वा शत्रून् स धातौ खलु मधुसमये राघवो राज्यमाप ॥

इह खलु निखिलजगदुदयविभव(लय)लीलाविनोदशीलो भगवान् परमकारुणिकः श्रीमान्नारायणः दशमुखभुजबलविलोपितसम्पद्भिर्निलिम्पैरत्यर्थमभ्यर्थितो धर्मसंस्थापनार्थाय

* * * *

श्रीरामचन्द्ररूपेणाववतार । रामायणे—

ततस्तु द्वादशे मासि चैत्रे नावमिके तिथौ ।
नक्षत्रेऽदितिदैवत्ये स्वोच्चसंस्थेषु पञ्चसु ॥
ग्रहेषु कर्कटे लग्ने वाक्पताविन्दुना सह ।
प्रोद्यमाने जगन्नाथं सर्वलोकनमस्कृतम् ॥
कौसल्याजनयद्राम

इति तिथ्यादिनिर्णय उक्तः ।

* * * *

Colophon:

इति चक्रवर्तिवेङ्कटाचार्यकृतिषु रामायणसारसङ्ग्रहदीपिकायां बालकाण्डस्समाप्तः ॥

* * * *

इति श्रीरामचन्द्रपट्टाभिषेकोत्सवः । अनन्तरम्—

दशवर्षसहस्राणि दशवर्षशतानि च ।
रामो राज्यमुपासित्वा ब्रह्मलोकं प्रयास्यति ॥

अब्दे यौ(वे)पटीरानिलचलसुमनोमञ्जुगुञ्जन्मिलिन्दे
मासे चैत्रे समुद्यद्रजनिकरकरश्रीवलक्षेऽपि पक्षे ।
सप्तम्यां पुष्यतारे शुभगण . . . . गोज्ज्वले मेषलग्ने
श्रीमान् पट्टाभिषिक्तस्सह जनकभुवा रामचन्द्रोऽवतान्नः ॥

इति प्रथमः परिच्छेदः ॥

End.

सुवेलारोहणसमयस्य पूर्णिमात्वे स्पष्ट एव मन्त्रं कृत्वा प्रयास्यामीति रावणवचनविरोधः इति सुधीभिर्विभावनीयमिति दिक् ॥

सम्प्राप्ताष्टशताधिकद्वियुगसाहस्रात्परं षष्टिभिः
सङ्ख्याभिस्सचतुर्भिरप्यपगतेष्वब्देषु तुर्ये युगे ।
श्रीवत्सान्वयवेङ्कटार्यविदुषा वाल्मीकिवाचामयी
काचित्सङ्ग्रहदीपिका विरचिता तन्यात् प्रमोदं सताम् ॥

Colophon.

इति चक्रवर्तिवेङ्कटाचार्यकृतिषु श्रीरामायणतात्पर्यसङ्ग्रहदीपिकायां द्वितीयः परिच्छेदः ॥

(b) रहस्यत्रयसाराधिकारसङ्ग्रहः.
RAHASYATRAYASĀRĀDHIKĀRASAṄGRAHAH

Foll 40a—46b.

Same work as that described under No 5343 of the D C S MSS., Vol XI. By Vēdāntācārya

Wants the beginning, otherwise complete.

Fol 39 is left blank Foll 46b—47b contain the Vēnkatēśasuprabhāta Foll 48—51b give the contents of the Rahasyatrayasāra Foll 53 and 54 are left blank

---

R. No **4413.**

Palm-leaf 12⅞ × 1 inches Foll 60. Lines, 7 in a page Grantha Good

Purchased in 1923-24 from M R Ry. Śrīnivāsācāriyar, East Chitra street, Srirangam, Trichinopoly district

Fol 1a contains the name of the owner of this MS Fol 1b is left blank

सङ्ग्रहरत्नाकरः.
SANGRAHARATNĀKARAH

Foll 2a—45a Foll 45b—60b are left blank

A treatise on Dharmaśāstra containing texts taken from various sources, connected with the daily duties to be performed by a Śrī-Vaiṣṇava

Wants the beginning and incomplete

Beginning:

. . . . व्यवस्थात्रे युगे युगे ।
लीलयैव गृहीतेच्छावपुषे विष्णवे नमः ॥

यत्प्रेष्या ब्रह्मरुद्राद्या या दिव्याज्ञा श्रुतिः स्मृतिः ।
यः प्रांतुज्यहर्ता(?) तस्मै परस्मै हरये नम ॥
काल्योद्बोधोऽच्युताङ्घ्रिस्मरणमुषसि च स्नानमर्घ्यं जपोऽग्नौ
होम च ब्रह्मयज्ञो हितभजनमथ स्नानमध्याह्नकृत्ये ।
विष्ण्वर्चा वैश्वदेवं मखविधिरशनं सत्प्रबन्धानुसन्धा
सन्ध्याहोमार्चनान्तं श्रुतिमननमिति प्रत्यह सच्चरित्रम ॥

अथाह्निकमुच्यते । आह्निक नामाह्नि भवं सच्चरितं तच्च सङ्ग्रहेणोक्तम् ।
त्र मनुः—

ब्राह्मे मुहूर्ते उत्थाय धर्मार्थावनुचिन्तयेत् ।
कायक्लेशांश्च तन्मूलान् वेद[ान्] तत्त्वार्थमेव च ॥

वेदतत्त्वार्थं परमात्मा ।

शाण्डिल्यश्च—

उच्चैः स्वरेण यो गातुमिच्छेत् स्तोत्रैरनन्यधी. ।
वासुदेवादिदेवानां नामसङ्कीर्तनं चरेत् ॥

रत्नावल्याम्—

ब्राह्मे मुहूर्ते निद्रां च कुरुते सर्वदा तु यः ।
अशुचिं त विजानीयादनर्हस्सर्वकर्मसु ॥
रात्रेस्तु पश्चिमो यामो मुहूर्तो ब्राह्म उच्यते ।

*   *   *   *

शुचे(चौ) यत्न' सदा कार्यस्तन्मूलो हि द्विजः स्मृतः ।
शौचाचारविहीन स्यात्स(नस्य स)र्वा. स्युर्निष्फलाः क्रियाः ॥

अथाचमनविधि'—तत्र याज्ञवल्क्यः—

अन्तर्जानु शुचौ देश उपविष्ट उदङ्मुखः ।
पायाद्ब्राह्मेण तीर्थेन द्विजो नित्यमुपस्पृशेत् ॥

End:

ऊर्ध्वपुण्ड्रं मृदा धार्य विप्रेण ब्रह्मवादिना ।
उद्धृतासीति मन्त्रेण वैष्णवेन विशेषतः ॥ इति ।

नारदीये चैतन्निरुक्तम्—

ऊर्ध्वगत्यां तु यस्येच्छा तस्योर्ध्वपुण्ड्रमुच्यते ।
ऊर्ध्वं गत्वा तु देवत्वं संप्राप्नोति न सशयः ॥

ऊर्ध्वं नयति यत् पुण्ड्रं प्राणिनः पापकारिणः ।
तस्याख्या ह्यूर्ध्वपुण्ड्रेति तस्मात् तद्धारयेद् द्विजः ॥

R No 4414.

Palm-leaf 15½ × 1⅛ inches Foll 18 Lines, 7 in a page Granthi and Tamil Slightly injured

Purchased in 1923–24 from M R Ry Śrīnivāsācāriyar, East Chitra street, Srirangam, Trichinopoly district

Foll 10b, 11a and 13b are left blank

अर्चादर्पणम्.

ARCĀDARPAṆAM

A treatise on the importance of image-worship in accordance with the Śrī-Vaiṣṇava school

Wants the beginning and the end

Beginning:

वेदसमाजस्थानामर्चाविषये विज्ञापने प्रथमाध्याये अर्चाविषयसाधकबाधकप्रमाणविचारः क्रियत इति प्रतिज्ञायार्चैव ब्रह्मेत्यस्मत्स्निग्धाः नेति वयमिति विप्रतिपत्तिं प्रदर्श्यार्चायां ब्रह्मत्वस्थापनं तदुपासनस्य साधुत्वस्थापनं स्निग्धैः कर्तव्यमित्युक्तम् । तदस्मत्सिद्धान्ताज्ञानविजृम्भितम् । तथा हि—अर्चा हि अदृश्या सती अदृश्यभूतब्रह्मशरीरं, लोके अर्चेति व्यवह्रियमाणं परिदृश्यमानं बिम्बं तु ध्यानविषयीभूतब्रह्मविशेषणीभूतार्चारूपशरीराधिष्ठानं सत् तस्य स्फोरकम् । अत एव तत्रार्चेति व्यवहारो गौण । अत एव श्रीरहस्यत्रयसारे तत्त्वत्रयाधिकारे भक्तानुग्रहाय बिम्बाकृत्यात्मना बिम्बे समागत्यावतिष्ठते । इति प्रमाणोक्तप्रकारेण परिदृश्यमानबिम्बसमसंस्थानाप्राकृ(त)विग्रह एवार्चेति अस्मदाचार्यपादैर्निरूपितम् ।

End:

यदपि अप्रबुद्धपदस्य लक्षणया शूद्रपरत्ववर्णनम्, तदप्याग्रहकृतम् । प्रकृष्टबोधरहितार्थकाप्रबुद्धपदस्य शक्त्यङ्गीकारे बाधकाभावेन लाक्षणिकार्थस्वीकारस्यानुचितत्वात् स्ववाक्यस्वारस्यानुरोधेन प्रमाणान्तरानुरोधेन वा लाक्षणिकार्थः पदानां स्वीकार्यतयास्तीति । प्रत्युत शक्यार्थस्वीकार एव स्वस्वारस्यं प्रमाणान्तरस्वारस्यं चास्तीति । तर्हि कोऽर्थ इति चेत्.

R No. 4415.

Palm leaf 14 × 1⅜ inches Foll 95 Lines, 9 in a page. Grantha and Tamil. Slightly injured

Purchased in 1923-24 from M R Ry Śrīnivāsācāriyar, East Chitra street, Srirangam, Trichinopoly district

रहस्यत्रयव्याख्या—तात्पर्यदीपिका.

RAHASYATRAYAVYĀKHYĀ TĀTPARYADĪPIKĀ

Foll 1a—67b Fol. 24b is left blank

Same work as that described under R Nos 15 and 1311 ante By Vīrarāghava, son of Rāmānujācārya of Śrīśaila family

Contains the Mūlamantrādhikāra and Caramaślōkādhikāra Foll 68—80 are left blank Fol 81 contains a small portion of Hētvābhāsa-sāmānyalakṣanānugama Foll 81b—83a contain a portion of Prapañca-mithyātvabhanga in accordance with the Viśiṣṭādvaita school, Foll. 83a—85b contain a portion of Trividhaparicchēdarāhityavicāra. Foll 85b—87a contain a portion of Prathamanacavicārānugama Foll 87b—88b are left blank. Foll 89a—95b contain the Gacchadvicāra on Nyāyaśāstra